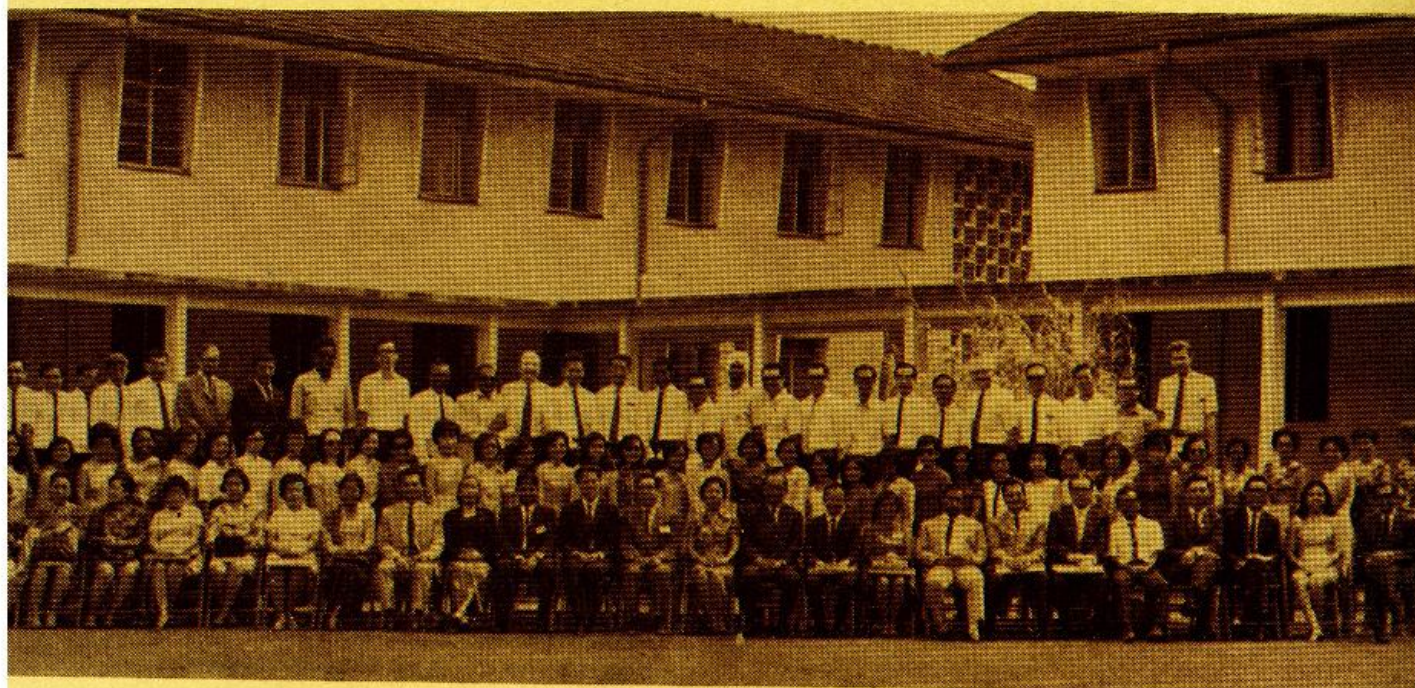

วารสารห้องสมุด T.L.A. BULLETIN

ที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑

มกราคม — กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

คณะผู้แทนสมาคมห้องสมุด และผู้สังเกตการณ์
ที่เข้าร่วมในการประชุมบรรณารักษ์ภาคพื้นเอเชียอาคเนย์,
ณ มหาวิทยาลัยสิงคโปร์, ๑๔-๑๖ สิงหาคม ๒๕๑๓

South-East Asian Librarian Delicates and
Observers Participated in the CONSAL,
at the University of Singapore, 14th - 16th August, 1970.

วารสารห้องสมุด

T.L.A. BULLETIN

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑

มกราคม — กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

นิตยสารรายสองเดือนของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

สารบัญ

องค์การยูเนสโกและปีการศึกษาระหว่างชาติ . . .	ท้าวคำเที่ยง หน่ยวานิชวงศ์ . . .	๑
ห้องสมุดคือพลังในการศึกษา	ฉุน ประภาวิวัฒน์	๘
การนิเทศห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา . . .	เสาวณิต ลาภานันต์	๒๑
ความเป็นมาเกี่ยวกับนักเขียนภาพประกอบ และภาพประกอบหนังสือ		
สำหรับเด็กในต่างประเทศ	มุล รัตตากร	๓๑
การประชุมบรรณารักษ์ภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ . .	นิตยา จุฑามาศย์	๔๓
บทบรรณาธิการ : อนุกรรมการจัดทำวารสารห้องสมุด		๕๒
แผนกข่าว		๕๖
ศูนย์สื่อสารสัมพันธ์บรรณารักษ์		๖๗

T. L. A. BULLETIN

Volume 15, Number 1

January - February B.E. 2514 (1971)

C o n t e n t s

Unesco and International Education Year	<i>K. Nhouyvanisvong</i>	1
Adiseshiah's Library is the Power-house for Education . .	<i>Chun Praphavi-vadhana</i>	8
Some Notes on the Provincial Primary School Library Supervision	<i>Sawanit Lapananda</i>	21
The History of English and American Illustrators of Children's Books	<i>Lamoon Ruttakorn</i>	31
Conference of Southeast Asian Librarians	<i>Nitaya Chudhamataya</i>	43
Editorial : The T.L.A. Bulletin Sub-Committee		52
News		56
Librarian Relation Centre		67

รายนามคณะกรรมการบริหารประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๑๕

ของ

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

นายกสมาคม

อุปนายก คนที่ ๑

อุปนายก คนที่ ๒

เลขานุการ

เหรัญญิก

บรรณาธิการ

ปฏิคม

นายทะเบียน

ประธานแผนกพิเศษสัมพันธ์

ประธานแผนกเผยแพร่วิชาการ

ประธานแผนกประชาสัมพันธ์

ประธานแผนกจัดทำวารสาร

ประธานแผนกจัดพิมพ์

ประธานแผนกนิเทศห้องสมุด

ประธานแผนกบรรณานุกรมแห่งชาติ

ประธานแผนกศูนย์รวมบัตร

ประธานแผนกหาทุน

ประธานแผนกแลกเปลี่ยนหนังสือและสิ่งพิมพ์

ประธานแผนกชมรมห้องสมุด

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

- นางแมนมาส ขวลิศ

- นายฉุน ประภาวิวัฒน์

- นางจรรวรณ์ สินธุโสภณ

- นางธรรมา กนกมณี

- นางสาวกัทลี สมบัติศิริ

- นางสาวทองหยด ประทุมวงศ์

- นางสาวอัมพร วีรวัฒน์

- นางสาวทัศนีย์ กล้าขานมิตร

- นางมาเรียม เหล่าสุนทร

- นางสาวสมฤต รัตตากร

- นางสาวรสา วงศ์ยังอยู่

- นายทวี มุขธระโกษา

- นายวิษณุ ทับเที่ยง

- นางนิตยา จูพามาตย์

- นางสาวไข่มุกด์ มลิ้นทะเล

- นางแมนมาส ขวลิศ

- นางสาวกัทลี สมบัติศิริ

- นายสุข พงษ์สถิตย์

- คุณนิลวรรณ ปิ่นทอง

- นายประดิษฐ์ เชื้อวสกุล

- นางจิตตรา ประนิษ

- นายชง อิงควทย์

- ม.ล. จ้อย นันทวิจิตร

- นางลินจง เฝ้าวิบูล

- นางถลอมจิต จิวาลัย

- นางสาววานี ศักดิ์เจริญ

- นายชลัษ ลิขะวนิช

OFFICE BEARERS OF THE T.L.A. 1971-1972

President

Vice Presidents

Secretary

Treasurer

Librarian

Chief of Reception Committee

Registrar

Chief of Foreign Relations

Chief of Library Training

Chief of Public Relations

Chief of the T.L.A. Bulletin

Chief of Publication

Chief of Library Clinic

Chief of Bibliography

Chief of Union Catalog

Chief of Fund Raising

Chief of Gifts and Exchanges

Chief of Provincial Library Club

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

Member

- Mrs. Maenmas Chavalit

- Mr. Chun Praphavi - vadhana

- Mrs. Charuwan Sindusopon

- Mrs. Thara Kanakamani

- Miss Katalee Sombatsiri

- Miss Tongyod Pratoomvongs

- Miss Amporn Viravathana

- Miss Tusnee Kulayanamit

- Dr. Maria Laosunthara

- Miss Lamoon Rattakorn

- Miss Rasa Wongyoungyu

- Mr. Twee Mooktharagosar

- Mr. Wit Thapthiang

- Mrs. Nitaya Chutamataya

- Miss Kaimook Milinthalake

-

- Mrs. Maenmas Chavalit

- Miss Katalee Sombatsiri

- Mr. Sook Pongsathit

- Miss Nilawan Pintong

- Dr. Pradisth cheosakul

- Mrs. Chittra Pranich

- Mr. Yong Inkavate

- M.L. Joy Nanthivashrin

- Mrs. Linchong Phaovibul

- Mrs. Klomchit Chivalaya

- Miss Vance Suckcharoen

- Mr. Shalash Liyavanija

วารสารห้องสมุด
T.L.A. BULLETIN

นิตยสารรายสองเดือน ของ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ เพื่อ

ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาบรรณารักษศาสตร์
ส่งเสริมและเผยแพร่การศึกษาและวัฒนธรรม

บรรณาธิการ

นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย

ประจำกองบรรณาธิการ

นางแม่นันมาศ ชวลิต
นางสาวลมูล รัตติกาล
นางสาวไข่มุกต์ มลิณทะเลข
นางรำภา กุลสัมบุรณ์

นางสาวณีย์ ทรงสุนทร
นางธาวา กนกมณี
นายทวี มุขระโกษา
นายชลธิช ลีขรรณิช

เจ้าของ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
ผู้จัดการ, ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา : นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย
สำนักงาน : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
ตึกอรรถกถาเลขที่ ๒๔๑ หน้าวัดบวรนิเวศ-
ถนนพระสุเมรุ บางลำพู พระนคร โทร. ๘๑๗๘๑๕
พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ไทยเชมม ถนนเฟื่องนคร พระนคร โทร. ๒๒๐๔๔๘

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามคัดลอกข้อความตอนหนึ่งตอนใดไปตีพิมพ์โดยไม่ได้รับอนุญาต.

T. L. A. BULLETIN

Official Bi - monthly Journal of the Thai Library Association

Editor in Chief

Dr. Damrong Bejrablaya

Editorial Staff

Mrs. Maenmas Chavalit

Miss Lamoon Rattakorn

Miss Kaimook Milinthalake

Mrs. Rampee Kulsomboon

Mrs. Saowanee Songsoonthorn

Mrs. Thara Kanakamani

Mr. Twee Mooktharagosar

Mr. Shalash Liyavanija

Owner

Thai Library Association

Mahamakut Rajvidyalaya

Bovoranives, Bangkok, Thailand

Printed at Thaikasem Press, Bangkok, Thailand

(All rights reserved. No part of this journal may be reproduced in any form without the permission of the owner).

องค์การยูเนสโกและการศึกษาระหว่างชาติ

ท้าวคำเทียบ หนุ่ยวานิชวงศ์*

องค์การยูเนสโกได้จัดการฉลองปีการศึกษา
ระหว่างชาติเมื่อเดือนที่แล้ว ใน
ระหว่างที่มีการประชุมสมัชชาสามัญครั้งที่
๑๖ ท่านผู้ฟังบางท่านคงจะได้อ่านหรือได้
เห็นเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับการศึกษา
ระหว่างชาติบ้างแล้ว ส่วนท่านที่ได้ไปร่วม
พิธีเปิดปีการศึกษาระหว่างชาติที่กรุงเทพฯ
ก็คงจะได้รับความรู้เกี่ยวกับโอกาสอัน
สำคัญนี้ หลายท่านคงอยากจะทราบว่า
ปีการศึกษาระหว่างชาติคืออะไร และเหตุ
ใดจึงจะต้องมีปีการศึกษาระหว่างชาติ.

เพื่อที่จะตอบคำถามนี้ได้ จำต้องทำ
ความถึงข้อความที่องค์การสหประชาชาติ
ได้กล่าวไว้ รวมทั้งข้อความของยูเนสโก
ซึ่งเป็นหน่วยชำนาญพิเศษที่ได้รับมอบ
หมายให้ประสานงานและส่งเสริมกิจกรรม
ของสหประชาชาติในอันสำคัญยิ่งนี้.

ในการประกาศให้ปี ค.ศ. ๑๙๗๐ เป็น
ปีการศึกษาระหว่างชาติ สหประชาชาติ

ได้เชิญชวนให้ประเทศสมาชิกสำรวจสภา
วาระเกี่ยวกับการ ศึกษา และการอบรมใน
ประเทศของตน ตลอดจนหาวิถีทางที่จะ
ปรับปรุงทั้งปริมาณและคุณภาพของการ
ศึกษา และเพิ่มงบประมาณเพื่อการศึกษา
นอกจากนั้น สหประชาชาติยังได้ขอร้อง
ประเทศสมาชิกให้ร่วมมือซึ่งกัน และกัน
และสนับสนุนกิจกรรมของ ยูเนสโก ใน
ระหว่างปีการศึกษาระหว่างชาติ.

ดังนั้น เราอาจจะกล่าวได้ว่า ปีการ
ศึกษาระหว่างชาติเป็นปีที่ประเทศต่าง ๆ
ในโลก ร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติการเป็น
พิเศษ เพื่อขจัดปัญหาในการศึกษา เพื่อ
ผลักดันเข้าด้วยกัน และก่อให้เกิดแรง
คลไคลให้มีความคิดริเริ่มเพื่อประโยชน์ของ
การศึกษาและการอบรม ท่านจะเห็นได้ว่า
การฉลองปีการศึกษาระหว่างชาตินั้น เป็น
กิจการระดับชาติของแต่ละประเทศ.

* ท้าวคำเทียบ หนุ่ยวานิชวงศ์ สัญชาติลาว สำเร็จปริญญาโททางกฎหมายระหว่างประเทศ ปริญญาเอกทาง
การศึกษาและปรัชญา เป็นผู้เชี่ยวชาญขององค์การยูเนสโก รับเชิญเป็นผู้บรรยายเรื่องระหว่างการประชุม
สามัญประจำปี ๒๕๑๑ ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เมื่อ ๒๑ ธ.ค. ๑๓.

องค์การสหประชาชาติ ได้เสนอวัตถุประสงค์ ความหมายและข้อปฏิบัติต่อประเทศสมาชิกหน่วยชำนาญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ตลอดจนองค์การระหว่างประเทศที่มีใช้ของรัฐบาล ดังนี้:—

วัตถุประสงค์ เพื่อปรับปรุงส่งเสริม

- ๑) การศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง.
- ๒) การให้การศึกษแก่สตรีและเด็กหญิงโดยเท่าเทียมชาย.
- ๓) การอบรมบุคคล จาก ระดับ กลาง และระดับ สูง เพื่อการพัฒนาประเทศ.
- ๔) การปรับการศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ให้เข้ากับวิถีการและเทคโนโลยีของโลกปัจจุบัน โดยเฉพาะการศึกษาในชนบท.
- ๕) การปรับปรุงการวิจัยทางการศึกษา.
- ๖) การอบรมครูทั้งก่อนปฏิบัติการและประจำการ.

ความหมายและข้อปฏิบัติ

- ๑) เทคโนโลยีทางการศึกษา รวมถึงวิธีการและสื่อมวลชนใหม่ ๆ.

๘) การศึกษาที่สอดคล้องกับวิชาชีพ และไม่มีที่สิ้นสุด.

๙) การจัดการศึกษาให้เป็นสิ่งรวมของชนบรประเพณีทั้งเดิม การรักษาไว้ซึ่งสติปัญญา และมรดกในทางศีลธรรมกับความพร้อมที่จะรับสิ่งใหม่ ๆ.

๑๐) การส่งเสริมหลักศีลธรรมจรรยาในการศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องการศึกษาศีลธรรมและหน้าที่พลเมืองของเยาวชน เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศและสันติสุขในโลก.

เหล่านี้เป็นเพียงโครงร่างกว้าง ๆ และตามหลักทฤษฎี สิ่งสำคัญคือกิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่จะเกิดขึ้นระหว่างปีการศึกษา ระหว่างชาตินั้น จะต้องมีความภาคภูมิใจพิเศษ ร่วมมือร่วมใจกันจัดขึ้นโดยพร้อมเพรียงกัน และส่งเสริมความต้องการที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น.

มติขององค์การสหประชาชาติและคำเชิญชวนของยูเนสโก เกี่ยวกับ การฉลองปีการศึกษาระหว่างชาติ มีผลให้ประเทศสมาชิกของยูเนสโกแสดงความจำนงสนับสนุน คำเชิญชวนด้วยความกระตือรือร้น

องค์การยูเนสโก ฯ

๓

ข้าพเจ้า ขอ กล่าวถึง ประเทศไทย เป็น ตัว
อย่างใน เรื่องนี้.

ท่านทั้งหลาย คงจะ จำได้ว่า ใน เดือน
มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐบาลของพระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้แต่งตั้ง คณะ
กรรมการระดับชาติ เพื่อ ศึกษารวบรวม ปัญหา
การศึกษา ระหว่างชาติชน หลังจาก ที่ รัฐบาล
ได้พิจารณา และ รับผิดชอบ ของ สหประชา
ชาติ และ ยูเนสโก แล้ว.

ในเดือน เมษายน ค.ศ. คณะกรรมการ
การศึกษาระหว่างชาติ ได้ร่าง แผนงาน รวบรวมขึ้น ท่าน
นายกรัฐมนตรี ได้ กล่าวคำ ปราศรัย ทาง
วิทยุ และ โทรทัศน์ ใน โอกาส พิธี เปิด การ
รวบรวม ปัญหา การศึกษา ระหว่างชาติ ในวัน เดียว
กันนั้น ฯ พล ฯ สุกิจ นิยมมานheim ที่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็น
ประธาน ใน พิธี เปิดงาน ณ หอประชุมคุรุ
สภา.

คณะกรรมการ ฯ ได้ร่าง แผนการ รวบรวม
รวม ๒๕ รายการด้วยกัน ในระหว่างนี้
การศึกษาระหว่างชาตินี้ ข้าพเจ้าจะไม่
กล่าวถึง รายการ เหล่านี้ โดยละเอียด แต่
จะขอกล่าว เพียงว่า กิจกรรมต่าง ๆ นั้น แบ่ง
ออกได้เป็น ๔ หัวข้อด้วยกัน คือ :-

๑. โครงการต่าง ๆ.

๒. การอบรม และ สัมมนา.

๓. การจัดทำ เอกสาร เอกสาร ที่
สำคัญยิ่งก็คือ “ปรัชญา การ
ศึกษา ใน ประเทศไทย — พหุ
ศาสนา และ ประชาธิปไตย” ของ
ดร. สโรช บัวศรี.

๔. การประกวด แข่งขัน.

๕. ปาฐกถา และ อภิปราย.

๖. โครงการ เพื่อ ความเข้าใจ อันดี
ระหว่าง ประเทศ.

๗. การเผยแพร่ ข่าวสาร ทาง สื่อมวลชน
ต่าง ๆ เกี่ยวกับ กิจกรรม ระดับ
ชาติ เพื่อ รวบรวม ปัญหา การศึกษา ระหว่าง
ชาติ เกี่ยวกับ เรื่องนี้ ข้าพเจ้า ขอ
แจ้งว่า คณะกรรมการ แห่งชาติ ว่า
ด้วยการศึกษา ฯ สหประชาชาติ
ได้ จัดพิมพ์ บทความ เกี่ยวกับ ปัญหา
การศึกษาระหว่างชาติ ไว้ ในวารสาร
ของ คณะกรรมการ ฯ และได้ พิมพ์
รายการ กิจกรรม จัด รวบรวม ปัญหา
กล่าวไว้ด้วย.

๘. การจัด นิทรรศการ.

กิจกรรม เหล่านี้ จะ ดำเนินไป ด้วย กิจการ
เมื่อ ได้ รับ ความ สนับสนุน ร่วมมือ จาก ประชา
ชน สมาคม องค์การ และ สถานต่าง ๆ
ทั่วประเทศ อย่างไรก็ดี เรา จะต้อง ระลึก
อยู่เสมอ ว่าเป็น ปัญหา การศึกษา “ระหว่างชาติ”

และบางท่านอาจตั้งคำถามว่า จะมีอะไร
นอกเหนือไปจากกิจกรรมในระดับชาติหรือไม่ คำตอบมีอยู่ว่า องค์การระหว่าง
ประเทศก็มีบทบาทอันสำคัญด้วยการจัดให้
เงินอุดหนุนกิจกรรมแก่ประเทศสมาชิก
และช่วยส่งเสริมการติดต่อระหว่างประเทศ
นอกจากนั้น ยังได้วางโครงการเพื่อ
ให้กิจกรรมบางอย่างดำเนินไปในลักษณะ
ระหว่างประเทศบทบาทส่วนใหญ่ตกอยู่กับ
องค์การสหประชาชาติและหน่วยชำนาญ
พิเศษ ๒ หน่วย คือ ยูเนสโก และ I.L.O.
ซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษาและการ
ฝึกวิชาชีพ.

หากได้พิจารณาจากแผนงานและกิจ
กรรมของประเทศสมาชิก องค์การระหว่าง
ประเทศและองค์การที่ไม่ใช่ของรัฐบาล
แล้ว แม้ว่าจะยังไม่ถึงเวลาที่จะประเมิน
ผลงานก็ตามข้าพเจ้าอาจกล่าวได้ว่า เป็น
โอกาสที่ประชาชนในโลก (ซึ่งรวมทั้ง
ข้าราชการ บิดามารดา ครู นักเรียน)
จะได้มาร่วมกันดังเช่นเราทั้งหลายได้มา
ร่วมกันอยู่ ณ ที่นี้ เพื่อใคร่ครวญถึงการ
ศึกษาอันเป็นเรื่องใหญ่และไม่มีที่สิ้นสุด
เพื่อพิจารณาว่าเรากำลังรุกหน้าไปรวดเร็ว
เพียงใดและเรามีจุดหมายปลายทางอย่างไร.

วาระสารทองสมุด

ข้อคิดดังกล่าวนี้ทำให้ข้าพเจ้านึกถึงข้อ
ความซึ่งนักปราชญ์ Kuan-Tsu ได้กล่าว
ไว้ว่าสองพันปีมาแล้วว่า :-

“เมื่อวางแผนงานระยะ ๑ ปี จงหว่าน
เมล็ดข้าว.

เมื่อวางแผนงานระยะ ๑๐ ปี จงปลูก
ต้นไม้.

เมื่อวางแผนงานสำหรับชั่วชีวิต จงให้
การศึกษาแก่มนุษยชาติ”.

ข้าพเจ้าคิดว่า ข้อความของนักปราชญ์
นี้ ได้สรุปปรัชญาของปีการศึกษาระหว่าง
ชาติของสหประชาชาติและ ยูเนสโกไว้
อย่างดียิ่ง ทั้งนี้เพราะการศึกษาย่อมไม่มี
วันสิ้นสุด การศึกษาจำต้องเป็นเรื่องของ
การปฏิบัติงานติดต่อกันไปและด้วยการใช้
จินตนาการอันถูกต้อง มากกว่าที่จะเป็น
เรื่องของคำพูดเท่านั้น.

ด้วยเหตุนี้ ในการฉลองปีการศึกษา
ระหว่างชาติและการวางแผนการปฏิบัติ
ยูเนสโก จึงได้ระบุไว้อย่างชัดแจ้งว่า แผน
งานและกิจกรรมใดๆ ในปัจจุบันและอนาคต
จะต้องมีการร่วมมือร่วมใจกันมากขึ้น เพื่อ
สนับสนุนกิจกรรมทั้งในระดับชาติและ
ระหว่างประเทศ.

UNESCO AND INTERNATIONAL EDUCATION YEAR

K. Nhouyvanisvong

Last Month during the sixteenth session of General Conference Unesco has officially celebrated the International Education Year. Many of you may have come across publications and articles about IEY and those who attended last April, the opening ceremony of IEY in Bangkok may have knowledge of the IEY. It is legitimate that one must ask what is the IEY and why an International Education Year?

This requires a restatement of what has been envisaged by the United Nations and by Unesco which has been charged with the task of co-ordinating and stimulating U.N. action for IEY.

In announcing 1970 the IEY, United Nations invited all Member States to take stock of the situation with respect to Education and training in their countries and to find ways and means of improving both the quantity and quality of education as well as increasing budget for education. The U.N. also requested the Member States to cooperate with one another and also to give support to activities to be undertaken by Unesco during the IEY.

The IEY could then be described as a combined effort by all the countries of the world to do something special about their educational problems in order to mobilize energies and inspire initiatives in education and training. As you can see the IEY is basically a national affair for each country to undertake.

The following objectives, concepts and practices have been selected and suggested to Member States, International

organizations of the U.N. systems and nongovernmental international organizations.

Objectives:

- (i) functional literacy for adults;
- (ii) equal access of girls and women to education;
- (iii) training of middle and higher level personnel for development;
- (iv) adaptation of education, both general and technical, to the new methods and techniques of the modern world, especially in rural areas;
- (v) development of educational research;
- (vi) pre-service and in-service training of teachers.

Concepts and practices:

- (vii) educational technology-the new methods and media;
- (viii) life-long integrated education;
- (ix) reconciliation in education of a spirit of tradition and preservation of the intellectual and oral heritage with a spirit of renewal;
- (x) promotion of ethical principles in education, especially through the moral and civic education of youth, with a view to promoting inter national understanding and peace.

This is of course a broad and theoretical outline. The main point to establish is that activities undertaken with particular reference to IEY should have special quality, should have an element

of spontaneity, should bear directly on the need for, and the desire to, change.

As a result of the U.N. decision and of Unesco's appeal to Member States to prepare programme for the IEY, all Unesco Member States have acknowledged with enthusiasm the appeal. Among others, I would like to give you in this connection, only one example; that is Thailand.

As you remember, His Majesty's Government appointed in June 1969 having considered and approved the proposal of the U.N. and Unesco a National Committee for IEY. A programme of activities was drawn up by the Committee. In April this year, H.E. Field Marshal Thanom Kittikachorn, Prime Minister addressed the nation on radio and television on the occasion of the inauguration of IEY in Thailand. On the same date H.E. Sukich Nimmanheminda, Minister of Education, presided over the opening ceremony at the Teachers' Council Assembly Hall.

Twenty-nine programmes and activities have been projected to be undertaken on the occasion of the IEY. But I am not going into the details on each project, I simply would like to inform you that the above activities are divided into eight main headings:

1. Projects
2. Training course and Seminar
3. Publications

The most important in this series is on "A Philosophy of Education for Thailand: The Confluence of Buddhism and Democracy" by Dr. Saroj Buasri.

4. Contests
5. Lectures and forums
6. Associated schools projects

7. Dissemination, through mass media, of information on national programme for International Education Year.

In this connection I would like to mention that through their Bulletin the Thailand National Commission have published selected articles on IEY and also given account on activities undertaken during the IEY in Thailand.

8. Exhibitions.

It is probably true that those national programmes for IEY will succeed best which achieve or even stem from widespread action by communities, associations and institutions throughout the country. However, it must be recalled that this is an "International" Education Year and one may ask whether there will be anything more to it than an aggregate of separate national programmes. Indeed international bodies do have an essential rôle by providing funds to Member States to support national programme and also means for communication between countries. They also offer a framework for action and make it possible to add an international dimension to a great deal of what is undertaken nationally. The major rôle falls to the U.N. and the two Specialized agencies which are directly concerned with education and training, namely Unesco and ILO.

Judging from the programmes and activities undertaken by Member States, International Organizations and non-governmental organizations although it is too early to make any concrete evaluation—I may say that people throughout the world (authorities, parents, teachers, students) have made it possible to be together, like us today, to think over this vast and continuing enterprise of education, and to see what we are doing.

how fast we are going and where we think we want to go.

This reflection leads me to another one which had been said more than two thousand years ago, by the sage Kuan-Tsu:

“when planning for a year – sow corn
when planning for a decade – plant tree
when planning for life – train and educate people”.

Should this saying sum up United Nations and Unesco philosophy for IEY?

I incline to admit so since education is a life-long process which calls for adequate, continuing and imaginative deeds rather than mere words.

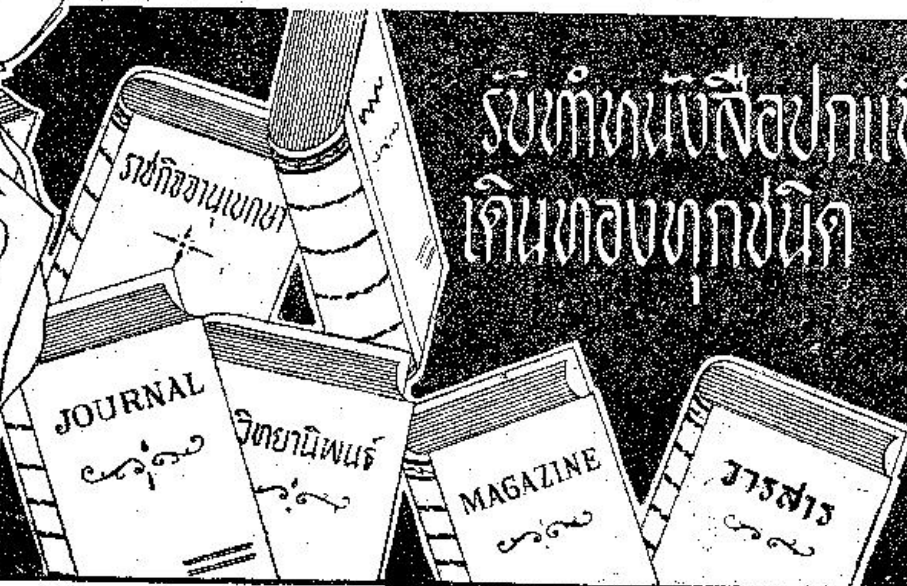
For this reason, in celebrating the IEY and in laying out the guiding principle, Unesco makes it clear that all present and future programmes and activities should be governed by the IEY spirit and more efforts should be made in order to continue supporting national and international activities.

วันชัย

ตีพิมพ์ที่ 9/82-83 ถนนสีหราช-หัวขวง ซอยสมบูรณพัฒนา
ต.สามเสนใน อ.พญาไท พระนคร โทร. 76036

รับทำหนังสือปกแข็ง
เห็นทองทุกชนิด

ห้องสมุดคือพลังในการศึกษา

ณ ประภาวิวัฒน์*

ปีการศึกษานานาชาติ

การกำหนดให้ พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นปีการศึกษานานาชาติ ทั้งนี้เป็นไปตามมติที่ ๒๔๑๒ ของสมัชชาสหประชาชาติสมัยประชุมที่ ๒๓ เมื่อ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๑๑ โดยเห็นด้วยกับแผนกำหนดการของยูเนสโก.

วัตถุประสงค์ของการกำหนดปีการศึกษานานาชาติ ตามที่สมัชชาได้ตั้งมติไว้หลักการไว้ นั้น มีรวมถึงแผนงานต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ การศึกษาผู้ใหญ่ เปิดโอกาสให้เด็กหญิงวัยรุ่นกับหญิงทั่วไปได้รับการศึกษาโดยเท่าเทียมกัน การฝึกบุคคลากรระดับกลาง และระดับสูงเพื่อการพัฒนา การอบรมครูก่อนเวลาออกทำการสอนและระหว่างการสอน ส่วนมโนภาพและการปฏิบัติ ของปีการศึกษานานาชาติ มีมติไว้ดังต่อไปนี้ คือ เทคโนโลยีทาง

การศึกษา ได้แก่ ทีวีและวิทยุใหม่ ๆ, การศึกษาที่ไม่มีการแยกผิวและเชื้อชาติ, การผสมผสานความสำคัญของประเพณีในการศึกษา และการดำรงรักษามรดกทางสติปัญญา และ คีลธรรมโดยให้มีการฟื้นฟูขึ้นใหม่ ส่งเสริมให้มีหลักสูตรในธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งการอบรมทางศีลธรรม และการประพฤติตนเป็นพลเมืองดีแก่เยาวชน ด้วยการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างชาติและการส่งเสริมสันติ.

ครั้นเมื่อได้มีการประกาศปีการศึกษานานาชาติขึ้นแล้ว ผู้อำนวยการยูเนสโกได้ชี้แจงถึงความมุ่งหมายไว้ดังต่อไปนี้ คือ "... ปีการศึกษานานาชาตินี้จะต้องไม่ปฏิบัติจัดทำกันแต่เพียงการฉลองเท่านั้น ความมุ่งหมายที่แท้จริงนั้นก็คือ ประเทศภาคีทั้งหลาย และ ชุมชนนานาชาติ ทั้งปวง ควรจะร่วมแรงกันทำให้บรรลุถึงซึ่งวัตถุประสงค์สำคัญ ๔ ประการ คือ:—

* นายณ ประภาวิวัฒน์ B.S., M.A. in Library Science อดีตผู้อำนวยการศูนย์บริการเอกสารการวิจัยสภาวิจัยแห่งชาติ แปลคัดตอนบทความเรื่องนี้อาจปรากฏของนายมัลคอม ส. อดิเซเซีย (Dr. Malcolm S. Adiseshiah) รองผู้อำนวยการองค์การยูเนสโก เพื่อเผยแพร่ระหว่างการประชุมสามัญประจำปี ๒๕๑๑ ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๑-๒๕ ธ.ค. ๑๓.

ห้องสมุดคือพลังในการศึกษา

๕

๑. ทำการสำรวจ สถานการณ์ ปัจจุบันของโลกทั่วไป.

๒. เฟื่องถึง ถึงความต้องการ สำคัญ ๆ ทั้งในการขยายและการปรับปรุงการศึกษา.

๓. แลกเปลี่ยน ทวิพยากรณ์ กว้างขวางทางการศึกษา.

๔. เพิ่มพูน ความร่วมมือ ระหว่างชาติ ...”

อนึ่ง รุทมาชของปีการศึกษา นานาชาติตามมติของสมัชชาสหประชาชาตินั้น ได้อธิบายไว้อย่างชัดแจ้งว่า คำว่า “การศึกษา” นั้นควร ที่เราจะ พิจารณากันตาม นัยกว้าง ๆ คือ การเรียกร้อง ชุมชน นานาชาติ ให้ ร่วมแรงกัน ปฏิบัติ ตาม วัตถุประสงค์ที่ว่านั้น และครั้นเมื่อ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นส่วนหนึ่งของแผนการศึกษาแล้ว ห้องสมุด จึง มีบทบาท อยู่ใน ปี การ ศึกษา นานาชาติ ด้วย และ อีฟลา (Ifla) หรือ สหพันธ์สมาคม ห้องสมุด นานาชาติ (International Federation of Library Associations) ซึ่งเป็นองค์การที่ไม่ใช่ของรัฐบาล และรวมกลุ่มสมาคมห้องสมุดต่าง ๆ เกือบทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน จึงถูกเรียกร้องให้ เข้ามาร่วมมือด้วย เพื่อทำให้ วัตถุประสงค์ ของปีการศึกษา นานาชาติ ได้ ลุล่วงไปด้วยดี ดังนั้น จึงเป็นการเหมาะสม

อย่างยิ่งที่ อีฟลา ควรจะอุทิศหรือทุ่มเท ให้กับการประชุมกันโดยเน้นหนักในหัวข้อว่า “ห้องสมุดคือพลังในการศึกษา”.

ยูเนสโกได้เคย รับ รับบทบาท สำคัญ ที่ บรรณารักษ์ ห้องสมุดทั้งหลาย มี อยู่ใน กระบวนการทางการศึกษาทุกระดับ ใน การศึกษาถาวรและในโครงการวิจัยต่าง ๆ ดังนั้น ยูเนสโกจึงเห็นเลื้อมิได้ที่จะส่งเสริม การขยาย ถึง ความร่วมมือ อย่างดี ยิ่งของ อีฟลา ที่จะให้ รุทมาชของปีการศึกษา นานาชาติบรรลุผล.

บริการ ของ การ ศึกษา ห้องสมุด และ บริการเอกสารการวิจัย

ในระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา เป็นที่ ยอมรับกันทั่วไปว่า ขอบข่ายและหน้าที่ ความรับผิดชอบ ของห้องสมุด และ บริการ ข่าวสารได้เปลี่ยนไปอย่างเป็นลำดับขั้น มี ๒ ปัจจัยด้วยกัน ที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลง คือ (๑) การพัฒนาการศึกษาทั่วไป อย่างอึกตักกริโครม และ (๒) “การให้ข้อมูลอย่างน่าตื่นตะลึง” ทั้งสองปัจจัยนี้ เป็นสิ่งเด่น ๆ อันสำคัญของยุคใหม่ และ นั้นย่อมหมายถึง บริการของห้องสมุดให้แก่ ประชาชนคนทั้งหลายนั่นเอง.

การพัฒนาการศึกษา

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๓ เป็นต้นมา ระบบการศึกษาทั่วไปในโลกได้ขยายตัวออกอย่างใหญ่โตมโหฬาร ในประเทศจำนวนมาก จำนวนนักเรียนได้เพิ่มขึ้นเป็นทวีปหรือทวีคูณ แล้วงบประมาณการศึกษาได้เพิ่มตามจนเรื่อย จนทำให้โลกจ่ายเงินไปเพื่อการศึกษาดังร้อยละ ๕ ถึงร้อยละ ๖ แม้กระนั้นก็ตาม จำนวนผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือยังคงสูงมาก และเพิ่มขึ้นอยู่ประมาณ พ.ศ. ๒๔๕๓ มีจำนวนผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือถึง ๗๐๐ ล้านคน หรือร้อยละ ๔๔.๓ ของประชากรที่เป็นผู้ใหญ่ ส่วนใน พ.ศ. ๒๕๐๓ มีจำนวนผู้ใหญ่ที่อ่านเขียนไม่ได้ถึง ๗๔๐ ล้าน หรือร้อยละ ๓๘.๓ ของพลเมืองที่เป็นผู้ใหญ่ ส่วนขีดความสามารถในการ รับเอา ระบบการศึกษา นั้นยังคงถูกจำกัดอยู่ด้วยการใช้วิธีซ้ำซาก จึงต้องประสบปัญหาเด็กเรียนได้ช้า และเด็กพวกนี้ มีจำนวน ถึงร้อยละ ๒๐ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ยิ่งกว่านั้น การที่ไม่สามารถมีระบบการศึกษา ทำให้เด็กตกและออกจากโรงเรียนไป เป็นจำนวนมาก การเรียนรู้ถึงความสูญเสียอันเปลี่ยนไปในการศึกษาซึ่งทำกันเมื่อไม่ช้านี้ ใน

ประเทศละตินอเมริกาปรากฏว่า มีเด็กประถมศึกษาที่เข้าโรงเรียนแล้วต้องตกและออกไปถึงร้อยละ ๗๐ ส่วนในกลุ่มประเทศเอเชีย มีจำนวน เกือบ ร้อยละ ๖๐ ในยุโรปประมาณร้อยละ ๒๐ และในกลุ่มประเทศแอฟริกา นั้น มีจำนวนถึงร้อยละ ๗๕.

ยังมีปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือ ปัญหาด้านคุณภาพ ซึ่งเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาคงประสบ ทั้งนี้เพราะว่า คุณค่า ทักษะ และ ประเพณี ที่เปลี่ยนแปรไป ได้กระทบกระเทือน สัมพันธภาพระหว่าง ครู กับ นักเรียน กระทบกระเทือนความกลมกลืนทางครอบครัว แล้วก่อให้เกิดความไม่ราบรื่นขึ้นระหว่างกลุ่มชนซึ่งมีคตินิยมต่างกัน ถึงนั้น ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี จึงทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกอบรมในวิธีต่างๆ ปัญหาที่ว่า มีลักษณะน่าหนักใจมากขึ้นเมื่อมีความเคลื่อนไหวทางด้านอาชีพต่างๆ อย่างไม่หยุดยั้ง อันมีสาเหตุมาจากการอุตสาหกรรมที่ก้าวหน้าใหม่ๆ ได้ให้ช่องทางแห่ง การ ดำรงชีพที่ดีขึ้น กว่าเดิมแก่ประชาชน.

ความรู้ และ การเห็นคุณค่าทางของระบบการศึกษาทั้งมวลนั้น ทำให้การสอนที่ควมพลวัตเกิดความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยขึ้น ด้วยการมีห้องสมุดและบริการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้หมายความว่า ห้องสมุดโรงเรียนทั้งหลายจะต้องมีบริการทันสมัย สามารถช่วยให้ทั้งครูและนักเรียนเกิดนิสัยและทักษะชอบอ่าน สนใจอ่าน แล้วยังจากนั้น แม้กระทั่งห้องสมุดประชาชนทั้งหลายทั้งปวง ก็จะต้องปรับให้มีลักษณะพลวัตโดยมีหนังสือหนังสือต่าง ๆ อย่างมากมาย เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมเชิดชูการศึกษาของตนด้วย ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาไม่ให้บรรดาเด็ก ๆ ที่รู้หนังสือแล้วกลับคืนสู่ภาวะก่อน ๆ แห่งการไม่รู้หนังสือชนที่ตกเป็นอันขาด ทั้งนี้แหละห้องสมุดประชาชน จึงนับว่ามีบทบาทอันสำคัญยิ่ง เกี่ยวกัมนโนภาพแห่งการศึกษาถาวร และการสร้างสรรค์ให้เกิดบริการต่าง ๆ ทั้งวันขึ้นในการศึกษายุคปัจจุบัน จึงกล่าวได้อย่างเต็มปากกว่าเป็นการทำงานที่นำตนเองตระหนักใจ แก่บรรดานักการศึกษาและบรรณารักษ์ทั้งหลายที่จะต้องจกจำว่าลึกไว้และลงมือปฏิบัติจัดทำ.

การให้ข้อคิดอย่างนำตนเอง

สิ่งที่คู่ขนานไปกับการพัฒนาการศึกษาและการเกิดผลที่ตามมาการเพิ่มพูนมาอย่างไม่หยุดยั้งของจำนวนบรรณานักศึกษามหาวิทยาลัยและนักวิจัยนั้น ทำให้เกิดมีความจำเป็นในเรื่องบริการชนิดพิเศษขึ้นมา คือ จะต้องทำการชวนชวนหาและผลิตขึ้นอย่างรวดเร็วเร่งรีบ และถ้าปล่อยปล่อยเลย และไม่ทำการคำนึงถึงและปฏิบัติกิจสรวให้ทันทั่วทั้งที่แล้วละก็ การอาจสายเกินไป และเป็นการยากที่จะควบคุมสถานการณ์ไว้ได้ก็เห็นได้ ยุคที่ใช้บุคคลคนเดียวให้รอบรู้ทุกสิ่งทุกอย่างนั้น ผ่านพ้นไปหมดไปแล้ว แนวโน้มของปัจจุบันทุกวันนี้ ทำให้การเพียรพยายามที่จะล่วงรู้อะไรที่พิมพ์ออกมาในหัวข้อเรื่องใด หัวข้อเรื่องหนึ่งจนหมดจนสิ้นไปไม่หรรอก แต่เพื่อจะเอาใจดูให้รู้อะไรที่มีความสำคัญ อย่างมั่นคง แน่นนอน และเฉพาะเจาะจงในสาขาความสนใจอย่างใด อย่างหนึ่งต่างหากหน้าที่ทั้งวันจำเป็นมาก เพราะว่าความรู้หรือวิทยาการใด ๆ ที่ขึ้นที่ตกลงไว้ ไม่ว่าจะอยู่ในสมุดหนังสือหรือวิทยาสาร หรือรายงาน หรือข้อสรุป หรือ เทปอัดด้วยกำลังไฟฟ้า ฯลฯ ย่อมเกินกว่าความสามารถ

ของมนุษย์ที่ระชาชนชิมหรือกำหนดจะทำไว้
ได้หมดทุก ฟุตถึงสาขาวิชาการทางค่าน
เศรษฐศาสตร์อย่างเดียวกันนั้น ผู้ชำนาญ
การจะต้องเสียเวลาวันหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า
๑๒ ชั่วโมง เพื่อพยายามให้รู้แต่เพียงว่า
มีอะไรคืบหน้าไป ในวิทยาการ คำนัน ข้าง
เท่านั้น.

ปัญหาทำนองนี้ ย่อมมีอยู่อย่างน่าตื่น
เต้นในสาขาวิชาการวิทยาศาสตร์เช่นเดียวกัน
ถ้าที่ ถ้าเราลองสำรวจตรวจสอบสารบัญ
ของ Chemical Abstracts วารสารสำคัญ
ทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเริ่มพิมพ์ออกเมื่อ
พ.ศ. ๒๔๕๐ เราจะพบว่า ต้องใช้เวลาถึง
๓๑ ปี ในการบันทึกข้อความในบรรดา
นุกรมจำนวนล้านรายการแรก ส่วนจำนวน
ล้านที่ ๒ ใช้เพียง ๑๘ ปี จำนวนล้านที่ ๓
เพียง ๗ ปี และจำนวนล้านที่ ๔ เพียง ๔
ปีเท่านั้น ถ้าปล่อยให้รายการบรรณานุกรม
ต่าง ๆ ในวารสาร เล่มนี้ เพิ่ม พูน ขึ้นเรื่อย
โดยไม่หาทางแก้ไขกันแล้ว ละก็ อีกไม่กี่ ปี
วารสารบทความย่อเล่มนี้ ยี่หนึ่ง ๆ จะต้องมี
รายการบรรณานุกรมถึงล้านรายการ ซึ่ง
นี้ก็หมายความว่า ๒,๗๗๗ สิ่งพิมพ์ ต่อ
เดือน และ ๘๒ สิ่งพิมพ์ทุกวัน อย่าง
ไรก็ตาม สถานการณ์ทำนองนี้ย่อมเกิด

ขึ้น แก่สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ
การแพทย์แขนงอื่น ๆ อย่างเดียวกัน เรา
เขาเอาเองไม่ได้หรือกว่า กระบวนการ
อันนำวิกฤตการณ์จะยุติลง ตรงกันข้าม
สถานการณ์ จะยิ่งเป็นที่น่าหนักใจยิ่งขึ้น
เมื่อการศึกษและการวิจัยก้าวหน้าขึ้น.

อย่างไรก็ตาม หากใช้มีแค่เพียงปัญหา
ปริมาณของ สิ่งพิมพ์ อย่างเดียวกันนี้ ไม่
ยิ่งอีกปัญหาหนึ่ง ซึ่งเป็นที่น่าเอาใจใส่สนใจ
แก่บรรดาห้องสมุดและบริการเอกสารการ
วิจัยทั่วไป เพราะจะนำแนวโน้มให้เห็นความ
สำคัญและหน้าที่ ความรับผิดชอบ ของห้อง
สมุดและบริการเอกสารการ วิจัยได้อย่างดี
ปัญหาคือว่านักคิด ปัญหาเรื่องช่วงเวลา
ผ่านล่วงไป อาทิ ช่วงเวลาสั้น ๆ ที่ผ่านล่วง
ไประหว่างกรค้นพบข้อเท็จจริง ทางวิทยา
ศาสตร์ และการนำมาประยุกต์ในทาง
เทคโนโลยี ปัญหาเรื่องเวลาที่มีความสำคัญ
มากในการควบคุมขั้นตอน และบรรณา
รักษ์ นักวิชาการ นักบริการเอกสารการ
วิจัย และนักวิทยาศาสตร์ผู้ให้ข้อเท็จจริง จะ
ต้องสำแดงออกซึ่งจินตนาการ และความ
สามารถในการ จัดแจงทำคำตอบปัญหา
ต่าง ๆ ซึ่งสลับซับซ้อนและยากยิ่งอันเกิด
จากสถานการณ์ที่กล่าวมา.

ดังนั้น ไม่น่าแปลกใจเลยที่เงินจำนวนใหญ่ได้ใช้เป็นการลงทุนไปในโลก ณ ปัจจุบันทุกวันนี้ เพื่อการวิจัยในสาขาห้องสมุดและบริการเอกสารการวิจัย นับตั้งแต่ปัญหากรรมศาสตร์สามัญที่ห้องสมุดโรงเรียนเผชิญอยู่ ไปจนกระทั่งถึงปัญหาย่างยากซับซ้อนของระบบคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ ซึ่งทั้งนี้และทั้งนั้น ทำให้ต้องใช้วงเงินใหญ่ถึงราว ๆ หนึ่งพันล้านเหรียญอเมริกัน นี่ย่อมเป็นเครื่องชี้แสดงถึงความสำคัญของการเลือกพื้นที่จัดหา เก็บรักษา และเผยแพร่เอกสารทุกชนิด เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมนั่นเอง.

อนึ่ง การที่สหพันธ์สมาคมห้องสมุดนานาชาติได้กำหนดให้ พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นปีหนังสือนานาชาติชื่อนั้น ยูเนสโก เห็นควรส่งเสริมสนับสนุน ด้วยโดยที่มีแนวเขียนกลมกลืนกับ "ห้องสมุดคือพลังในการศึกษา" จึงได้ทำการประกาศออกไปแล้วให้ประเทศภาคีทั้งหลายจัดให้ พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นปีหนังสือนานาชาติ ชั่วคราว.

ห้องสมุดโรงเรียน

ความมุ่งหมายอันสำคัญยิ่งของห้องสมุดโรงเรียนนั้นก็คือ เพื่อคอยช่วยเหลือ

ในการสอน ของ บรรดาครู อาจารย์ในโรงเรียนสามัญศึกษา และวิสามัญศึกษา เพื่อช่วย บรรดา นักเรียนให้ประสบความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ในชั้นมัธยมศึกษา ห้องสมุดโรงเรียน จะต้องให้ความเห็นใจว่าเด็กซึ่งสำเร็จประถมศึกษาแล้ว จะสามารถได้อ่านอีกต่อไป โดยอาศัยช่องโอกาสที่ห้องสมุดประชาชนให้บริการ ซึ่งห้องสมุดประชาชนนี้ จะเป็นแหล่งให้เขา ปรับปรุงความรู้ของเขาต่อไป ยิ่งกว่านั้น ห้องสมุดโรงเรียนบางแห่งยังต้องทำหน้าที่เป็นห้องสมุดประชาชนด้วยนั่นเอง ในที่ที่ไม่มีห้องสมุดประชาชน.

การจัด และการดำรงบริการ ห้องสมุดโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพโดยมีจำนวนหนังสือไม่ขาดแคลนและมีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่มีวุฒิ จำเป็นต้องมีการเสียสละทางเศรษฐกิจกันบ้าง ความข้อเสนอแนะของที่ประชุม ของผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน ในกลุ่มละตินอเมริกากลาง และประเทศปานามา นั้น ปรากฏว่า อย่างน้อยร้อยละ ๑.๕ ของงบประมาณ กระทรวงศึกษาธิการ จะต้องเอามาใช้ จ่ายเพื่อให้บริการด้านห้องสมุด อย่างพอเพียงสำหรับการ ศึกษาสามัญและวิสามัญใน ภาคนี้ของโลก.

ห้องสมุดประชาชน

เอกสารของห้องสมุดยูเนสโกไทยเคย
เน้นไว้ว่า "ห้องสมุดประชาชนคือผลิตภัณฑ์
ของประชาธิปไตยสมัยใหม่ และเป็นการ
สาธิตความเลื่อมใสของประชาธิปไตยใน
การศึกษาสากลว่าเป็นกระบวนการตลอด
ชีวิตคนเรา" ในประเทศจำนวนมากหลาย
ยอมรับ นัยกันว่าห้องสมุดประชาชนเป็น
สถาบันสังคมที่ไม่มีสิ่งใดแทนได้ เพราะว่า
ห้องสมุดประชาชนให้บริการอ่านหนังสือ
แก่ประชาชนทั่วไป ไทยไม่คำนึงถึง
เชื้อชาติ ศาสนา และทัศนคติทางการเมือง.

ดังนั้น ห้องสมุดประชาชนจึงเป็นสถา-
บันอันทรงคุณค่า เพื่อความก้าวหน้าทาง
เศรษฐกิจและสังคม และการพัฒนาห้อง
สมุดประชาชนและการสนับสนุนทางการเงิน
จึงควรต้องเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบ
โดยตรงของรัฐบาลทั้งหลาย ยังมีประเทศ
หลายประเทศยังไม่มีระบอบห้องสมุดประชา
ชนที่ถูกต้องและทงยังไม่พยายามแก้ปัญหา
ดังกล่าวนี้เลย นานที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมรวม
ทั้งองค์การนานาชาติซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ
ในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเข้าถึงขอ
นิเทศทั้งหลายทั้งปวงอันมีอยู่ในหนังสือ ใน

อนุสาร ในวารสาร ในงานเลี้ยง ในเทปอัด
ด้วยกำลังไฟฟ้า ฯลฯ ให้อย่างเป็นเสรีนั้น
ควรที่จะได้เฟื่องเฟื่องเขาใจโล่งใจกันไว้ด้วย.

การสนับสนุนทางการเงินแก่ห้องสมุด
ประชาชนนั้น มีผิดแผกแตกต่างกันซึ่งยาก
แก่การยกขึ้นมาเปรียบเทียบ อย่างไรก็ตาม
การประชุมผู้แทนเกี่ยวกับการวางแผนบริ-
การ ห้องสมุดในเอเชีย ซึ่งเปิดขึ้นที่เมือง
โคลัมโบ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้วางแผนไว้
ดังนี้ "ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถวางเป้าหมาย
ที่เป็นจริงสำหรับประเทศใดประเทศหนึ่ง
สำหรับภาคพื้นใดก็ตาม แต่ขอให้รำลึก
นึกถึงว่า ณ ปัจจุบันบางพื้นที่ห้ามหือ
สมุดประชาชนไม่เลย ซึ่งย่อมต้องการค
ใช้จ่ายรวมยอดคนละ ๗๕ เซ็นต์อเมริกันใน
ระยะเวลา ๑๕ ปีแรก การใช้จ่ายทั้งนี้ว่าตาม
วิธีปฏิบัติ จะต้องไม่นำมากระจายให้เท
เทียมกันในแต่ละปีแต่ถ้าเอามากกระจาย
ออกแล้วจะเท่ากับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประจำ
เพียง ๕ เซ็นต์อเมริกันเท่านั้น แม้จะบา
ทงที่จะสามารถเข้าถึงจุดรวมยอดได้ก็อ
ระยะเวลา ๑๕ ปีด้วยซ้ำไปและอาจมีหลา
ทงที่ซึ่งได้ใช้จ่ายไปแล้วเกินกว่าจำนวน
ดังกล่าว."

ห้องสมุดเฉพาะและศูนย์บริการเอกสาร

การวิจัย

การรวบรวมหนังสือหนังสือหา วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เข้าในห้องสมุดเฉพาะ และศูนย์บริการเอกสารการวิจัยมีความสำคัญมาก เพราะจะต้องใช้เป็นเครื่องมืออื่นจำเป็นสำหรับนักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ ผู้คงแก่เรียนผู้นำทางการเมืองและบุคคลอื่น ๆ ถ้าปราศจากเครื่องมือดังกล่าวนี้เสียแล้ว การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างเต็มที่เต็มทางก็จะเกิดขึ้นไม่ได้ แล้วการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมก็จะต้องถูกกระทบกระเทือนโดยไม่มีปัญหา.

ความสำคัญของปัญหาเรื่องเวลานั้นไม่เพียงแต่มีในการพัฒนาทางการวิจัยเท่านั้น ยังมีในการใช้ข้อนี้เทศที่หาได้ให้เป็นประโยชน์อีกด้วย ดังนั้น การให้ข้อนี้เทศอย่างน่าเด่นชัด จึงน่าเน้นสื่อสำคัญถึงความสำคัญของห้องสมุดเฉพาะ และศูนย์บริการเอกสารการวิจัยอื่นอีกมาก ห้องสมุดเฉพาะ และศูนย์ บริการ เอกสาร

การวิจัยย่อมปฏิบัติงานให้โรงงาน คือช่วยเสาะแสวงและรวบรวมข้อนี้เทศที่จำเป็นในการวิจัยและเพื่อการศึกษาเรียนรู้สูง ๆ ขึ้นไป เสาะหามาได้นำมาปฏิบัติจัดทำจนแล้ว ก็ใช้ประโยชน์ให้เป็นประโยชน์ขึ้นมา.

โดยที่หน้าที่การงานเกี่ยวกับการเลือกสรร แสวงหา ศึกษาค้นคว้า และตอบปัญหาหรือให้ข้อนี้เทศมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ห้องสมุดเฉพาะและศูนย์บริการเอกสารการวิจัยจึงจำต้องหันเข้าหาระบบเครื่องกลและการไฟฟ้า ในการเก็บรักษาและได้มาซึ่งข้อนี้เทศและโดยที่การก่อดังระบบต่าง ๆ เหล่านี้มีราคาแพงมาก และถ้าจะดำเนินการให้เป็นผลดีได้ จะต้องมีการจัดหาที่มีวุฒิสูงประจำจึงจะสามารถดำรงให้บรรดาเอกสารทั้งหลายไหลผ่านโดยไม่มีการสะดุดหยุดยั้งแต่อย่างใด ดังนั้น เราจึงประจักษ์กันว่าการควบคุมและการใช้เอกสารการวิจัยจึงเป็นอีกปัญหาหนึ่งเกิดขึ้นมาเป็นต่างหากจากบรรดาประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย และซึ่งความไม่เสมอภาคในช่วงโอกาสที่จะเข้าประชิดข้อนี้เทศได้ ทำให้ระยะยาวแบ่งแยกประเทศที่มีกำลังและประเทศที่แวนแคว้นกว้างขวางน้อย.

ปัญหาบางอย่างในการพัฒนาบริการ ห้องสมุดและเอกสารการวิจัย

เวลานี้เรากำลังเผชิญกับทวิปัญหาคือ
หลังของระบบการศึกษาที่กำลังเปลี่ยนแปลง
และปัญหา การให้ข้อเท็จจริงที่น่าตื่น
เต้น บริการห้องสมุดและเอกสารการวิจัย
จึงกำลังต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์อยู่เวลานี้
การเผยแพร่ทรัพยากรเกี่ยวกับคนและวัสดุ
กันอยู่ในวิชาชีพห้องสมุด แต่ยังคงขาดมโน
ภาพที่จะรวมบริการของห้องสมุดและบริ
การของเอกสารการวิจัยเข้าเป็นศูนย์เกี่ยว
กัน แม้แต่กำหนดการศึกษาสำหรับบรร
ณารักษ์และนักบริการเอกสารการวิจัย ก็
แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารควรจะยังไม่เห็นความ
สำคัญจริง ๆ ของการรวม ๒ บริการเข้า
ด้วยกัน และทั้งยังไม่มีกำลังให้เจ้าหน้าที่
มีความรู้ต่าง ๆ อย่างพอเพียงทั่วและหลัก
สูตรเน้นหนักไปในการเทคนิคของอาชีพ
มากกว่าอย่างอื่น.

ฉะนั้น เมื่อมีระบบการศึกษาและแผน
การวิจัยแข่งขันมา สถานการณ์ด้าน
ทรัพยากรสำหรับห้องสมุดและศูนย์บริการ
เอกสารการวิจัยจะคงต้องตกอยู่ในฐานะ

ลำบากอยู่อีกต่อไป และการใช้ทรัพยากร
ให้เป็นประโยชน์ที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ในบรรดาประเทศที่กำลังพัฒนาอาจจะ
ประสบความสำเร็เช่นใด ทั่วเพียงระบบที่
มีการระดมกำลังอย่างรอบคอบ และที่มี
การบริการมาจากส่วนกลาง ถ้าเรายอมรับ
ความจำเป็นในการระดมกำลังกันแทนการ
เผยแพร่แก่กระจายทรัพยากรเรื่องคนและ
วัสดุที่มีอยู่เราก็จะพากันบรรลุถึงซึ่งมโน
ภาพแห่งการวางแผน และด้วยการวาง
แผนอย่างเกี่ยวเท่านั้น บรรดาประเทศที่
กำลังพัฒนาจะสามารถพบคำตอบที่มีเหตุ
ผลต่อคำถามต่าง ๆ ในท้องถิ่น โดยเฉพาะ
เจาะจงได้.

การวางแผนห้องสมุดและบริการเอกสาร
การวิจัยนี้ ผู้เชี่ยวชาญของยูเนสโก
ถือว่าเป็นด้านเฉพาะของแผนกลางของการ
ศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ภายใต้
ในกระบวนการวางแผนทางเศรษฐกิจและ
สังคมของแต่ละประเทศหรือภาคพื้น
ท้องภายในกรอบอย่างกว้างเท่านั้น การวางแผน
ห้องสมุดและเอกสารการวิจัยจึงจะ
สามารถได้รับการสนับสนุนที่ต้องการเพื่อ
จะให้เกิดความชัดเจน ทงนี้จะต้องศึกษาถึง
ปัญหาทางการศึกษาตามระบบวิจัยและไม่มี
การหยุดยั้งทุกระดับ รวมถึงส่วนที่เกี่ยวข้อง

ห้องสมุดคือพลังในการศึกษา

๑๗

กับการศึกษาผู้ใหญ่ และที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ตามที่ห้องสมุดต้องการช่วย การวางแผนย่อมหาายถึงการ นิยาม รุก หมายถึง ของบริการ ห้องสมุด การวางแผนเข้าหมายเพื่อบรรลุจุดหมายนั้น ๆ และการตกลงใจตามความเป็นจริงเพื่อยืนยันว่า วัตถุประสงค์ต่าง ๆ เหล่านี้ จะ บรรลุความสำเร็จ ได้ด้วยการ นำใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ตามความจำเป็นและมีเหตุผล ประเทศที่เจริญแล้วหลายประเทศได้เริ่มประยุกต์ทัศนคติที่ว่านี้ และจัดตั้งระบบห้องสมุดในนครหลวงและตามภูมิภาค และใช้แผนที่ชุมชนเพื่อที่จะทำการควบคุมข้อนี้เทศทางวิทยาศาสตร์ทุกชั้น การวางแผนโดยบรรดาประเทศที่กำลังพัฒนาคงว่า จะช่วยให้ประเทศเหล่านั้นสามารถจัดตั้งข่ายงานของชาติ และของภูมิภาคเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดประชาชนและระบบการใช้ข้อนี้เทศทางวิทยาศาสตร์และทางเทคนิคของชาติของตนได้ในเวลาอันสั้น ยูเนสโกกำลังทำการทดลองในเรื่องนี้อยู่ในประเทศชอนกรีส์ ซึ่งโครงการนี้มีชื่อว่า โครงการ นำเกี่ยวกับห้องสมุด และการอบรมสำหรับอเมริกากลาง ส่วนโครงการใน

ประเทศลังกานัน มีชื่อว่าโครงการเพื่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชน.

การแก้ปัญหาเพื่อเข้าถึงข้อนี้เทศระดับโลกสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งยังขาดบริการ ห้องสมุด มหาวิทยาลัย และบริการห้องสมุดเฉพาะและศูนย์บริการเอกสารการวิจัยอยู่นั้น ขึ้นอยู่กับการจัดสรรเพื่อที่จะได้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรทางบรรณานุกรมของประเทศ และได้มีการควบคุมบริการจัดตั้งของเอกสารอ้างอิงภายในประเทศ และบริการทั้งวั้น ควรที่จะมีหน้าที่รับผิดชอบทั้งการส่ง ไปหาข้อนี้เทศและการรับข้อนี้เทศจากต่างประเทศ.

ปริมลิตหรือบัพวิสัยในการพัฒนา

บริการห้องสมุดและเอกสารการวิจัย

การพัฒนาบริการ ห้องสมุดและเอกสาร การวิจัยย่อมเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มากมายหลายประการด้วยกัน จึงเป็นการเหมาะสมที่จะทำบัญชีรายการปริมลิตอุปวิสัย คืออะไรมาก่อน อะไรมาหลังที่เราจะ เพียร พยายาม ระดม กำลัง ลงมือปฏิบัติ คณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับเอกสารการวิจัย ห้องสมุดและบรรณสาร

ของยูเนสโก ซึ่งทำการ ประชุม กัน ที่นคร
ปารีส ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้
เสนอแนะปริมาณที่ไว้ ๓ ประการด้วยกัน
คือ:—

(๑) ให้มีการวิเคราะห์การวางแผน
และปรับปรุงบริการระดับชาติ ระดับ
ภาค และระดับนานาชาติทางเอกสารการ
วิจัย ห้องสมุด และบรรณสาร โดยติด
ต่อกันใน สาขาวิชา ทุกสาขา และพัฒนา
ของกิจกรรมของคน เพื่อใช้เป็นพื้นฐาน
ในการให้ความช่วยเหลือ โดยตรง ต่อ
บริการเหล่านั้น.

(๒) ให้มีการอบรมงานทางเอกสาร
การวิจัย ห้องสมุดและบรรณสาร รวม
ทั้งการอบรมวิชาชีพเหล่านั้นแก่บรรดาครู
ทั่ว ๆ ไป และครูเฉพาะวิชา และให้การ
อบรมแก่ผู้วางแผนการศึกษา เพื่อที่จะได้
ประสิทธิผล ประสิทธิภาพที่ถูกต้องให้ กับ
บรรดาผู้ใช้บริการทั้งหลายทั่วไป และผู้
ใช้บริการที่มีขีดความสามารถสูง.

(๓) ให้การสนับสนุนส่งเสริมการ
วิจัยในมโนภาพรากฐานของเอกสารการ
วิจัย และการนำเอาไปใช้ โดยคำนึงถึง
ความเพียรพยายามที่ใดมีกันอยู่แล้วทั่วไป
ในโลกด้วย.

การวางแผน

เพื่อที่จะปฏิบัติดำเนินงานตามข้อเสนอ
แนะ บรรดาบรรณารักษ์และนักบริการ
เอกสาร การวิจัย ควร ที่จะต้อง ระดม ความ
พยายามทำการนิยมนเทคนิคในการวางแผน
ห้องสมุด ส่วนการเริ่มต้นนั้นได้มีขึ้นแล้ว
ซึ่งยูเนสโกได้มีส่วนด้วย ได้มีการออกสิ่ง
พิมพ์ว่าด้วยหัวข้อเรื่องดังกล่าว หลักสูตร
และการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้มีความวิ
ษิตชอบในการวางแผนและดำเนินงานเกี่ยว
กับหน้าที่ ของผู้เชี่ยวชาญ ในการวางแผน
ห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุด ประชาชน
และบริการเอกสารการวิจัย ซึ่งมีอยู่ด้วย
กันหลายอย่างต่าง ๆ นานา ได้จัดทำให้
การประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อวิเคราะห์ปัญหา
ต่าง ๆ เหล่านี้ในกลุ่มประเทศละตินอเมริกา
และเอเชีย และทั้งยังจะจัดทำให้มีการประชุม
แบบเดียวกันนี้ในแอฟริกาและ รัฐอาหรับ
ต่าง ๆ อีกด้วย ความพื้นฐานแห่งประส
การณ์ที่ผ่านมา เป็นที่กระ้างชัดแล้วว่า
ความเพียรพยายามที่จะปฏิบัติที่แท้จริงว่า
ควรที่จะมุ่งไปใน ๒ ทิศทาง คือ:—

(๑) ทำการจูงใจบรรดาเจ้าหน้าที่ที่
การ ศึกษา และ ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการว
แผนการวิจัย ให้ยอมรับมโนภาพแห่งก
วางแผนและบริการห้องสมุด.

ห้องสมุดคือพลังในการศึกษา

๑๕

(๒) ควรเตรียมการศึกษาในอันที่จะวางแผนการวางแผนห้องสมุด เช่น ในทางสถิติ ทางมาตรฐานทางการเงิน การกำหนดมาตรฐานเทคนิคของห้องสมุด การกำหนดมาตรฐานของการอบรมวิชาชีพ และอื่น ๆ.

การอบรมเจ้าหน้าที่

อย่างไรก็ตาม ปริมสิทธิ์ที่สำคัญนั้น คือความจำเป็นที่จะต้องมีการอบรมเจ้าหน้าที่ เวลาในการขาดแคลนบรรณารักษ์และนักบริการเอกสารการวิจัยกันไม่เพียงแต่ในบรรดาประเทศที่มีการพัฒนาสูงเท่านั้น แต่ยังมี การขาดแคลนในประเทศที่กำลังพัฒนาอีกด้วย ในกรณีทั้งนี้ มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขเรื่องหลักสูตรและวิธีสอนกันใหม่หมด ยูเนสโกกำลังสอนในเรื่องนี้ใช้วัสดุทางสื่อทัศนในการอบรมบรรณารักษ์ ระดับต้น ๆ อยู่ในบรรดาประเทศที่ไม่มีห้องสมุดโรงเรียนขณะนี้ ใน พ.ศ. ๒๕๑๓ นี้จะให้มีการอบรมพื้นฐานแก่บรรณารักษ์ในกลุ่มประเทศละติน อเมริกา จำนวน ๖๐๐ คน ขึ้น.

แต่ก็มีความจำเป็นในการจัดให้มีสถานศึกษาสำหรับสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ด้วย ในกรณีนี้ ยูเนสโกร่วมกับสถาน

ศึกษาสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ของรัฐบาลประเทศเคนมาร์ก ได้จัดทำวิธีขึ้นใหม่ เปิดหลักสูตรปรับปรุงคุณภาพของบรรดาอาจารย์ในวิทยาลัยสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศที่กำลังพัฒนา วิธีทั้งนี้ควรที่จะได้นำมาเน้นหนักและใช้ในแผนประจำภาคพื้นกันด้วย อย่างไรก็ตามควรที่จะมีการเพ่งเล็งถึงมิติของสหพันธ์ห้องสมุดนานาชาติ ซึ่งได้ทำการตกลงกันไว้ที่กรุงโคเปนเฮเกน ประเทศเคนมาร์ก โดยเสนอแนะให้จัดทำศูนย์ปรับปรุงคุณภาพของการอบรมวิชาชีพและปฏิบัติการเป็นศูนย์กลางเกี่ยวข้องกับ การอบรม ทั้งนี้ย่อมมีแนวโน้มที่น่าเลื่อมใสเกี่ยวกับการอบรมบรรณารักษ์ในบรรดาประเทศแต่ละประเทศของตน หรือในบรรดาประเทศที่มีภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมเหมือนกัน ในเมื่อเครื่องมือแห่งการอบรมระคนานาชาติตามปกติในพื้นภาคนี้ทั้งแพง ต้องใช้เงินทองมาก และไม่ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ด้วย.

การวิจัย

มีความจำเป็นอย่างรีบด่วนทางการวิจัยเกี่ยวกับห้องสมุดและเอกสารการวิจัย ทั้งนี้เพราะว่าห้องสมุดและเอกสารการวิจัยนี้

มีตำแหน่งอยู่ตรงกลางของระบบการศึกษา
พื้นฐานความรู้ซึ่งห้องสมุดและเอกสารการ
วิจัยจัดสร้างให้เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
และอิทธิพลของวิทยาศาสตร์ว่าด้วย
คอมพิวเตอร์ต่าง ๆ เหล่านี้ ต่างเรียกร้อง
ให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข วิธีตัวอย่าง
และระบบตามประเพณี และด้วยการยก
ฐานะของการอบรมบรรณารักษ์ให้อยู่
ในระดับมหาวิทยาลัยขึ้น การศึกษาวิจัยใน
สาขาห้องสมุดและเอกสารการวิจัยจึงเกิด
ตามขึ้นมาอย่างจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ ยูเนสโก
ได้จัดให้มีการประชุมกลุ่มผู้ให้การปรึกษา

เกี่ยวกับการศึกษายุทธศาสตร์การวิจัยทั้งใน
สาขาบริการห้องสมุดและเอกสารการวิจัย
ซึ่งจะผลกันในเวลาอันไม่ช้าแล้ว.

ดังนั้น ในปีการศึกษาหน้าชาติบ้าน
จึงเป็นการเหมาะสมที่บรรดาภาคีของ
ยูเนสโกและองค์การต่าง ๆ ที่มีใช้ของรัฐ-
บาลที่จะระดมกำลังกันช่วยบรรดาห้องสมุด
ทั้งหลายให้ได้รับช่องโอกาสแสดงบทบาท
ในการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจของ
บ้านเมือง และเพื่อการพัฒนาทางวัฒน-
ธรรมและทางศีลธรรมของมนุษย์ให้เป็นผล
สำเร็จลุล่วงไป.

สมาชิกวารสาร

๑. ถ้าท่านเปลี่ยนยศ ชื่อ นามสกุล
 ๒. ถ้าท่านย้ายที่อยู่
 ๓. ถ้าท่านประสงค์จะบอกรับวารสารต่อไป
- โปรดแจ้งให้สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยทราบ.

การนิเทศห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา

เสาวณิต ลาภานันต์*

วัตถุประสงค์ของการเขียน

๑. เพื่อส่งเสริม การ จัดห้องสมุดโรงเรียนโดยทั่วไป.

๒. เพื่อ แนะนำครู เรื่อง การ ส่งเสริม การอ่านและการใช้หนังสือแก่นักเรียน.

๓. เพื่อ ศึกษาผลครู บรรณารักษ์ ที่ รับการอบรมจากภาคศึกษา ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐.

๔. เพื่อ ศึกษาสภาพปัญหา ห้องสมุด ของโรงเรียนโดยทั่วไป และหาทางแก้ ปัญหา.

ห้องสมุดโรงเรียนที่เขียน

มีห้องสมุดโรงเรียนที่ไปเยี่ยมเพื่อนเทศ ในจังหวัดนราธิวาส ๕ โรง จังหวัดปัตตานี ๕ โรง จังหวัดสตูล ๓ โรง และจังหวัด ยะลา ๔ โรง รวม ๒๕ โรง คือ:-

๑. โรงเรียนวัดชลธาราสিংเห อำเภอกาบัง จังหวัดนราธิวาส.

๒. โรงเรียนเมืองนราธิวาส อำเภอเมืองนราธิวาส.

๓. โรงเรียนน้ำตกบาโจ อำเภอบาเจาะ.

๔. โรงเรียนบ้านยะบะ อำเภอศรีสาคร.

๕. โรงเรียนสุโหงปาตี อำเภอสุโหงปาตี.

๖. โรงเรียนบ้านกรือเซะ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี.

๗. โรงเรียนบ้านสระบารัง อำเภอเมืองปัตตานี.

๘. โรงเรียนเมืองปัตตานี อำเภอเมืองปัตตานี.

๙. โรงเรียนบ้านคอนนุ้ยนิยาการ อำเภอปะนาเระ.

๑๐. โรงเรียนบ้านควนประชาสามัคคี อำเภอปะนาเระ.

๑๑. โรงเรียนยะหริ่ง อำเภอยะหริ่ง.

๑๒. โรงเรียนบ้านโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์.

* น.ส.เสาวณิต ลาภานันต์ พ.ป., ป.มส., Cert. N.Z.L.S. ศึกษาพิเศษ สำนักงานภาคศึกษา ๒ จังหวัดยะลา และมีจังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส จังหวัดสตูล อยู่ในเขตภาค. เขียนบทความนี้จากการนิเทศห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาในภาคศึกษา ๒ ระหว่างวันที่ ๑๒ มี.ย. - ๑๑ ก.ย. ๑๓.

๑๓. โรงเรียนวัดทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์.

๑๔. โรงเรียนวัดมุขลินทร์ อำเภอหนองจิก.

๑๕. โรงเรียนตลาดพิमानวันครู ๒๕๐๓ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล.

๑๖. โรงเรียนละลุ อำเภอละลุ.

๑๗. โรงเรียนบ้านลาหงา อำเภอละลุ.

๑๘. โรงเรียนรามัน อำเภอรามัน จังหวัดยะลา.

๑๙. โรงเรียนบันนังสตา อำเภอบันนังสตา.

๒๐. โรงเรียนบ้านยะหา อำเภอยะหา.

๒๑. โรงเรียนยะหา อำเภอยะหา.

๒๒. โรงเรียนบ้านนิบง อำเภอเมืองยะลา.

๒๓. โรงเรียนเมืองยะลา อำเภอเมืองยะลา.

๒๔. โรงเรียนบ้านเขตก อำเภอเขตก.

๒๕. โรงเรียนเขตกสุภาพอนุสรณ์ อำเภอเขตก.

สภาพห้องสมุดโรงเรียน

โดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นห้องสมุดโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ทั้งที่ขาดครู ครูไม่เพียงพอ จำนวน

ครูเกินชั้นหลายคน และโรงเรียนที่มีครูอย่างเพียงพอก็ยังมิได้จัดห้องสมุดให้อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ประโยชน์ได้เท่าที่ควร.

ห้องสมุดส่วนใหญ่มีสภาพเป็นห้องเป็นชั้นหรือเป็นตู้เก็บหนังสือต่าง ๆ บางแห่งเก็บไว้อย่างเรียบร้อย ตามแบบ ของคนที่มีระเบียบ บางแห่งวางซ้อนกันอย่างไม่ปะทะชนกันและกัน ถ้าเป็นหนังสือที่เก่าชากำรุด ก็ยังเพิ่มสภาพที่ไม่น่าดูยิ่งขึ้น บางแห่งเป็นห้องเฉพาะ มีอุปกรณ์ครบแต่ขาดคน อีกแห่งหนึ่งเคยเป็นห้องสมุดที่ปรับปรุงอย่างดีมากแล้ว แต่มีสภาพกลายเป็นห้องสมุดร้าง ไม่สามารถเปิดใช้หรือเปิดให้ใครดูได้ คนที่มีส่วนปรับปรุงห้องสมุดแห่งนี้ มาเห็นเข้า คงจะไม่เชื่อ สายตาตนเองและคงเสียกายมาก.

อย่างไรก็ตามมีโรงเรียนประจำอำเภอชั้นนอกโรงเรียนหนึ่ง มีครูบรรณารักษ์ที่สนใจห้องสมุดมาตั้งแต่เรียนวิทยาลัยครูปีที่ ๑ และได้ช่วยงานห้องสมุดของวิทยาลัยมาจนกระทั่งปีที่ ๔ เขาจึงมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ เรื่องการ จัดห้องสมุด ที่พอสมควร ได้พยายามจัดทำห้องที่ค่อนข้างแคบและร้อนนั้นให้เป็นห้องสมุดที่น่าสนใจตามอัธยาศัย เพราะเขาจัดหนังสือทุกเล่มเรียงไว้ในตู้และบนชั้น มีทิวาวารสาร

มีที่วางหนังสือพิมพ์อย่างเหมาะสม ที่
ผนังห้องศึกษาพระราชวงศ์จักรี ออก
เวลาเปิด บริการ ที่แน่นอน ที่บ้านประตูทาง
เข้า เขาฝึกนักเรียนประถมปีที่ ๑ มาช่วย
งาน และเป็นเวรบริการโดยความควบคุม
ของครูบรรณารักษ์ และมีป้ายชื่อเวรติด
ไว้ด้วย ครูใหญ่ก็มีความสนใจสนับสนุน
เป็นอย่างดี แต่เป็นที่น่าเสียดายอยู่อย่าง
เดียว ที่หนังสือ ส่วนใหญ่เป็นหนังสือ ของผู้
ใหญ่.

ปัญหา อุปสรรค ของ ห้องสมุดโรงเรียน และข้อคิด

ผู้บริหารโรงเรียน มัก จะพูด กัน ว่าโรง
เรียนจัดห้องสมุดไม่ได้ เพราะโรงเรียนขาด
ครู ครูบรรณารักษ์ก็ต้องสอน ส่วนโรง
เรียนที่ไม่มีเงินบำรุงการศึกษาก็เพิ่มปัญหา
ไม่มีเงินซื้อหนังสืออีกปัญหาหนึ่ง ปัญหา
ดังกล่าวเป็นเรื่องธรรมดาสามัญ เพราะว่า
จะมีโรงเรียนเพียงไม่กี่โรงเรียนเท่านั้นที่มีทุก
สิ่งทุกอย่างพร้อม แต่ห้องสมุดโรงเรียน
มีได้ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์เพียงอย่าง
เดียว หากขึ้นอยู่กับ การเข้าใจถึงคุณค่าของ
หนังสือและห้องสมุด การเข้าใจถึงหลัก

การวิชาการที่จะบริหารการใช้ประโยชน์ของ
หนังสือเป็น เครื่องมือในการเรียน การสอน
และการบรรณารักษะ หนังสือไว้ให้นานที่สุด
นั้นเป็นเรื่องสำคัญ.

โรงเรียนที่เห็นคุณค่า และ เข้าใจเรื่อง
ห้องสมุดโรงเรียนดี ครูจะช่วยกันเริ่มต้น
สะสมหนังสือตามวัตถุประสงค์ อย่าง
น้อยที่สุดจะต้องมีหนังสือ ส่งเสริมการอ่าน
ของนักเรียนทุกชั้นบ้าง และจะต้องมี
หนังสือที่จำเป็นสำหรับการค้นคว้า เช่น
พจนานุกรมและหนังสือแผนที่ เป็นต้น
หนังสือทุกเล่ม ที่จะเพิ่มขึ้นใน ห้องสมุดโรง
เรียนจะต้องเหมาะสม และมีคุณค่าควรแก่
การส่งเสริมการอ่าน การศึกษาเพิ่มเติม
จากการเรียนรู้ และการศึกษาค้นคว้าของ
นักเรียน ครูแนะนำส่งเสริมการอ่านแก่
นักเรียน ฝึกอบรมนิสัยของคนเกี่ยวกับ
เรื่องการอ่าน การบรรณารักษะหนังสือและ
การศึกษาค้นคว้าให้จนกระทั่ง คิดเป็นนิสัย
ห้องสมุดโรงเรียนก็จะมีคามหมายมีชีวิต
ชีวาเจริญเติบโตตามกาลเวลาได้ และจะ
เปลี่ยนแปลงเครื่องมือใช้ต่าง ๆ ตามทุนทรัพย์
เพื่อ ความ สวยงาม และ ความ เหมาะสม
ภายหลัง.

ให้นักเรียนทุกคน ทั้งในหอสมุดโรงเรียนที่
มีได้ทำหน้าที่ ก็เปรียบเสมือนหัวใจที่พิการ
หัวใจ ของ การศึกษาพิการ การศึกษา ของ
ประเทศจะเจริญได้อย่างไร เพราะมิได้
ทำการ ศึกษาเล่าเรียนกันอย่างเต็มที่ และ
เต็มความสามารถไปตั้งแต่เด็กเรียนประถม
จนจบมหาวิทยาลัย ผลลัพท์คือ คนไทย
ส่วนมากจึงมีความเป็นอยู่ คิด และทำงาน
อย่างด้อยหน้าคุณภาพไป ประเทศไทยจึง
เป็น ประเทศ ด้อยพัฒนา และ เป็นประเทศ
กำลังพัฒนา.

ถ้ามีการพัฒนาทางด้านการเรียนการ
สอน การฝึกอบรมนักเรียนให้รู้จักการ
ศึกษาค้นคว้า รู้จักการอ่าน รู้จักคิดและมี
ความรับผิดชอบเมื่อไรแล้ว เมื่อนั้นเรา
จำเป็นต้องมีหอสมุดของหอสมุด ซึ่งจะ
ไปทั้ง โดยหน้าที่ และ โดยปริยายควบคู่ไป
ด้วย เพราะครูจะต้องรู้จักหนังสือทุกเล่มที่
เกี่ยวข้องกับ การเรียน การสอนในวิชาที่ตน
ทำการสอนทั้งที่เป็นหนังสือของครูและของ
นักเรียน นอกจากนั้นครูจะต้องสนใจหนังสือ
ซึ่งเป็น หนังสือ สารคดี และ นวนิยาย หรือ
นิทานที่มีคุณค่าควรแก่การ ส่งเสริมการ
อ่านให้แก่ศิษย์ของตนด้วย ทั้งนี้เพื่อครู
จะได้สามารถ ส่งเสริม การ อ่าน ฝึก อบรม

ศิษย์ให้มีการศึกษาค้นคว้า และการแสดง
ความคิดเห็นได้ ทั้งนี้หอสมุดโรงเรียน
จะเป็น ประโยชน์ กับ การเรียน การสอนได้
มากน้อยเพียงใด และจะมีความหมาย
สำหรับนักเรียนหรือไม่ขึ้นอยู่กับครูของโรง
เรียนนั้น มิใช่ขึ้นอยู่กับบรรณารักษ์คน
เดียว เพราะครูบรรณารักษ์ คือครูรวมตา
คนหนึ่งซึ่งต้องสอนเช่นเดียวกับครูอื่น ๆ.

ครูบรรณารักษ์ คือครูที่มีความรักและ
สนใจหนังสือเป็นพิเศษเต็มใจที่จะทำงาน
จึงได้ริบการแต่งตั้งจากครูใหญ่ ครู
บรรณารักษ์ จะต้อง ศึกษา คือครูบรรณา
รักษ์ การบริหารห้องสมุดโรงเรียนประถม
ศึกษาให้เข้าใจ แล้วพยายาม จัด หนังสือ
อย่างมีระบบเพื่อสะดวกในการใช้ ผู้คนที่
เรียนโต ๆ มาช่วยงาน ตามที่ เห็น สัมควร
ขอ ความ ร่วมมือ จากครูอื่น ๆ ทั้ง ใกล้ไกล
แล้ว ว่าครูทุกคน มี ส่วนพัฒนา หอสมุด
อย่างไร เพื่อช่วยกันทำห้องสมุดให้มีความ
หมาย แม้จะเป็นห้องสมุดเล็ก ๆ หรือเป็น
เพียงมุมหนังสือก็ตาม.

เมื่อพูดถึงมุมหนังสือ ก็ใครจะเล่าถึงวิ
จิตรอย่างง่าย ๆ คือ มีครูชั้นเด็กเริ่มเรียน
คนหนึ่งจัดห้องเรียนเป็นที่น่าสนใจมาก ใน
ห้องนั้น มีมุมหนังสือ ซึ่งเหมาะ สำหรับเด็ก

เริ่มหัดอ่านหลายเล่ม เมื่อนักเรียนสามารถอ่านเป็นคำเป็นประโยคได้มากพอสมควร ครูก็เริ่มเตรียมเด็กให้หัดอ่านหนังสือด้วยตนเอง ดังนั้น ในสภาพเช่นนั้นนักเรียนจึงเริ่มต้นคุ้นเคยกับหนังสือแล้ว ถ้าครูประเมินปีที่ ๑, ๒ มีมุมหนังสือที่เหมาะสมที่จะให้นักเรียนสามารถฝึกการอ่านเพิ่มขึ้น นักเรียนก็จะขยายความสามารถในการอ่านได้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓, ๔ (โปรดศึกษาคำแนะนำในการ สอนเด็ก เริ่มอ่าน) ถ้าโรงเรียนมีห้องสมุดที่มีคุณภาพแก่นักเรียนเป็นส่วนรวมด้วย ก็จะช่วยให้การอ่านของนักเรียนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น.

หลายโรงเรียน มีปัญหาหนังสือชำรุดมากและไม่มีเวลาซ่อม ตามปกติหนังสือในตลาดของเรา เย็บเล่มใน ราคาถูก จึงไม่ทนทาน ดังนั้นห้องสมุดที่สามารถทำได้ จะทำการ เย็บเล่มใหม่ ก่อน นำออกใช้ในห้องสมุด เพราะฉะนั้นเป็นการลงทุนที่ถูกต้องกว่าการซ่อมเมื่อชำรุดแล้ว นอกจากช่วยให้เล่มหนังสือ ทนทาน แล้ว ยัง ช่วย รักษา ความสวยงามของหนังสือไว้ด้วย อย่างไรก็ตาม เรื่องการฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรัก ทรนถนอมหนังสือและรู้จักระวังรักษาหนังสือก็เป็นเรื่องสำคัญเท่าๆ กับการส่ง

เสริมให้ใช้ประโยชน์ ของหนังสือให้มากที่สุดเช่นกัน ถ้ารู้จักแต่ใช้ไม่รู้จักรักษาจะมีหนังสือที่ให้อ่านอีก ดังนั้นจึงเป็นเรื่องของครูทุกคนจะต้องหมั่นฝึกอบรมนิสัยของนักเรียนในเรื่องนี้.

โรงเรียนไม่มีสถานที่ จัดห้องสมุดโดยเฉพาะหรือมีสถานที่ที่ไม่เหมาะสม การมีสถานที่จัดห้องสมุดโดยเฉพาะหรือมีสถานที่เหมาะสมเป็นเรื่องของความอุดมสมบูรณ์แล้วจะจัดทำอย่างไรก็ได้ แต่เรื่องของความจำเป็นนั้นเป็นเรื่องที่จะต้องจัดทำ ถ้าครูเห็นว่า เป็นสิ่งสำคัญ จะต้องจัดหาให้ได้ เช่นเดียวกับ ที่คนจะ ต้องกินข้าว เพื่อกินมีชีวิตอยู่ และเมื่อเขารู้จักคุณค่าของอาหารที่บำรุง ร่างกายให้เจริญเติบโต ช่วย บำรุง อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายแล้ว เขาก็จะแสวงหาอาหารเหล่านั้นมากขึ้นไปตามที่ร่างกายต้องการ โดยรู้จักใช้จ่ายจัดหาตามจำนวนเงินที่มีอยู่นั่นเอง มีใครเคยคิดว่าให้ ร่ำรวยเสียก่อนจึงจะกินอาหารที่มีประโยชน์เหล่านั้น ห้องสมุดโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน ถ้าใครเคยเห็นว่า ห้องสมุด เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจำเป็นมากที่โรงเรียนจะขาดเสียมิได้ เพราะเป็นสิ่งที่สร้างความเจริญให้แก่โรงเรียนทุกบ้าน เช่น ด้านการอ่าน การ

ศึกษาค้นคว้า การคิด ทักษะคิด และคุณธรรมต่าง ๆ ที่ครูหวังจะปลูกฝังให้แก่ศิษย์ของตน ซึ่งจะได้จากหนังสือเป็นส่วนใหญ่ นั่น ครูก็ยอมจัดหาหนังสือที่มีคุณค่าทั้งกล่าวมา ยื่นให้นักเรียนอ่านได้ตามความเหมาะสมเช่นกัน.

เพราะฉะนั้นโรงเรียนจะจัดหาหนังสือให้เห็นสมควร อย่างยิ่ง สำหรับการ ทัก อ่าน การพัฒนา การอ่าน และการส่งเสริมการอ่านไปตามลำดับขั้น และพยายามเพิ่มหนังสือเกี่ยวกับการเรียนบ้างสำหรับให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า โดยการจัดไปก่อนตามกำลังที่จะทำได้ เช่น เป็นหิ้งน้อยๆ ชั้นเล็ก ๆ ไว้ตามห้อง ส่วนโรงเรียนที่ไม่มีฝักนั้นควรทำลงมีฝักได้ง่าย ๆ เป็นชั้นหนังสือไปในตัว รุ่งเช้าเปิดฝักยกขึ้นใช้ข้อลับ ใช้ฝาเป็นป้ายนิเทศการเล็กๆ ได้.

จะเห็นว่าโรงเรียนไม่ต้องรอว่าให้โรงเรียนบริบูรณ์ตามที่คิด จึงจะทำได้มีใช้หรือ เพราะมีโรงเรียนหลายโรงบอกว่า "รอให้มีห้องสมุดใหม่ หรือขอให้มีสถานที่พอจะจัดได้เสียก่อนจึงจะทำ" ถ้าเช่นนั้นแล้วเมื่อไรเล่าเห็นจะหาโอกาสยาก เรื่องสถานที่นั้นไม่สำคัญหรอก ขอให้หนังสือที่นักเรียน จะ อ่าน ได้ และมีคุณค่า แก่เขา

จริง ๆ เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งกว่ามาก โรงเรียนที่มีห้อง ขนาดเล็ก ก็จัด เป็น ห้องสมุดเล็ก ๆ ที่มี คุณภาพจะเป็น ที่น่าชื่นชมยินดีมาก.

ครูบรรณารักษ์บางคนยืนยันว่าไม่สามารถจัดห้องสมุดให้มีระเบียบ แบบแผน ที่ดีได้ เพราะครูบางคนถือวิสาสะหยิบหนังสือหรือวารสารไปอ่าน ตาม ความพอใจ แล้ว เทียววางไว้ตามที่ทั่ว ๆ ไป แม้แต่เก้าอี้ก็ยกไป ครูบรรณารักษ์ต้องเที่ยวตามเก็บ ในฐานะที่ครูบรรณารักษ์ มิได้ประจำการ อยู่ตลอดเวลาก็มีอาจที่จะบริการ หรือ ควบคุมความ เป็นระเบียบได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเสนอครูใหญ่ประชุมครู เพื่อพิจารณาหาทางที่จะร่วมกันรับผิดชอบ วางระเบียบที่จำเป็นเกี่ยวกับการยืมหนังสือ การใช้ห้องสมุด เมื่อ ต้อง การนำนักเรียน มาศึกษา ค้นคว้า โดยทำการตกลงกันแล้วปฏิบัติตาม เพราะความมุ่งหมายของห้องสมุดนั้น มีระบบการจัดหนังสือ และมีระเบียบในการยืมหนังสือ และการใช้ห้องสมุดก็เพื่อความสะดวกและผลประโยชน์ของผู้ใช้นั่นเอง ถ้าไม่มีระบบการจัดหาระเบียบการใช้การยืม ความสะดวกจะไม่มีและประโยชน์ก็จะขาดไปด้วย.

ครูบรรณารักษ์ที่ไต่ถามการอบรมไปจาก
ภาคศึกษา ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ มีใ้เกิดลั
มาจิต ห้องสมุดตามหลักการที่ไต่ถามมา
เนื่องจากไม่มีเวลา และ เป็น ครูประจำชั้น
โรงเรียนที่ใหญ่ และมีหนังสือ มากพอสมควร
ควรให้ครูบรรณารักษ์เป็นครูพิเศษ
มีชั่วโมงสอนไม่เกิน ๑๒ ชั่วโมง ทั้งนี้
เพื่อให้มีเวลา บริหารงาน ห้องสมุดให้เป็น
ประโยชน์กับการเรียน การสอนมากที่สุด.

โรงเรียนไม่มีหนังสือส่งเสริมการอ่าน
ของนักเรียน ที่แล้วมานั้นโรงเรียนส่วน
ใหญ่ยังไม่เข้าใจ เรื่อง ห้องสมุดโรงเรียน
อย่างดั่งแท้ คิดกันว่าถ้าเป็นห้องสมุดจะ
ต้องใหญ่ มีหนังสือ มาก เป็น หนังสือ อะไร
ก็ได้.

ความจริงแล้วห้องสมุดมีหลายประเภท
ซึ่งการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดนั้นจะต้อง
ให้ตรงกับหน้าที่ของมัน เช่น ห้องสมุด
โรงเรียน มีหน้าที่ บริการ หนังสือให้แก่ นัก
เรียน และ ครู เกี่ยว กับเรื่อง การเรียน การ
สอน และต้องเป็นหนังสือสำหรับนักเรียน
อย่างน้อย ๘๕ เปอร์เซ็นต์ ส่วนหนังสือส่งเสริม
การอ่านของนักเรียน นั้นก็อยู่ในขอบ
เขตของการฝึกอบรม เช่น หนังสือส่งเสริม
การอ่านภาษาไทย สังคมศึกษาและ

หนังสืออื่น ๆ ที่จะทำให้ความเพลิดเพลินและ
สร้างคุณธรรมแก่นักเรียน หนังสือทุกเล่ม
จะต้องมีความมุ่งหมายเฉพาะว่า สำหรับ
นักเรียนชั้นไหนจะอ่านได้และเข้าใจ ถ้า
นักเรียนแต่ละระดับมิได้รับประโยชน์ จาก
หนังสือเล่มนั้นเท่าที่ควร หนังสือเล่มนั้น
ก็ไม่ควรอยู่ในห้องสมุดโรงเรียน หรือมี
หนังสือของชั้นเรียน การมีหนังสือที่นัก
เรียนมิสามารถอ่านได้ เข้าใจได้ ค้นคว้า
ได้ก็เปรียบเสมือนมีก้อน ก้อนกรวด หรือข้าว
เปลือกปนอยู่ในจานข้าว.

ส่วน หนังสือ สำหรับ บริการ ครูได้แก่
หนังสือคู่มือครู และหนังสือที่เกี่ยวกับการ
สอนของครูทุกวิชาสำหรับครูศึกษาค้นคว้า
และเตรียมการสอน จัดไว้ในตู้หรือชั้น
เฉพาะ ถ้าสามารถจัดให้เป็นส่วนสัดส่วน
ในห้องสมุดของนักเรียนได้ก็เป็นการดีจะได้
ช่วยดูแลควบคุม การใช้ ห้องสมุดของนัก
เรียนไปในตัว.

ถ้าโรงเรียนใดสร้างสมหนังสือของห้อง
สมุดโรงเรียนตามนัยดังกล่าว โรงเรียน
นั้นจะไม่ ขาดหนังสือ สำหรับ การศึกษาค้น
คว้าและการส่งเสริม การอ่านของนักเรียน
อย่างแน่นอน ที่ผ่านมาแล้วโรงเรียนขอ
หนังสือโดยที่มิได้นึกถึงว่านักเรียน จะ

กรณีเทศบาลหรือสมุทโรงเรียนประถมศึกษา
สามารถใช้ประโยชน์ใดหรือไม่ เมื่อได้
เงินมากซื้อหนังสือทั้งหมด ซึ่งเป็นหนังสือที่
ไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียนเสีย
มาก.

การคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด
ไปรษณีย์และทางภาค
ศึกษา ๒ จะจัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือที่จะ
ซื้อสำหรับห้องสมุดโรงเรียน พร้อมด้วย
คำแนะนำวิธีการจัดหาหนังสือ.

ส่วนโรงเรียนที่ไม่มีเงินบำรุงการศึกษา
จัดซื้อหนังสือนั้นก็จำนวนไม่น้อย ถ้า
โรงเรียนสามารถทำความเข้าใจกับผู้
ปกครองได้ ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง
เสียสละคนละ ๑, ๒ บาท หรือ ๕๐ สตางค์
เพื่อจัดซื้อหนังสือมาให้เด็กเรียนอ่านก็คงพอ
จะแก้ปัญหาได้บ้าง แต่ต้องทำให้ถูกต้อง
ให้ผู้ปกครองได้เห็นจริง ๆ ว่าเขาซื้อหนังสือ
ให้โรงเรียน ควรปรึกษาฝ่ายปกครองคือ
กำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือ คณะกรรมการ หมู่
บ้านด้วย จะเป็นการดี เป็นการ ดึงชุมชนมา
ช่วยแก้ปัญหาของโรงเรียน ในขณะที่ยังไม่
มีบริการหนังสือ สำหรับ ห้องสมุดโรงเรียน
ก็ขอให้โรงเรียน พยายาม ช่วย ตัวเองไป
ก่อน.

การส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและการส่งเสริมการอ่าน (ไปรษณีย์และทางภาค
ศึกษา ๒).

โรงเรียนจะสามารถส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าแก่นักเรียนได้อย่างสะดวกนั้น ควรประกอบด้วยองค์ ๕ คือ :-

๑) ห้องสมุดโรงเรียนจะต้องมีหนังสือ
วิชาการอย่างเพียงพอ และจัดไว้เป็น
หมวดหมู่.

๒) ครูประจำวิชาจะต้องรู้จักหนังสือ
ในหมวดวิชาของตนดี ทำบัญชีรายชื่อ
หนังสือพร้อมด้วยเลขเรียกหนังสือกำกับไว้
ด้วย ซึ่งนักเรียนจะค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ ที่
กำหนดให้ได้.

๓) ครูมอบหมายงานให้นักเรียนคน
คนละ ๑ ชื่อ หรือ ๑ คำถาม.

๔) ครูตรวจรายงานการค้นคว้าหรือ
คำตอบให้นักเรียนคนใด เพื่อความถูกต้อง
ก่อนการให้นักเรียน รายงาน ที่หน้าชั้นคน
ละ ๒ หรือ ๓ นาที.

๕) การยืมหนังสือสำหรับการค้นคว้า
ให้ยืมได้เพียงคนเดียว จะต้องส่งคืนห้อง
สมุดก่อน ๕.๐๐ น. เพื่อให้ผู้นอมีโอกาส
ใช้ด้วย.

การศึกษาวิชานักเรียนจะได้ความรู้
อย่างแม่นยำและเข้าใจ และเป็นรากฐาน
ในการศึกษาค้นคว้าต่อไปด้วย นักเรียน
ทั้งชั้นจะเรียนรู้ผลงานของซึ่งกันและกันใน
หัวข้อต่าง ๆ กันในชั่วโมงนั้น ครูหลายคน
วิตกว่า การสอน แบบนี้ จะไม่ทันหลักสูตร
ความจริงแล้ว การสอนวิชานี้เด็กจะได้ความ
รู้มากกว่าและกว้างกว่า เพราะครูเป็นผู้
ให้ความรู้อย่างกว้าง ๆ โดยทั่วไป ส่วน
เหตุการณ์เรื่องราวหรือรายละเอียดที่ควรรู
นั้นนักเรียนค้นคว้าเอง ถ้าโรงเรียนใด
พร้อมควรฝึกให้นักเรียนค้นคว้าบ้าง.

ส่วนการส่งเสริมการอ่านนั้นควรมีการ
แนะนำหนังสือ ประจำสัปดาห์ หรือ ประจำ
เดือน โดยจัดครูอ่านหนังสือเด็กคนละเล่ม
แล้วแนะนำให้นักเรียนรู้จัก (ดูการแนะนำ
หนังสือในคู่มือครูบรรณารักษ์).

หวังว่า ข้อคิดสำหรับ ปัญหา อุปสรรค
ต่าง ๆ ของ ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา
คงเป็นประโยชน์บ้าง และ คงให้แนวทางใน
การจัด พัฒนา ห้องสมุด ของโรงเรียนด้วย
และใคร่ ขอเชิญชวน คณะครูศึกษาหนังสือ
ต่อไปนี้ เพราะเตรียมเฉพาะเป็นหนังสือ
เล่มเล็กเข้าใจง่าย.

๑. เสาวณิต ลาภานันต์. การบริหาร
ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา, คู่มือ
ครูบรรณารักษ์. พระนคร, กรมสามัญ
ศึกษา, ๒๕๐๘. ๘๑ น.

๒. เสาวณิต ลาภานันต์. เด็กเริ่ม
อ่าน, คำแนะนำในการสอน. ยะลา,
ศูนย์พัฒนาการศึกษา ภาคศึกษา ๒,
๒๕๑๑. ๓๘ น.

หนังสือส่งเสริม การอ่านของ นักเรียน
ซึ่งภาคศึกษา ๒ ได้จัดทำแจกจ่ายให้
แก่โรงเรียนแล้ว คือ:—

ชั้นเด็กเล็ก — วันหยุดของอาดี—
มาเรีย.

ชั้นประถมปีที่ ๑ — ชาลีไปไหน,
อู๋กิ้งกิ้ง, อีแต.

ชั้นประถมปีที่ ๓, ๔ — หนูน้อยลม
กรร, สุนัขโกลา.

กำลังจัดทำเรื่อง เราเล่นด้วยกัน
สำหรับชั้นเด็กเล็ก.

ความเป็นมาเกี่ยวกับนักเขียนภาพประกอบ และภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กในต่างประเทศ

สมุล รัตตากร*

นับตั้งแต่มีการแปลหนังสือ **The Orbis Pictus** ของ Comenius เป็น **The World of Pictures** ในปี ค.ศ. ๑๖๕๘ แล้ว และมีหนังสือ **The New England Primer** ซึ่งมีภาพประกอบด้วย และเป็นที่นิยมกันแพร่หลายแล้วตั้งแต่บัดนั้นมา หนังสือเด็กแทบทุกเล่ม ก็มักจะมีภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญยิ่งส่วนหนึ่ง ในปี ค.ศ. ๑๗๗๘ Thomas Bewick เขียน **Pretty Book of Picture for Little Master and Mistresses** หรือที่เรียกว่า **Tommy Trip's History of Birds and Beasts** ขึ้น และในปี ค.ศ. ๑๘๕๑ Richard Doyle ผู้ริเริ่มการเขียน ปกของหนังสือ **Punch** ก็ได้เขียนภาพประกอบหนังสือของ Ruskin ชื่อ **King of The Golden River**.

ในศตวรรษที่ ๑๙ มีนักเขียนภาพประกอบที่มีชื่อเสียงมาก ๓ คน ได้แก่ Walter Crane (๑๘๔๕ - ๑๙๑๕) Randolph Caldecott (๑๘๔๖ - ๑๘๘๖) และ Kate Greenaway (๑๘๔๖ - ๑๙๐๑).

ในปี ค.ศ. ๑๘๖๕ เริ่มมี **Our Young Folks** ซึ่งเป็นนิตยสารสำหรับเด็ก ในเล่มมีเรื่องของ T.B. Aldrich ชื่อ "Story of a Bad Boy" และเรื่องของ Lucretia Hale ชื่อ "Peterkin Papers" ทั้งสองเรื่องนี้ Winslow Homer เป็นนักเขียนภาพประกอบ นอกจากนี่ยังมีนิตยสารรายอื่น ๆ อีก ได้แก่ **Saint Nicholas, The Youth's Companion** และ **Harper's Young People** ซึ่งมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีมาก ระยระยนัก

* น.ส. สมุล รัตตากร บ.ม., กศ.บ., M.A. (in Library Science), บรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน อาจารย์ผู้สอนวิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก แก่นิสิตวิชาเฉพาะชั้นสูงบรรณารักษศาสตร์ และนิสิตปริญญาโท (บรรณารักษศาสตร์) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.

เขียนภาพสำคัญ ๆ ได้แก่ Edwin A. Abbey, E-W. Kemble, Gray Parker และ Reginald Birch มาจนกระทั่งถึง Palmer Cox คนที่เด่นมากได้แก่ Howard Pyle (๑๘๕๓-๑๙๑๑) ผู้เขียนภาพเกี่ยวกับนิยายปรัมปราเรื่อง คษัตริย์อาเธอร์ และเกี่ยวกับโรบินฮู้ด และนิยายของเขาเองเรื่อง **Otto of The Silver Hand** Pyle ยังเป็นผู้ที่เป็นบรมครูแห่งการวาดภาพก้าวหน้าไกลกว่าจิตรกร รุ่นเดียวกันเป็นอันมาก คนสำคัญ ๆ ต่อมาได้แก่ Leslie Brooke ผู้รักษาวิธีการเขียน ภาพแบบของ Caldecott ไว้อย่างดี Arther Rackham ซึ่งเป็นผู้ให้ภาพจินตนาการ เกี่ยวกับดินแดนแห่งเทพนิยาย (Fairyland) William Nicholson นักเขียนภาพคน และเป็นผู้เขียนภาพประกอบวรรณกรรมคลาสสิก ของ Margery Bianco ชื่อ **The Velveteen Rabbit**.

สำหรับนักเขียนในศตวรรษที่ ๒๐ นั้น คนสำคัญ ๆ ได้แก่ Robert Lawson ซึ่งเขียนภาพประกอบหนังสือ ซึ่งมีชื่อเสียงอย่างยิ่งของ Munro Leaf ชื่อ **Ferdinand** นอกจากนั้น Alizabeth Mackinstrey, Helen Sewell, Dorothy Lathrop

ร่วมกับ Rachel Field เขียน **Hitty, Her First Hundred Years** นอกจากนั้น N.C. Wyeth, Fritz Kredel, Lauren Ford, The D'Aulaires, The Petershams, The Hoders, Ernest H. Shepherd, Gustaf Tenggren, Feodor Rojankowski, Ludwig Bemelmans, Kurt Wiese, Henry C. Pitz, Kate Seredy, Elizabeth Orton Jones, Pamela Bianco, Katherine Milhons, Boris Artsybashev, Wanda Gag ผู้เขียน **Millions of Cats** ซึ่งกลายเป็นวรรณกรรมคลาสสิกอีกเล่มหนึ่ง, James Daugherty, Clare Newberry, Richard Floethe, Ruth Gannett Marguerite d'Angeli, William Pene du Bois, Fritz Eichenberg และ Roger Duvoisin.

นักเขียนภาพประกอบสำหรับเด็กแห่งอังกฤษ

ประมาณ ๑๕๐ ปี หลังจากการพิมพ์หนังสือ **Orbis pictus** แล้ว Thomas Bewick (๑๗๕๓-๑๘๒๘) ก็ขึ้นชื่อของเขาคือ John ได้ให้ความสนใจอย่างจริงจังเกี่ยวกับการเขียนภาพประกอบสำหรับเด็ก Thomas Bewick มีฝีมือในการสลักภาพบนไม้มาก การสลักนั้นยากกว่า

ความเป็นมาเกี่ยวกับนักเขียนภาพประกอบ

๑๓๓

สวยงามมาก John Newbery มักจะให้
สองพี่น้องเขียนภาพประกอบให้เสมอ ๆ
งานของคนทั้งสองนี้แทรกความซ้ำซ้อนหรือ
ไม่ก็เสียดสีประชดประชันอยู่บ้างในบาง-
คราว.

George Cruikshank (๑๗๙๒ —
๑๘๗๘) เป็นผู้วาดให้หนังสือที่ Dicken
เขียนเป็นประจำ และวาดภาพประกอบ
เทพนิยายกริมม์ เขามักเขียนที่ดูแล้วเกิด
ความสนุกสนานสบายใจ วิธีการเขียนของ
เขาเป็นที่นิยมอยู่จนกระทั่งทุกวันนี้.

Richard Doyle (๑๘๒๔ — ๑๘๘๓)
เป็นผู้เขียนภาพปกของ **Punch** และเขียน
ภาพประกอบหนังสือ **King of The
Golden River** ของ Ruskin ซึ่งฝีมือของ
เขายังฝังอยู่ในความทรงจำของคนทั่วไป
เขาไม่ค่อยประชดประชันสังคมเท่าใดนัก
ไม่เหมือนกับ George Cruikshank และเขา
เองก็ไม่ได้เขียนภาพประกอบหนังสือหลาย-
เล่มนัก.

Sir John Tenniel (๑๘๒๐ — ๑๙๑๔)
เป็นผู้เขียนภาพประกอบในหนังสือ **Alice's
Adventures in Wonderland** ซึ่งเหมาะ
แก่ผู้อ่านทุกวัย หนังสือเล่มนี้เป็นของ Le-

wis Carroll ความจริงผู้เขียนภาพประกอบ
หนังสือเล่มนี้มีหลายคนด้วยกัน แต่ไม่มี
ใครมีฝีมือเท่า Tenniel เลย.

หลังจากนั้นไม่นาน มีนักเขียนภาพ
ประกอบที่ฝากงานไว้แก่วงการหนังสือสำ-
หรับเด็กได้แก่ Walter Crane (๑๘๔๕ —
๑๙๑๕) Randolph Caldecott (๑๘๔๖ —
๑๘๘๖) และ Kate Greenaway (๑๘๔๖ —
๑๙๐๑) แม้ว่าทั้งสามจะมีฝีมือเขียนภาพ
ต่างกัน ๆ แต่เป็นภาพเขียนที่เด็ก ๆ ชอบ
กันมากทั้งสามท่าน งานเขียนของ Crane
ละเอียดและเป็นศิลปะที่งดงามอยู่สัก-
หน่อย เขาชอบใช้สีเข้มตึกเป็นสีผิวและมี
รายละเอียดมาก ส่วน Caldecott นั้นก่อน
ข้างเขียนภาพไม่ค่อยมีรายละเอียดมากนัก
แต่ที่เด่นก็คือเขียนภาพชาวชนบทให้มี
ชีวิตชีวาดีมาก แม้ว่าจะไม่ใช่สีสดฉูดฉาด
หรือ ลึกลับเหมือน Crane ส่วน Kate
Greenaway นั้นมีชื่อในการวาดภาพเด็ก ๆ
เครื่องแต่งกายเด็กก็ดูแนบเนียนไม่เคอะ-
เขิน และเป็นเสื้อผ้าที่เด็ก ๆ แต่งอยู่เป็น
ประจำ และเธอก็มักจะใช้สีสวยสดเช่น
เดียวกับ สี ดอกไม้ ที่เธอ มักจะ ใช้ ประกอบ
ภาพวาดของเธอทุกภาพ.

Reginald Bathurst Birch เป็นคนแรก
ที่เขียนภาพประกอบหนังสือเรื่อง **Little
Lord Fauntleroy** Birch เกิดในปี ๑๘๕๖
ในอังกฤษ แต่ใช้ชีวิตอยู่ในอเมริกา จน
สิ้นชีวิตลงในปี ๑๙๔๒ หนังสือ **Little
Lord Fauntleroy** น. Frances Hodgson
เป็นผู้แต่ง Birch เขียนภาพเด็ก ๆ มีผม
สลวยเป็นชอก ๆ และสวมเสื้อคอลูกไม้
สวยงาม ทำให้บรรดาผู้เป็นแม่ทั้งหลาย
นำมาเป็นแบบ การแต่งกายให้ลูกชาย
เป็นเวลาหลายปี.

ในปี ๑๙๐๐ มีนักเขียนภาพฝีมือดีมาก
ชาวอังกฤษอีกคนหนึ่ง คือ L. Leslie Brooke
(๑๘๖๒—๑๙๔๐) ผู้ซึ่งมีฝีมือการเขียน
ภาพคล้าย Caldecott มาก ใช้เส้นน้อยที่
สุก และสีกลมกลืนดี ภาพสัตว์ที่เขาเขียน
เป็นที่ถูกใจเด็ก ๆ มาก.

Francis D. Bedford (๑๘๖๔—)
มีภาพเดี่ยวที่เด่นมาก ๆ คือภาพในเรื่อง
Peter and Wendy ของ Barrie และภาพ
ประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่ Dicken เป็น
ผู้เขียน รวมทั้งหนังสือของ George และ
Greville Macdonald เป็นผู้เขียนด้วย.

Arthur Rackham (๑๘๖๗—๑๙๓๙)
ชอบเขียนภาพที่เกี่ยวกับความแปลก
ประหลาดมหัศจรรย์ต่าง ๆ เขาเขียนภาพ
ประเภทนี้ได้ดี จะเห็นได้จากหนังสือ
เทพนิยายของ Barrie ชื่อ **Peter Pan in
Kensington Garden** และเรื่อง **Undine**
ของ La Motte—Fouqué.

Edmund Dulac (๑๘๘๒—๑๙๕๓) เป็น
อีกคนหนึ่งซึ่งมีชื่อเสียงมากเพราะภาพวาด
อันงามแก่และลึกลับแหลมของเขา ภาพ
Arabian Nights และ **The Sleeping
Beauty**.

Ernest Howard Shephard (๑๘๗๙—
) เขียนภาพชาวท่าเรืออย่างงาม
วิจิตร จะเห็นได้จากหนังสือ **When We
Were Very Young** ของ A. A. Miln
และ **Golden Age** และ **The Reluctant
Dragon** ของ Kenneth Grahame.

นักเขียนภาพ ประกอบ สำหรับ เด็ก ของ อเมริกัน

ในระยะเริ่มแรก ยังไม่มีนักเขียนภาพ
ชาวอเมริกันคนใดที่มีชื่อเสียงพอจะเปรียบ
เทียบกับนักเขียนภาพของอังกฤษได้
กระทั่งถึงสมัยของ Howard Pyle เขาผู้

ความเป็นมาเกี่ยวกับนักเขียนภาพประกอบ

๓๕

สามารถใช้ได้ดีอย่างสวยงาม ชวนขัน และคมคายอย่างประหลาด Pyle เขียนเรื่องประเภท Fairy Tales, legends และ hero stories และเขียนภาพประกอบด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์สมัยสงครามกลางเมืองของอเมริกา ให้อ่านแล้วมีชีวิตจิตใจและสนุกสนาน บางทีทั้งที่เป็นภาพการรบอย่างดุเดือด แต่ก็มิใช่โรยอย่างในภาพที่ช่วยให้ความถูกต้องนั้นคล้ายลงได้.

Howard Pyle มีลูกศิษย์ที่หลงใหลหลายคน ซึ่งภายหลังได้มาเป็นนักเขียนภาพประกอบที่มีชื่อเสียง ของหนังสือภาพประกอบสำหรับเด็ก คนเหล่านี้คือ Maxfield Parrish ซึ่งเขียนภาพประกอบใน **Arabian Nights** Jessie Willcox Smith ซึ่งเดิมเป็นครูโรงเรียนอนุบาล ภายหลังเขียนภาพประกอบหนังสือเด็กได้รับความนิยมนอย่างกว้างขวาง งานสำคัญๆ ของเธอได้แก่ภาพใน Mother Goose กับ **Child's Garden of Verses** ของ Stevenson ส่วนศิษย์ที่มีศิลปะพิเศษเช่นเดียวกับ Pyle คือเขียนภาพเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ และเรื่องโรยรายรบราฆ่าฟันได้ คือ W.C. Wyeth เขาเป็นคนเขียนภาพประกอบเรื่อง **Treasure Island** และ **The Black Arrow** ของ Stevenson.

มีนักเขียนภาพประกอบสตรีชาวอเมริกันหลายคน ซึ่งมีชื่อเสียงในการเขียนภาพมาก คนแรกได้แก่ Dorothy P. Lathrop ซึ่งมีวิชาเขียนภาพซึ่งทำให้รู้สึกพอใจและตื่นเต้น ทั่วๆ ทั่วภาพเหล่านั้นเกี่ยวกับเรื่องราวที่เห็นๆ กัน อยู่เสมอ Elizabeth Orton Jones ก็มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ Lathrop สำหรับ Wanda Gág นั้นเขียนภาพในเรื่อง **Millions of Cats** ซึ่งทั้งเรื่อง และภาพประกอบ ช่วยส่งเสริมให้หนังสือเล่มนี้มีชื่อเสียงมาก จนเรียกได้ว่าเป็นวรรณกรรมคลาสสิก อีกคนหนึ่งได้แก่ Helen Sewell ซึ่งเขียนภาพไต้งงาม และน่าสนใจมาก Virginia Lee Burton เขียนเรื่องและภาพประกอบเอง และเขียนภาพเครื่องจักรต่างๆ ได้แลดูเหมือนมี หู ตา จมูก เหมือนกับคนได้ Babara Cooney เขียนภาพให้หนังสือที่ Margaret Wise Brown เป็นผู้เขียน ส่วน Marguerite De Angeli นั้น เขียนนิทานหลายเรื่องและเขียนเรื่องประวัติศาสตร์ด้วย และหนังสือเหล่านี้ Marguerite De Angeli ก็เขียนภาพประกอบเอง เรื่องที่เด่นมากของเธอคือเรื่องเกี่ยวกับชาวคัสในเพนซิลเวเนีย Marie Hall Ets เป็นอีกคนหนึ่งซึ่งเขียนภาพในหนังสือ ซึ่งเธอแต่งเองได้ อย่าง น่าสนใจ

Marcia Brown นน ได้เขียนภาพประกอบ Folktales ซึ่งเธอได้เค้าโครงมาจากของฝรั่งเศส ส่วนภาพของ Claire Turley Newberry นน ที่มีชื่อมากเป็นภาพของลูกแมว เขียนแล้วเห็นเป็นจริงจังมีชีวิตจิตใจ อีกคนหนึ่งซึ่งเป็นทั้งนักเขียนและนักวาดภาพประกอบที่มีความสามารถ ได้แก่ Kate Seredy เรื่องที่มีชื่อเสียงได้แก่ **The White Stag** เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอติคิลลา (Attila) ของพวกฮันท์ ๆ ที่เขียนเป็นร้อยแก้ว แต่มีสัมผัสคล้องจองราวกับเป็นคำประพันธ์ ภาพที่ใช้สีชาวดำคึกคักกันอย่างงดงาม.

มีสามีภรรยาหลายคู่ ซึ่งเขียนเรื่องและเขียนภาพประกอบด้วยกัน Berta กับ Elmer Hader ร่วมกันเขียน คำรางวัล ๆ และภาพประกอบ ทั้งสองเขียนเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์อเมริกาอย่างง่าย ๆ ที่ทำให้เด็ก ๆ เข้าใจได้ Maud และ Miska Petersham เขียนและวาดภาพหนังสือเรื่อง **Miki** เป็นวรรณกรรมคลาสสิกเล่มหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตซังกาเรียน ซึ่ง Miska วาดและเข้าใจเป็นอย่างดี Edgar และ Ingri d' Aulaire ร่วมกันเขียนเรื่องและภาพในหนังสือ **Magic Carpet** และได้รับความนิยมเป็นเรื่องแรก จากนั้นจึง

เขียนหนังสือที่ ๆ อื่นหลายเล่ม เกี่ยวกับชาวสแกนดิเนเวียและเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ทั้งสองเขียนได้ดี เข้าใจง่าย และน่าอ่าน.

มีนักเขียนภาพประกอบหลายคนซึ่งเคยอยู่ในยุโรป เมื่อมาอยู่ในสหรัฐอเมริกาเอาวรรณกรรมต่าง ๆ ของประเทศตน คัดตัวมาด้วย.

— Baris Artzybasheff เกิดใน Ukraine ได้นำเรื่อง **The Golden Cockerel** ซึ่งเป็นวรรณกรรมคลาสสิกของรัสเซียมาเล่าใหม่ แล้วเขียนภาพประกอบด้วย ภาพของเขาทุกภาพละเอียดลออ และสวยงามคมคายมาก.

— Elsa Beskow ภรรยาของพระเจ้าสวีเดน เขียนและวาดภาพหนังสือเกี่ยวกับชีวิตในวัยเด็กในสวีเดนหลายเรื่อง และเขียนดีมาก.

— Kay Nielsen มาจากเดนมาร์ก เป็นผู้วาดภาพเรื่อง **East O' the Sun West O' the Moon** เขาผู้นี้มีวิสัยเขียนคล้าย Artzybasheff แต่การใช้สีในบางครั้งเหมือน Edmund Dulac ซึ่งเป็นจิตรกรฝรั่งเศส ภาพของ Dulac ที่มีชื่อเสียงที่สุดได้แก่ภาพวาดประกอบในเรื่อง **The Sleeping Beauty**.

ความเป็นมาเกี่ยวกับนักเขียนภาพประกอบ

๓๗

— Willy Pogány เกิดที่ซังการี ภาพวาดของเขามักใช้สีดำขาวเป็นพื้น ทั้ง Pogány และ Artzybasheff ใช้ลายเส้นมาก Pogány เองมีชื่อในหลายทางด้วยกัน รวมทั้งการออกแบบเวทีละครด้วย แต่ชื่อเสียงที่โด่งดังที่สุดของเขานั้นได้จากการวาดภาพประกอบของ Padraic Colum เกี่ยวกับเทพเจ้าและนิยายประจําถิ่น (legend) เกี่ยวกับคิคุนของ Colum และ Pogány อยู่ในระดับเดียวกับของ Carroll และ Tenniel, Milne และ Shepard.

— Kurt Wiese เกิดในเยอรมัน ได้เคยท่องเที่ยวไปทั่วโลก ทั้งยุโรป เอเชีย ออสเตรเลีย แอฟริกา และ บราซิล ก่อนที่จะมานิวยอร์กซิตี้ เขาจึงมีพื้นฐานความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับคนหลาย ๆ ชาติ และเกี่ยวกับเด็กเป็นพิเศษ ดังนั้นจึงสามารถเขียนภาพประกอบหนังสือเด็กทุกประเภทได้ดี.

— Munro Leaf และ Robert Lawson เป็นอีกคู่หนึ่งซึ่งร่วมมือกันเขียนหนังสือและเขียนภาพประกอบเป็นอย่างดี หนังสือเล่มแรกของคนที่ทั้งสองคือ **Ferdinand, the Story of a Bull** ทำให้คนที่ทั้งสองมีชื่อเสียงโด่งดังเป็นอันมาก Lawson เขียนเรื่อง

เองและได้รับรางวัล Newbery Medal ในปี ๑๙๔๕ เรื่องนั้นคือ **Rabbit Hill** และในปี ๑๙๔๑ เขาได้รับรางวัล Caldecott Medal เพราะภาพประกอบที่เขาเขียนในเรื่อง **They Were Strong and Good** Lawson เป็นคนแรกที่ได้รับรางวัลถึงสองรางวัล เช่นนี้ ภาพซึ่ง Lawson เขียนมักมีอะไร “พิเศษ” เช่นเดียวกับภาพของ Howard Pyle.

— Robert McCloskey เป็นนักวาดภาพประกอบผู้มีความแม่นยำถูกต้อง และเห็นอะไร ๆ อย่างชัดแจ้งเสมอ หนังสือเล่มแรกของเขา คือ **Lentil** ได้รับความชื่นชมยินดีจากผู้ที่ชอบเมืองเล็ก ๆ ในภาคตะวันตกกลาง (Middle West) ของอเมริกา เป็นทุนอยู่แล้ว เรื่องที่สองของเขา คือ **Make Way for Ducklings** ซึ่งทำให้เขาได้รับรางวัล Caldecott Medal.

— Jame H. Dangherty นั้น เขียนภาพประกอบเกี่ยวกับสมัยอพยพมาอยู่อเมริกาได้ดี.

— Leo Politi เขียนภาพทำให้เข้าใจถึงชีวิตชาวอเมริกาที่มีเชื้อสายมาจากสเปนในตอนใต้ของแคลิฟอร์เนียเป็นอย่างดี.

— Valenti Angelo เขียนหนังสือและ
วาดภาพประกอบเอง มีอิทธิพลทำให้ชาว
อิตาลีเขียนนวนิยายอวกาศ และชาวฝรั่งเศสก็
เป็นนิคมกรณิตชน.

— Jean Charlot กับ René D' Harn-
oncourt ช่วยทำให้รู้จักและเข้าใจเกี่ยวกับ
เด็ก ๆ และขนบธรรมเนียมประเพณีของ
เม็กซิโกดีขึ้น.

— Dr. Seuss เขียนเรื่องและเขียนภาพ
เอง เป็นที่คิดใจทั่วโลกเกี่ยวกับความตลก

ขบขัน และความมหัศจรรย์ของภาพและ
เนื้อเรื่อง เช่นเรื่อง **And to think That
I saw It on Mulberry Street** เป็นต้น.

— Nicholas Mordvinoff ใช้ภาพเส้น
แสดงถึงความเคลื่อนไหวและความสนุก
ขบขัน.

— Roger Duvoisin เขียนภาพที่มัก
แปลกและใช้สีได้น่าสนใจมาก.

— William Pène du Bois เขียนภาพ
มีชีวิตจิตใจและใช้สีน่าสนใจ เป็นที่
สขอารมณ์ทั้งเด็กเล็กและเด็กโต.

CALDECOTT PRIZE WINNERS

Awarded	Artist	Title of Book
1938 Dorothy P. Lathrop		Animals of the Bible
1939 Thomas Handforth		Mei Li
1940 Ingri and Edgar Parin d' Aulaire		Abraham Lincoln
1941 Robert Lawson		They Were Strong and Good
1942 Robert McCloskey		Make Way for Ducklings
1943 Virginia Lee Burton		The Little House
1944 Louis Slobodkin		Many Moons (text by James Thurber)
1945 Elizabeth Orton Jones		Prayer for a Child (text by Rachel Field)
1946 Maud and Miska Petersham		The Rooster Crows
1947 Leonard Weisgard		The Little Island (text by Margaret Wise Brown)
1948 Roger Duvoisin		White Snow, Bright Snow (text by Alvin Tresselt)
1949 Berta and Elmer Hader		The Big Snow
1950 Leo Politi		Song of the Swallows
1951 Katherine Milhous		The Egg Tree

Awarded	Artist	Title of Book
1952	Nicolas Mordvinoff	Finders Keepers (text by William Lipkind)
1953	Lynd Ward	The Biggest Bear
1954	Ludwig Bemelmans	Madeline's Rescue
1955	Marcia Brown	Cinderella
1956	Feodor Rojankovsky	Frog Went a-Courtin'
1957	Marc Simont	A Tree is Nice
1958	Robert McCloskey	Time of Wonder
1959	Barbara Cooney	Chanticleer and the Fox
1960	Marie Hall Ets	Nine Days to Christmas
1961	Nicolas Sidjakov	Baboushka and the Three Kings
1962	Macia Brown	Once a Mouse
1963	Ezra Jack Keats	The Snowy Day
1964	Maurice Sendak	Where the Wild Things are?
1965	Beni Montresor	May I bring a Friend (Beatrice Schenk)
1966	Nonny Hogrogain	Always Room for One More (Sorsche Nic Leodhas)
1967	Evalim Ness	Sam, Bangs and Moonshine
1968	Ed Emberley	Drummer Hoff
1969	Uri Schulevitz	The Fool of the World and the Flying Ship
1970	William Seig	Sylvester and the Magic Pebble

Summary in English**THE HISTORY OF ENGLISH AND AMERICAN ILLUSTRATORS OF CHILDREN'S BOOKS**

by

Lamoon Ruttakorn***English Illustrators of Children's Books**

About 150 years after the publication of the *Orbis Pictus*, Thomas and John Bewick were famous illustrators. Their work was humorous and sometimes satirical. John Newbery used illustrations by both of them. George Cruikshank (1792-1878) set a standard of form and fun in his illustrations. He was the illustrator for Dicken's book and Grimm's *Fairy Tales*. Richard Doyle (1824-1883) was the illustrator for the cover of *Punch* and Ruskin's *King of the Golden River*. Sir John Tenniel (1820-1914) drew illustrations for Lewis Carroll's *Alice's Adventures in Wonderland* which were the most distinguish than any of the other illustrations for this book. Walter Crane (1845-1915) was also famous in his decorative work and much detail. Randolph Caldecott (1846-1886) achieved in using very little detail and painting which was full of the joy of living. Kate Greenaway (1846-1901) was famous for her pictures of children. Reginald Bathurst Birch (1856-1942) was the first illustrator of *Little Lord Fauntleroy*, and Frances Hodgson Burnett was also an artist of the same book with popular style of dressing of little boys. L. Leslie Brooke (1862-1940) was famous for his pictures of animals. His style was alike Caldecott's. Francis

D. Bedford (1864-) makes delicate and fanciful illustrations. He illustrated Dicken's and George and Greville MacDonald's books. Arthur Rackham (1867-1939) was best known in books of fairy tales. Edmund Dulac (1882-1953) was famous for his illustrations for *Arabian Nights* and *The Sleeping Beauty*. The last one I would like to mention here is Ernest Howard Shephard (1879-) who used black and white drawings which were shown in A. A. Milne's *When We Were Very Young* and Kenneth Grahame's *Golden Age* and *The Reluctant Dragon*.

American Illustrations of Children's Books

The first one was Howard Pyle who did illustrations for his own books of fairy tales, legends and hero stories. He had some gifted pupils who become famous illustrators for children's books. There were Maxfield Parrish, the illustration of *Arabian Nights*, Jessie Willcox, the illustrator of *Mother Goose* and *Treasure Island* and *The Black Arrow*. there are many American famous women illustrators. They are Dorothy P. Lathrop, Elizabeth Orton Jones, Helen Sewell, Virginia Lee Burton, Barbara Cooney and Claire Turlay Newberry. Some of the others are famous author-artists are Marguerite De Angeli,

* Miss Lamoon Ruttakorn, Cert. in Secondary Education, B. in Ed., M.A. in Library Science, Librarian at the College of Education, Patumwan,

Marie Hall Ets, Marcia Brown and Kate Seredy. Several husbands and wives are writing and illustrating together. Some of the couples are Berta and Elmer Hader, Maud and Miska Petersham, Edgar and Ingri D' Aulaire. Some of the illustrators once have lived in Europe, then came to live in America. Boris Artzybasheff wrote and illustrated **The Golden Cockerel**. Elsa Beskow has written and illustrated many books of child life in Sweden. Kay Nielsen illustrated **East O' The Sun and West O' The Moon**. Edmund Dulac who was the famous illustrator for **The Sleeping**

Beauty. Willy Pogány drew his illustrations in black and white and is best known as the illustrator of Padraic Colum's books of myth and legend. Kurt Wiese also has done fine illustrations for many types of children's books. Munro Leaf and Robert Lawson are combination of authors and illustrators. Robert McCloskey was also both author and illustrator. Some other famous illustrators are James H. Daugherty, Leo Politi, Valenti Angelo, Jean Charlot, Rene D' Harnoncourt, Dr. Seuss, Nicholas Mordvinoff, Roger Duvoisin and William Pène du Bois.

สมาชิกวารสาร

๑. ถ้าท่านเปลี่ยนยศ ชื่อ นามสกุล
 ๒. ถ้าท่านย้ายที่อยู่
 ๓. ถ้าท่านประสงค์จะบอกรับวารสารต่อไป
- โปรดแจ้งให้สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยทราบ.

๑๐.๑๕ น. พก.

๑๑.๐๐ น. วิจารณ์ข้อบังคับการประชุม.

๑๑.๓๐ น. Country Surveys and Reports.

ประธาน Mr. Romeo R. Vincente ฟิลิปปินส์.

ผู้รายงาน Mr. Hermana อินโดนีเซีย.

นายสุข พงษ์สถิตย์ ไทย.

Mr. Jose J. Ferrer ฟิลิปปินส์.

Mr. Nguyen—Ung—Long เวียดนาม.

Miss Philamena Ng Soo Ching มาเลเซีย.

Mr. Chan Thye Seng สิงคโปร์.

๑๓.๑๕ น. พิธีรับประทานอาหาร.

๑๔.๓๐ น. Education and Training.

ประธาน Miss Winarti Partaningrat อินโดนีเซีย.

ผู้รายงาน Miss Marina G. Dayrit รายงานเรื่อง Library Education in the Philippines.

Mr. Soyono Trinio รายงานเรื่อง The Education and Training of Indonesian Librarians.

นางจิตตรา ประณีต รายงานเรื่อง Library Training in Thailand.

๑๖.๐๐ น. พก

หลังเลิกการพัก Mr. D.E.K. Wijasuriya บรรยายเรื่อง The Concept of Regional Training Facilities.

๒๐.๐๐ น. สหภาพห้องสมุดแห่งสิงคโปร์ และ สหภาพห้องสมุดแห่งมาเลเซียเลี้ยงอาหารค่ำ.

การประชุมบรรณารักษ์ภาคพื้นเอเชียอาคเนย์

๔๕

วันเสาร์ ที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๓.

๕.๓๐ น. Bibliographic Control.

ประธาน นางนิตยา จุฑามาศย์ ไทย.

ผู้รายงาน นายวิชัย ทับเที่ยง ไทย.

Miss Winarti Partaningrat อินโดนีเซีย.

Mr. Romeo R. Vincente รายงาน Bibliographic Services
in the Philippines.

๑๐.๓๐ น. พัก หลังจากการพัก Mrs. Hedwig Anuar บรรยายเรื่อง
Bibliographical Services in Southeast Asia.

๑๒.๓๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน.

๑๔.๐๐ น. ประชุมกลุ่ม แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย,
ห้องสมุดประชาชน, ห้องสมุดเฉพาะ และห้องสมุดโรงเรียน.

วันอาทิตย์ ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๑๓.

๕.๓๐ น. Regional Library Organization.

ประธาน Mr. Lim Hong Too.

Mrs. Estila M. Figueroa บรรยายเรื่อง Formation of Southeast Asian
Library Association.

Mrs. Parlinah Moedjono บรรยายเรื่อง New Move of the
Southeast Asian Librarians.

Mr. J.S. Soosai เสนอร่างข้อบังคับของ CONSAL ซึ่ง
สมาคมห้องสมุดแห่งสิงคโปร์ และสมาคมห้องสมุดแห่ง
มาเลเซียเป็นผู้ยกร่างขึ้น.

๑๐.๓๐ น. พัก หลังจากการพัก ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและอภิปราย
ร่างระเบียบข้อบังคับของ CONSAL และมติของที่ประชุม.

๑๔.๐๐ น. มีการอภิปรายต่อ และพิจารณาเพื่อลงมติ.

ประธาน Mr. J.S. Soosai นายกสมาคมห้องสมุดแห่งมาเลเซีย.

๒๐.๐๐ น. Singapore National Book Development เลี้ยงอาหารค่ำ.

วันจันทร์ ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๑๓.

ชมห้องสมุด Institute of Southeast Asian Studies, หอสมุดแห่งชาติ
สิงคโปร์และสาขาที่ Queenstown, Information Center, SEAMEO,
Regional English Language Center.

วันอังคาร ที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๑๓.

ชมห้องสมุดที่กัวลาลัมเปอร์.

มติของที่ประชุม

๑. ที่ประชุมมีมติให้รวบรวมจัดทำ
Directory of Southeast Asian Libraries
และแก้ไขให้ทันสมัยเป็นครั้งคราว.

๒. เกี่ยวกับการศึกษา ที่ประชุม
พิจารณาเห็นว่าห้องสมุดของประเทศใน
เอเชียอาคเนย์ยังจะต้องปรับปรุงอีกหลาย
ประการ จึงได้มีมติดังต่อไปนี้:—

๒.๑ ให้มีการฝึกอบรมบรรณารักษ์
โดยรัฐบาลของแต่ละประเทศ
เป็นผู้รับผิดชอบ.

๒.๒ ห้องสมุดในภูมิภาคนี้จะต้องให้
ความร่วมมือในการช่วยฝึก
อบรมบรรณารักษ์.

๒.๓ เริ่มจัดทำโครงการ แลกเปลี่ยน
เจ้าหน้าที่ระหว่างห้องสมุดและ
โรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ใน
ภูมิภาคนี้.

๒.๔ สนับสนุนโรงเรียนบรรณารักษ-
ศาสตร์ให้เปิดการสอนและการ
ฝึกอบรมขั้นสูงในวิชาแขนงนี้
ให้แก่บรรณารักษ์จากเอเชีย-
อาคเนย์.

๒.๕ คึกขารายละเอียดขึ้นต่อไปเกี่ยวกับการก่อตั้งสถาบันประจำภูมิภาค เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้การฝึกอบรมขั้นสูงแก่บรรณารักษ์ในภูมิภาคนี้.

๓. ให้เริ่มดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้รัฐบาลออกกฎหมายบังคับให้สำนักพิมพ์มอบหนังสือที่พิมพ์ให้แก่หอสมุดแห่งชาติ เพราะปรากฏว่า ประเทศในเอเชียอาคเนย์ไม่มีกฎหมายนี้ หรือถึงมีก็ใช้บังคับไม่ได้ผล.

๔. ให้ทุกประเทศจัดทำคณะกรรมการบรรณานุกรมแห่งชาติขึ้น และให้คณะกรรมการ CONSAL แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประสานงานเพื่อให้ คณะ กรรมการ ของประเทศต่าง ๆ ทำเนิงาน ประสานกันตามที่จะพิจารณาเห็นสมควร.

ระเบียบข้อบังคับของ CONSAL

๑. องค์การนี้มีชื่อว่า CONSAL (Conference of Southeast Asian Librarians).

เอเชียอาคเนย์ได้แก่ประเทศในภูมิภาคนี้.

๒. วัตถุประสงค์.

เพื่อจัดทำให้มีการประชุมบรรณารักษ์ทางภาคเอเชียอาคเนย์อย่างน้อย ๓ ปีต่อครั้ง เพื่อความประสงค์ต่อไปนี้:—

ก. สร้างเสริมและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างบรรณารักษ์, หอสมุด, โรงเรียนบรรณารักษ์, สหสมาคมหอสมุด และองค์การที่เกี่ยวข้องกับสถาบันดังกล่าวในภูมิภาคนี้.

ข. ส่งเสริมความร่วมมือในวงการบรรณารักษศาสตร์, บรรณานุกรม, เอกสารการวิจัย และกิจกรรมต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับวิชาการแขนงนี้.

๓. การเข้าร่วมประชุม.

ผู้แทนที่เข้าร่วมประชุม จะต้องเป็นบุคคลเหล่านี้:—

๓.๑ เป็น บรรณารักษ์ ที่ทำงาน หรือพำนักอยู่ในภูมิภาคนี้.

๓.๒ เป็นผู้แทนของหอสมุด, โรงเรียน บรรณารักษศาสตร์, สหสมาคมหอสมุด และองค์การที่เกี่ยวข้องกับวิชาการนี้.

๓.๓ ผู้สังเกตการณ์ใดก็ตามที่ไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นผู้เข้าร่วมประชุม.

๕. คณะกรรมการ.

คณะกรรมการจะประกอบด้วย :-

๕.๑ คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยผู้ที่ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ ซึ่งเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศเจ้าภาพ ได้แก่ นายก, อุปนายก, เลขาธิการกิตติมศักดิ์, เภรณณิกกิตติมศักดิ์.

๕.๒ สมาชิกอีก ๒ คน จากประเทศที่เข้าร่วมประชุม นอกเหนือจากประเทศเจ้าภาพ.

๕. หน้าที่ของคณะกรรมการ CONSAL.

๕.๑ จัดดำเนินการ การประชุมครั้งต่อไป และจัดทำพิมพ์รายงานการประชุม.

๕.๒ ดำเนินงานตามมติที่ให้ไว้ในการประชุมครั้งที่แล้ว.

๕.๓ แต่งตั้งอนุกรรมการต่าง ๆ ตามความจำเป็น.

๕.๔ แสวงหาความช่วยเหลือทางการเงิน และ ความช่วยเหลือประเภทอื่น ๆ ตามที่ ต้องการ เพื่อดำเนินงาน CONSAL ให้ลุล่วงไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้.

๕.๕ จัดพิมพ์ข่าวสาร (Newsletter).

๖. สถานที่ประชุม.

ที่ประชุม จะพิจารณา กำหนด ประเทศเจ้าภาพที่จะจัดการประชุมคราวต่อไป.

๗. การเลือกตั้ง.

๗.๑ คณะผู้แทนที่เข้าประชุมคราวต่อไปจะเป็นผู้เลือกนายก และที่ประชุมจะเป็นผู้รับรองการแต่งตั้งนั้น ในกรณีที่ผู้เสนอนายกมากกว่า ๑ คน ที่ประชุมจะเลือกนายกขึ้นคนหนึ่งจากผู้ที่ได้รับเสนอนาม.

๗.๒ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งอื่นในคณะกรรมการ จะได้รับการแต่งตั้งจากประธาน โดยมี การปรึกษา กับสมาคมห้องสมุดของประเทศผู้จัดการประชุม.

๗.๓ สมาคมห้องสมุดของแต่ละประเทศในภูมิภาคที่เข้าร่วมประชุม จะแต่งตั้งกรรมการอีก ๒ คนจากประเทศของตน.

(หมายเหตุ อาจารย์กัทลี สมบัติศิริ ได้กรุณาช่วยจัดทำแปลมติของที่ประชุม และระเบียบข้อบังคับของ CONSAL จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย ส่วนต้นฉบับภาษาอังกฤษได้พิมพ์เป็นภาคผนวก ของบทความนี้).

ผลของการประชุม

ตอน บ่าย วันอาทิตย์ ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๑๓ ได้มีการประชุมใหญ่ เพื่อพิจารณา ร่างระเบียบข้อบังคับของ CONSAL และ มติต่าง ๆ ซึ่งสมาคมห้องสมุดแห่งสิงคโปร์ และสมาคมห้องสมุดแห่งมาเลเซียร่วมกัน เสนอให้ ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอย่าง ละเอียด และในที่สุดก็มีการลงมติและ รับรอง ข้อบังคับของ CONSAL ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏข้างบนนี้ ประเทศฟิลิปปินส์

ได้รับเลือกให้เป็นประเทศเจ้าภาพจัดประชุมในคราวต่อไป และเสนอให้ Mr. Romeo R. Vincente นายกสมาคมห้องสมุดเฉพาะ ของฟิลิปปินส์เป็นนายกในการ จัดประชุม คราวต่อไปด้วย.

การประชุม CONSAL ครั้งนี้เป็น ประโยชน์ ต่อวงการ ห้องสมุดใน ภาคพื้น เอเชียอาคเนย์มาก เพราะเป็นครั้งแรกที่ เกิดโอกาสให้บรรณารักษ์ในภูมิภาคนี้ ได้ มาพบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ และ ประสพ การณ์ ซึ่งกันและกัน เป็นการกระชับ สัมพันธไมตรีระหว่างบรรณารักษ์ของชาติ ต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคนี้ สิ่งที่สำคัญและ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งก็คือมีการเสนอเอกสารเกี่ยวกับเรื่องที่จะเป็นประโยชน์สำหรับ ห้องสมุดของชาติ ต่าง ๆ ในภาคพื้นเอเชีย-อาคเนย์ และ ประต่าง ๆ ที่สนใจเรื่องราว เกี่ยวกับประเทศในภูมิภาคนี้.

ภาคผนวก

ก. มติของที่ประชุม

RESOLUTIONS

1. The Conference resolves that a directory of Southeast Asian libraries be compiled and periodically brought up to date.
2. **Education** In view of the varied needs of Southeast Asian countries this Conference resolves (a) that basic training of librarians should be provided at national levels (b) that in-service training be provided by libraries within the

- region (c) that a programme of staff exchanges between Southeast Asian libraries and library schools be initiated (d) that library schools in the region be encouraged to make available advanced library education and training to librarians from Southeast Asia and (e) that the project for a regional institution to provide advanced training for librarians in SEA be further explored.
3. In view of the non-existence and/or relative ineffectiveness of legal deposit legislation in Southeast Asian countries, the Conference resolves that measures be initiated at national level to formulate appropriate laws.
 4. The Committee further resolves that national bibliographical committees be set up in each country and that effective liaison between these committees be maintained by the CONSAL committee in such manner as it may deem fit.

๗. ระเบียบข้อบังคับของ CONSAL

CONFERENCE OF SOUTHEAST ASIAN LIBRARIANS CONSTITUTION

- I. (a) The name of the organization shall be the Conference of Southeast Asian Librarians (CONSAL).
- (b) Southeast Asia shall be taken to consist of those countries in the region.

II. Objectives

To hold conferences of Southeast Asian librarians at least once every 5 years in order:

- (a) To establish, maintain and strengthen relations among librarians, libraries, library schools, library associations and related organizations in the region
- (b) To promote cooperation in the fields of librarianship, bibliography, documentation and related activities in the region.
- (c) To cooperate with other regional or international organizations and institutions in the fields of librarianship, bibliography, documentation and related activities.

III. Participation

- (a) Delegates shall be
 - (i) librarians working or resident in the region,
 - (ii) representatives of libraries, library schools, library associations and related organizations in the region.
- (b) Observers shall be those who do not qualify as delegates.

IV. CONSAL Committee

The CONSAL committee shall consist of

- (a) the Executive Board comprising the following office-bearers who shall be residents in the host country:

Chairman

Vice - Chairman

Hon. Secretary

Hon. Treasurer

- (b) two members from each participating country in the region other than the host country.

V. Functions of CONSAL Committee

The CONSAL Committee shall:

- (a) organize the next conference, and publish its proceedings.
- (b) implement the resolutions adopted at the previous conference.
- (c) appoint such Sub-Committees as are required.
- (d) seek appropriate financial and other assistance as required to carry out the aims of CONSAL.
- (e) publish a Newsletter.

VI. Location of Conference

The host country for the next Conference shall be decided by the Conference.

VII. Election

- (a) The Chairman shall be nominated by the delegate (s) of the succeeding host country and his nomination shall be endorsed by the Conference. In the event of there being more than one nominee, the Conference shall elect a Chairman from amongst those nominated.
- (b) The other office-bearers shall be appointed by the Chairman in consultation with the library association (s) of the host country.
- (c) Two members from each participating country of the region shall be appointed by their respective national library association (s).

Ratified by the following official delegates:

Thach Phiem
for Cambodia

Estela M. Figueroa
for the Philippines

Winarti Partaningrat
for Indonesia

Lim Hong Too
for Singapore

J.S. Soesai
for Malaysia

Nitaya Chudhamataya
for Thailand

Nguyen Ung Long
for Vietnam

บทบรรณาธิการ

อนุกรรมการจัดทำวารสารห้องสมุด

เมื่อคณะกรรมการบริหารของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ประจำปี ๒๕๑๒-๒๕๑๓ คัดเลือกหน้าทวีปคิกขอยไปคาวาระ และคณะกรรมการบริหารของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ประจำปี ๒๕๑๔-๒๕๑๕ เข้ารับมอบหมายการทำงานก่อนนี้ ได้มีการประชุมเสนอขอกรรมการเพื่อแต่งตั้งให้เป็นประธานแผนกต่าง ๆ ขึ้น ผลปรากฏว่าที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ได้มีมติแต่งตั้งให้นางแม่นมาส ชวลิต เป็นนายกสมาคม และนายทวี มุขระโกษา เป็นประธานแผนกจัดทำวารสาร นายทวี มุขระโกษา ได้เสนอโครงการปรับปรุงการจัดทำวารสารห้องสมุดเสียใหม่ เพื่อให้ได้ประโยชน์แก่มวลสมาชิกมากที่สุด โดยอาศัยอำนาจตาม “ข้อบังคับของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๐๒” ข้อ ๑๗ (๒) ซึ่งมีข้อความว่า

“แต่งตั้งสมาชิกเป็นอนุกรรมการ เพื่อดำเนินกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดได้” คณะอนุกรรมการจัดทำวารสารห้องสมุด ซึ่งประกอบด้วย (๑) นายทวี มุขระโกษา ประธานอนุกรรมการ, (๒) นายชลธิ์ ลีระวิเศษ รองประธานอนุกรรมการ, (๓) นางสาวสมมล รัตติกาล, (๔) นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย, (๕) นางสาวไข่มุกต์ มิลินทะเลช, (๖) นางรำภี กุลสมบุรณ์ (๗) นางสาวทองหยด ประทุมวงศ์ (๘) นางสาวณีย์ ทรงสุนทร เป็นอนุกรรมการ, และ (๙) นางธรรมา ภนภมณี เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ รวม ๙ คน จึงได้เกิดขึ้นและด้วยการเอาใจใส่สนับสนุนโครงการปรับปรุงอย่างแข็งขันจากนายกสมาคม จึงได้มีการเชิญประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำวารสารห้องสมุด ครั้งที่ ๑ ขึ้นเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ ณ ห้องประชุมของผู้อำนวยการ กองห้องสมุด แห่ง

ชาติ ท้าวาสุกี โดยนายกสมาคมเป็นประธาน การประชุมเริ่มตั้งแต่เวลา ๑๐.๕๕ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๒.๑๕ นาฬิกา ผลของการประชุมได้มีมติให้ทำการปรับปรุง “วารสารห้องสมุด” ดังต่อไปนี้:—

๑. รูปเล่ม ตามที่ทำอยู่เดิมก็แล้ว.

๒. ปก ใช้ตามแบบเก่าที่เคยทำมาคือเป็นรูปบุคคล หรืออาคารทางห้องสมุด อาจมีบุคคลในขาว ที่มาเยี่ยมสมาคม รูปหนังสือสำคัญ ๆ รูปนักปราชญ์ทางเอเชียหรือ นักเขียน ที่ไกรยรวางวลเมื่อจะเอารูปบุคคลใดลง ควรมีเรื่องเกี่ยวกับบุคคลนั้นด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับหน้าปก.

๓. เนื้อหา ควรจะมีคอลัมน์ประจำ ดังนี้:—

(๑) สารคดีทางวิชาการ เป็นเรื่องเกี่ยวกับทางห้องสมุด และทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ ให้ทุกคนช่วยกันหาเรื่องมาลง.

(๒) วิจารณ์หนังสือ อาจเป็นนวนิยาย หรือหนังสือที่ ๆ อื่น ๆ คอลัมน์นี้มอบให้ นางรำภี กุลสมบัติ เป็นผู้ควบคุม.

(๓) สัมภาษณ์บุคคล (ภายนอก) ที่น่าสนใจ เช่น รัฐมนตรี หรือนักประพันธ์ หรือบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช หม่อมมกอบแก้ว อากาศ ทร. ประดิษฐ์ เชื้อวงศ์กุล เป็นต้น คอลัมน์นี้มอบให้ นายแพทย์คำวรงค์ เพ็ชรพลาย นายทวี มุขระโกษา และ น.ส. ไข่มุกข์ มิถินทะเลช ร่วมกันรับผิดชอบ.

(๔) แนะนำบรรณารักษ์ เช่นกรรมการสมาคม บรรณารักษ์ห้องสมุดต่าง ๆ และนิสิตนักศึกษา ที่จบทางวิชาบรรณารักษ์ ให้ นายทวี มุขระโกษา เป็นผู้ควบคุม.

(๕) การแลกเปลี่ยนหนังสือ อาจเป็นสำนักพิมพ์ต่าง ๆ หรือห้องสมุดใดที่มีความประสงค์จะขอแลกเปลี่ยน หรือแจกหนังสือ ควรจะลงข่าวให้สมาชิกทราบ

คอลัมน์ นายทวี มุขระโกษา
ดำเนินการ.

- (๖) ข่าวสมาคม เช่น รายงานการ
ประชุม เห็นควรให้นำลงใต้
หมกโดย ไม่ ต้อง มีการ ย่อ หรือ
เปลี่ยนแปลงแก้ไข และรายงาน
การเงินเห็นสมควรให้นำลงท้าย
เพื่อให้สมาชิกได้ทราบให้ นาง
ธารา กนกมณี เป็นผู้ดำเนินการ
ในเรื่องนี้ ส่วนข่าวสมาคม
อื่นๆ ทั้งในและนอกประเทศ ให้
นายชลัช ลิขระวิช เป็นผู้
ดำเนินการ.

- (๗) คอปปี้ปัญหา และ ข้อสงสัย ที่มี
ถามมา อาจเป็นปัญหาส่วนตัว
ที่เกี่ยวข้องกับงานก็ได้ ให้ผู้ถาม
ใช้นามแฝงได้ แต่ควรแจ้ง
นามจริงมาด้วย คอลัมน์นี้ควม
คุมโดย น.ส. ลมุล รัตนากร
และนายทวี มุขระโกษา.

๕. เรื่องอื่น ๆ ประธานอนุกรรมการ
แจ้งว่า น.ส. ทองหยก ประทุมวงศ์ ขอ
ลาออกจากกาาร เป็น อนุกรรมการ
เพราะมีงานมาก และไม่สามารถมา

ร่วมประชุมได้ จึงขอลาออกจากคณะ
อนุกรรมการ ที่ประชุมอนุมัติ และได้
เชิญ นางเสาวณีย์ ทรงสุนทร เข้า
ร่วมเป็นอนุกรรมการ และขอให้รับ
หน้าที่ทางด้านเกี่ยวกับแผนเสียง และ
โสตทัศนศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องหนึ่งใน
คอลัมน์ทางวิชาการ.

ขอให้ทุกคน ที่รับผิดชอบในคอลัมน์
ต่าง ๆ ส่งเรื่องไปที่ประธานอนุกรรมการ
ภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๔.

การเปลี่ยนแปลงของ “แผนกจัดทำ
วารสาร” ครึ่งหนึ่งได้ว่าเป็นนิมิตแห่ง
การพัฒนา ซึ่งเป็นที่หวังไว้ว่า “วารสาร
ห้องสมุด” ฉบับต่อไป คือเริ่มตั้งแต่ฉบับ
ที่ ๒ (มีนาคม-เมษายน ๒๕๑๔) จะมี
โฉมหน้าและเนื้อหาแปลกไปจากเดิม.

ความจริง การเปลี่ยนแปลงของ
“แผนกจัดทำวารสาร” เคยมีมาแล้ว
หลายครั้งหลายหน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เกี่ยวกับตัวบุคคลที่เป็น “อนุกรรมการ”
ซึ่งมักจะไล่ชื่อไว้ใน “ประจำกองบรรณา
ธิการ” เสมอ แต่อาจเนื่องด้วย “ประจำ
กองบรรณาธิการ” ประกอบด้วยบุคคลที่
สมัครใจ บุคคลที่ถูกขอรับและบุคคลที่
ถูกบังคับขึ้นใจให้เป็น ผลงานของแผนกจัดทำ

บทบรรณาธิการ

ทำวารสารจึงเป็นสิ่งที่ทราบกันอยู่แล้ว
แต่สำหรับคณะกรรมการจัดทำวารสาร
ห้องสมุดยุคใหม่ ผู้เขียนทราบว่าล้วน
แต่เป็นผู้ที่สมัครใจ เต็มใจ และตั้งใจเพื่อ
การพัฒนาวารสารห้องสมุดทั้งสิ้น.

จากรายชื่อคอลัมน์ประจำ และรายชื่อ
อนุกรรมการ ผู้มีความรับผิดชอบดังกล่าว

๕๕

มาข้างต้น คงจะทำให้ผู้อ่านและสมาชิก
ได้รับประโยชน์จาก "วารสาร" นี้
เพิ่มมากขึ้นและไม่ก่อให้เกิดความ
ไม่เกิดความมั่นใจ

ได้ไว้ และ
คนเสียทั้งแต่กับคน.

แผนกข่าว

“มหาวิทยาลัยเปิด” และ “มหาวิทยาลัยทางอากาศ”

เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ มีรายงานข่าวจากลอนดอน ประเทศอังกฤษว่า ในปีการศึกษา ๒๕๑๔ กระทรวงศึกษาธิการอังกฤษจะเริ่มให้ “มหาวิทยาลัยเปิด” (Open University) เปิดสอนทางวิทยุและไปรษณีย์เป็นปีแรก และวิชาที่จะเปิดสอนก่อนเรียกว่า “วิชาพื้นฐาน” (Foundation Courses) มีอยู่ ๔ สาขาวิชา คือ (๑) วิชาคณิตศาสตร์ (๒) วิชาวิทยาศาสตร์ (๓) วิชามนุษยศาสตร์ (๔) วิชาสังคมศึกษา แต่ในปีการศึกษา ๒๕๑๔ นี้จะเปิดสอนเฉพาะในคณะอักษรศาสตร์เท่านั้น นักศึกษาจะสามารถสอบเป็นอักษรศาสตรบัณฑิตได้ในเวลา ๓ ปี และเป็นอักษรศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยมได้ในเวลา ๔ ปี ในปีต่อไป มหาวิทยาลัยเปิดมีโครงการจะจัดการศึกษาออกเป็น ๖ คณะ คือ (๑) คณะอักษรศาสตร์, (๒) คณะศึกษาศาสตร์, (๓) คณะคณิตศาสตร์, (๔) คณะ

สังคมศาสตร์, (๕) คณะวิทยาศาสตร์ และ (๖) คณะเทคโนโลยี ปีการศึกษาของมหาวิทยาลัยจะเปิดเริ่มต้นในเดือนมกราคมถึงเดือนตุลาคม รวม ๑๐ เดือน ระหว่างเดือน พฤศจิกายน ถึงเดือน ธันวาคม จะทำการสอบและลงทะเบียนสำหรับวิชาที่เลือกเรียนในปีการศึกษาต่อไป มหาวิทยาลัยเปิดเปิดรับนักศึกษาโดยไม่จำกัดความรู้นั้นต่ำแต่อย่างใด บุคคลใดที่มีอายุครบ ๒๑ ปี บริบูรณ์แล้วสมัครเรียนได้ทุกคน โดยจะต้องทำการสอบเขาวรรณ และสอบสัมภาษณ์เพื่อดูว่า จะมีสติปัญญาเหมาะสมกับการศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือไม่ก่อน สำหรับค่าเล่าเรียนก็เสียตามสาขาวิชาที่เรียน คือ ในปีแรกที่เรียนวิชาพื้นฐานเสียค่าเล่าเรียนคนละ ๕๐ ปอนด์ (ประมาณ ๒,๕๐๐ บาท) รวมทั้งค่าอาหารที่พักและค่าเรียน ๒ สัปดาห์ระหว่างปีภาคฤดูร้อนด้วย ถ้าสมัครเรียน ๒ สาขาวิชาเพิ่มค่าเล่าเรียนอีก ๑๐ ปอนด์ (ประมาณ ๕๐๐ บาท) นักศึกษาที่ขยันหมั่นเพียรและมีสติปัญญาดีจะสามารถเรียนจนได้ปริญญาโดยเสียเงิน

แผนข่าว

เพียง ๑๔๐ ปอนด์ (ประมาณ ๗,๐๐๐ บาท) เท่านั้น.

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๑๓ มีรายงานข่าวจากกรุงโตเกียวประเทศญี่ปุ่นว่า กระทรวงศึกษาธิการญี่ปุ่นมีโครงการจะเปิด “มหาวิทยาลัยทางอากาศ” (University on the Air) หลักสูตร ๔ ปีขึ้นในชั้นประถมศึกษา ๑๕๗๓ เพื่อให้นักเรียนที่สำเร็จจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ คนมีโอกาสเข้าเรียนต่อชั้นมหาวิทยาลัยได้ ส่วนรายละเอียดคนยังไม่เปิดเผย.

บริการ “หนังสือพิมพ์พูดได้” แก่คนตาบอด

ตาบอด

เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๑๓ วารสารห้องสมุดของอังกฤษฉบับหนึ่ง ชื่อว่า Library Association Record ได้เสนอข่าวที่น่าสนใจว่า ในเวลานี้ สถาบันคนตาบอดแห่งชาติ (Royal National Institute for the Blind) ซึ่งตั้งอยู่ในเมือง Aberyswyth, Mid-Wales ได้จัดทำบริการ “หนังสือพิมพ์พูดได้” (Talking Newspaper) ขึ้นอีกอย่างหนึ่ง เพื่อบริการแก่คนตาบอดเพิ่มเติมจากบริการ “หนังสือพูดได้”

๕๗

(Talking Book Service) เจ้าหน้าที่บันทึกเสียงประจำกองบรรณาธิการของสถาบันจะเป็นผู้บันทึกเสียงอ่านบทความหนังสือพิมพ์ลงในเทปเป็นประจำทุกสัปดาห์ คนตาบอดทุกคนมีสิทธิขอกรับบริการ “หนังสือพิมพ์พูดได้” ส่งทางไปรษณีย์เป็นประจำ เมื่อเขาต้องการจะฟังก็เอาม้วนเทป (Tape Cassette) ใส่ลงในเครื่องเล่น Talking Book Machine ก็เปิดฟังได้ และเมื่อเขาไม่ต้องการใช้แล้ว เขาก็ส่งม้วนเทปคืนไปยังสถาบันเพื่อหมุนเวียนใช้ ในครั้งต่อไปอีก.

พิธีลงนามให้ความช่วยเหลือสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๓ เวลาประมาณ ๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีพิธีลงนามในแผนดำเนินการโครงการส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระหว่างรัฐบาลไทยและโครงการพัฒนาสหประชาชาติ อาณาสุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ลงนามในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทย และ

าพณา อ. กบยลิว. บุชารค์ เป็นผู้ลงนามใน
ฐานะผู้แทนโครงการ พัฒนาสหประชา-
ชาติให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันส่งเสริม
การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็น
๒ ระยะ คือ (๑) ตั้งแต่เดือนมกราคม
๒๕๑๓ ไปจนถึง พ.ศ. ๒๕๑๔ รวม ๒ ปี
จะให้ช่วยภาระการศึกษา, ผู้เชี่ยวชาญ,
ทุนไปทำงานและไปศึกษา คิดเป็นเงิน
๑๔,๔๐๐,๗๐๐.๐๐ บาท, (๒) ตั้งแต่
เดือนมกราคม ๒๕๑๕ เป็นต้นไปจนถึง
สิ้นปี พ.ศ. ๒๕๑๘ รวม ๔ ปี คิดเป็นเงิน
๑๘,๐๔๓,๒๐๐.๐๐ บาท และตามสัญญา
ใน ๖ ปีนี้ รัฐบาลไทยจะต้องออกเงินสมทบ
ด้วยเป็นเงิน ๘๐,๒๖๖,๐๐๐.๐๐ บาท สภา
บัณฑิตส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี ตั้งอยู่ในบริเวณวิทยาลัยวิชา-
การศึกษาระดับมัธยม โดยมีนายสนั่น
สุมิตร อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็น
ผู้อำนวยการคนแรก ผลงานที่กำลังดำเนินการ
อยู่ คือ การปรับปรุงหลักสูตรวิชาเคมี
และฟิสิกส์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่
๔-๕, โครงการส่งเสริมการสอนวิชาเคมี
และฟิสิกส์ ขององค์การยูเนสโกซึ่งได้รับ
โอนงานมาทำ.

การประกาศใช้เลขหมู่ในแผนการจัด

หมู่แบบทศนิยมของคิวอี้ พิมพ์ครั้งที่ ๑๘

๑๘

เมื่อต้นเดือนมกราคม ๒๕๑๔ หอสมุด
รัฐสภาของสหรัฐอเมริกา ได้ประกาศว่า
ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๔ เป็นต้นไป
หอสมุดรัฐสภาแห่งสหรัฐอเมริกาจะเริ่ม
ใช้เลขหมู่หนังสือ ที่กำหนดไว้ใน “แผน
การจัดหมู่หนังสือ แบบทศนิยมของคิวอี้
ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๑๘” สำหรับการทำให้
“บัตรรายการ” (Card Catalogues) และ
หนังสือรายการบัตรรายการ (Book Cata-
logues) และ ที่บันทึกไว้ใน มาร์คเทป
(Machine Readable Catalogue (Marc)
Tape) ด้วย ทั้งนี้ด้วยความร่วมมือจากคณะ
มนตรีบรรณานุกรมแห่งชาติอังกฤษ
(Council of the British National Biblio-
graphy Ltd.) ซึ่งจะเริ่มใช้เลขหมู่หนังสือ
ของคิวอี้ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๑๘ นี้ใน “บรรณ
านุกรมแห่งชาติอังกฤษ” (B.N.B.) ในวันที่
๑ มกราคม ๒๕๑๔ เช่นเดียวกัน การ
เปลี่ยนแปลงครั้งนี้ทั้งสองให้เหตุผล
ว่า หอสมุดที่ใช้บริการของสถาบันจะได้
รับประโยชน์จากการขยายเลขหมู่ในสาขา
วิชาต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์, กฎหมาย,

เศรษฐศาสตร์, นิเวศวิทยา, วิทยาศาสตร์ชีวภาพ, วิทยาศาสตร์การแพทย์, ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เป็นต้น และยังเป็น การให้ความร่วมมือ และประสานงานกับนานาชาติอีกด้วย สำหรับ "แผนการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของ ดิวอี้ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๑๘" นี้ บริษัท Forest Press, Inc., 85 Watervliet Avenue, Albany, N.Y. 12206, U.S.A. กำลังพิมพ์อยู่และคาดว่าจะเสร็จในราวกลางปี ๑๙๗๑ นี้.

พิธีเปิดห้องสมุดพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ หอสมุดแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๔ เวลา ๑๖.๐๐ น. ณ หอสมุดแห่งชาติ ทำวสุกรี พระนคร สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัณณวดี ทรงเป็นประธานในพิธีเปิดห้องสมุดพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งหอสมุดแห่งชาติและข้าราชการได้ร่วมกัน จัดขึ้น เพื่อถวาย เป็นพระราชานุสรณ์ เนื่องในวโรกาส ซึ่งเป็นวันพระบรมราชสมภพครบ ๕๐ พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นห้องสมุดพิเศษซึ่งหอสมุดแห่งชาติมุ่งหมายจะให้เป็นที่เก็บรวบรวมหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ส่วน พระองค์ ของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชทานไว้แก่หอสมุดแห่งชาติ, หนังสือที่มรดก และหนังสือหายากสำหรับการค้นคว้าโดยเฉพาะ ส่วนการจัดทำครุภัณฑ์ ส่วนหนึ่งของห้องสมุดนี้ได้รับประทานเงินอุดหนุนจากสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาสิริโสภาพัณณวดี เป็นจำนวน ๑๒๗,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน).

พิธีเปิดการประชุมนานาชาติเรื่องการศึกษาผู้ใหญ่

เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๑๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุมศูนย์สวัสดิการศึกษาศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พณฯ สกีนิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมนานาชาติเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่ (Consultation on Adult Literacy Education and Family Life Planning) ตาม

โครงการ Functional Literacy ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย นายสาย ภานุรัตน์ รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา, ผู้แทนฝ่ายการศึกษาและผู้แทนฝ่ายการอนามัยของ องค์การยูเนสโก, องค์การยูนิเซฟ, องค์การอิคาเฟ, มูลนิธิฟอร์ค, กระทรวงสาธารณสุข, คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, สมาคมวางแผนครอบครัว, มูลนิธิพัฒนาชนบท และผู้แทนจากองค์การสหประชาชาติ, เจ้าหน้าที่จาก Wold Education Inc., New York และผู้สังเกตการณ์จากประเทศฟิลิปปินส์, อินโดนีเซีย และองค์การอื่นๆ รวมทั้งสิ้นประมาณ ๕๐ คน กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ดำเนินการจัดการสัมมนา โดยความร่วมมือทางการเงินของ Wold Education Inc., New York ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนที่มีจุดมุ่งหมายจะช่วยเหลือการศึกษาในชนบทและการวางแผนครอบครัวต่าง ๆ ที่กำลังพัฒนา การสัมมนามีติดต่อกันไปจนถึงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๑๕ รวมเป็นเวลา ๖ วัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกล่าวคำปราศรัยตอนหนึ่งมีความว่า ประเทศไทยกำลังพยายามขยายการศึกษาผู้ใหญ่

ไปยังต่างจังหวัด พร้อมทั้งส่งเสริมการวางแผนครอบครัวด้วย เพราะปรากฏว่า การที่ประชาชนไม่สนใจในเรื่องความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นเนื่องมาจากประชาชนขาดการศึกษา การพัฒนาการศึกษาผู้ใหญ่จึงจำเป็นมาก ในวันนี้ต่อมา นายสาย ภานุรัตน์ ได้แจ้งผลการประชุมสัมมนาแก่สื่อมวลชน มีความว่า การให้การศึกษาผู้ใหญ่จะเป็นแบบเปิดเสรี คือ นอกจากจะช่วยให้ผู้ใหญ่เรียนรู้หนังสืออ่านออกเขียนได้ให้เร็วขึ้นแล้ว ยังต้องให้ผู้ใหญ่ได้เรียนรู้ถึงปัญหาในท้องถิ่นให้มากที่สุด เพื่อจะปรับปรุงความเป็นอยู่และ การประกอบอาชีพให้ดีขึ้น ให้รู้จักลงทุน ให้รู้จักยกฐานะทางเศรษฐกิจ การวางแผนครอบครัว การเป็นพลเมืองดี และรู้หน้าที่ของตนที่มีต่อชุมชนและต่อสังคม ปัญหาอันริบถ้วนที่จะต้องกระทำก่อนก็คือ การวางแผนครอบครัว และการอนามัยครอบครัว ซึ่งรวมถึงการอบรมให้ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในชนบท ให้รู้จักการคุมกำเนิดเพื่อลดจำนวนบุตรให้น้อยลง การจัดทำหนังสือ แบบเรียนที่เหมาะสมมาใช้จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง.

บริษัท เคาน์ซิล เบรินทรศการหนังสือ และอุปกรณ์การสอนวิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์

เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๔ เวลา ๑๗.๐๐ น. ณ อาคารบริษัท เคาน์ซิล ในบริเวณศูนย์การค้าสยามสแควร์ นายแอล. ซี. คอมเบอร์ อธิการบดีของโรงเรียนของอังกฤษ ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการเยือนประเทศไทย โดยความอุปการะของ ศูนย์พัฒนาการศึกษาโพ้นทะเลของอังกฤษ ได้เป็นประธานในพิธีเปิดนิทรรศการหนังสือและอุปกรณ์การสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ บริษัท เคาน์ซิลจัดกิจกรรมนี้ขึ้นโดยความร่วมมือของโครงการสอนวิทยาศาสตร์ขององค์การยูเนสโก ในระหว่างการเยือนนิทรรศการจะมีกิจกรรมพิเศษ คือ ในวันพุธ ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๔ เวลา ๑๗.๐๐ น. มีการสาธิต บทเรียนเป็นภาษาไทย แก่นักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และสาธิตวิธีสอนวิชาเคมีสมัยใหม่เป็นภาษาอังกฤษ, วันศุกร์ ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๑๔ เวลา ๑๗.๐๐ น. มีการฉายภาพยนตร์เรื่อง "แม็ค ชิลด์", "เอ็กซ์พลอริ่ง เคมีสตร์", "เดอะเวิร์ลด์ เอทท์ไฮท์", และ "คิวเอทีพี-

วิท แอท์ สกูล" เพื่อให้สภาพชนผู้สนใจเข้าชมได้ทั่วกันระหว่างวันที่ ๒๗ - ๓๐ มกราคม ๒๕๑๔ ตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๘.๓๐ น.

นิทรรศการปฏิทิน

เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ ณ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ชุมชุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้เปิดแสดงนิทรรศการปฏิทินขึ้น โดยมีความมุ่งหมาย ๔ ประการคือ (๑) เพื่อสร้างประสบการณ์ด้านสุนทรียภาพ, (๒) เพื่อแสดงให้เห็นถึง การจัดทำปฏิทินให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา, (๓) เพื่อแสดงให้เห็นคุณค่าของวิชาศิลปะ การออกแบบ การจัดภาพสีและเทคนิค และ (๔) เพื่อเสนอแนะให้ครูนำเอาปฏิทิน ไปประยุกต์เป็นอุปกรณ์ในการเรียนการสอน สำหรับการจัดทำนิทรรศการครั้งนี้ ชุมชุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยได้ จัดแบ่งหมวดหมู่ภาพปฏิทินออกแสดงไว้ ๒๓ หมวดหมู่ คือ (๑) หมวดพระเครื่อง, (๒) หมวดพระบรมราชวงศ์จักรี, (๓) หมวดพระพุทธรูป, (๔) หมวดแพทย์, (๕) หมวดภาพวรรณคดี, (๖) หมวดปูชนียสถาน, (๗) หมวด

พระราชกรณียกิจ, (๘) หมวดเครื่องราช-
อิสริยาภรณ์, (๙) หมวดราชธานีไทย,
(๑๐) หมวดประเพณี, (๑๑) หมวดเทคนิค
การถ่ายภาพ, (๑๒) หมวดธรรมชาติ,
(๑๓) หมวดศิลปการช่างไทย, (๑๔) หมวด
ชาวเขา, (๑๕) หมวดดอกไม้, (๑๖) หมวด
นาฏศิลป์, (๑๗) หมวดเที่ยวไปกับสายการ
บิน, (๑๘) หมวดภาพเขียนสีน้ำมัน,
(๑๙) หมวดที่พักบ้านจัดห้อง, (๒๐) หมวด
ภาพถ่าย, (๒๑) หมวดรถยนต์เก่า,
(๒๒) หมวดศิลปหรืออนุสาวรีย์ และ
(๒๓) หมวดเบ็ดเตล็ด นอกจากนี้ ชุมชน
ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยยังได้อัญเชิญพระ
บรมราชาบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ
ราชทานแก่ชุมชน ๗ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม
๒๕๑๐ มาแสดงไว้ด้วย พระบรมราชาบาท
มีว่า “ศิลปและวัฒนธรรมของเราเป็นสิ่ง
ล้ำค่าและเป็นประโยชน์แก่ชีวิตมาก ขอให้
ทุกคนพิจารณาศึกษาให้เห็นคุณค่า ช่วย
กัน รักษา และ นำมาใช้ ด้วยความภูมิใจ
พร้อมทั้งรู้จักปรับปรุงให้เหมาะสมสอดคล้อง
กับกาลสมัย”.

เทศบาลนครโตเกียว จะสร้างห้องสมุด

ประชาชนหนังสือ ๒ ล้านเล่ม

เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ มีราย
งานข่าวจากกรุงโตเกียวประเทศญี่ปุ่น แจ้ง
ว่า เทศบาลนครโตเกียวมีโครงการจะ
สร้างห้องสมุดประชาชนขนาดใหญ่ให้มี
ให้สามารถเก็บหนังสือและเอกสารทุกชนิด
ได้ถึง ๑,๘๐๐,๐๐๐ เล่มขึ้นในย่านมินามิ
อาซากุ ในนครโตเกียว ห้องสมุดแห่งนี้
จะสร้างเป็นตึก ๕ ชั้น มีเนื้อที่ภายใน
อาคาร ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ตารางเมตร
ซึ่งโตกว่าห้องสมุดประชาชนชิบิยาในสวน
สาธารณะชิบิยาได้ถึง ๒ เท่า ตามโครงการ
ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้จะสร้างเสร็จภายใน
พ.ศ. ๒๕๑๕ โดยใช้งบประมาณ
๒,๓๐๐ ล้านเยน.

โครงการ จัดพิมพ์หนังสือ ทาง วิชาการ

ช่วยประเทศที่กำลังพัฒนาของญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔
สำนักข่าว สาร ญี่ปุ่นได้เสนอข่าวผ่านสื่อ
มวลชนมีความสำคัญว่า เพื่อเป็นการช่วยเหลือ
ประเทศที่กำลังพัฒนาปรับปรุงความ
รู้ทางวิชาการ เกี่ยวกับการ ช่างเทคนิค

ต่าง ๆ เช่น ช่างโทรคมนาคม, ช่าง
โทรทัศน์ และช่างเครื่องยนต์ เป็นต้น
ให้ช่างเหล่านี้มีความรู้ต่าง ๆ ทางวิชาการ
สูงขึ้น รัฐบาลญี่ปุ่นจึงได้มอบหมายให้องค์
การอำนวยความสะดวกช่วยเหลือต่างประเทศทาง
วิชาการ และสมาคมของเอกชน ที่ส่งเสริม
วิทยาการระหว่างชาติ เป็นผู้ดำเนินการ
จัดพิมพ์หนังสือ ทางวิชาช่างเป็นภาษาพื้น
เมือง ของ ประเทศ ที่ ประสงค์ จะช่วยเหลือ
แล้วส่งไปแจกจ่ายในประเทศนั้น สำหรับ
ประเทศไทย รัฐบาลญี่ปุ่นได้พิมพ์หนังสือ
เรื่อง "คู่มือซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์" ซึ่ง
เรียบเรียงขึ้นโดย ดร. อวิชัย เมฆสุวรรณ
นายช่างใหญ่สถานีไทยโทรทัศน์ และนาย
ภูมิไธยะ มิคุมา จำนวน ๒,๐๐๐ ฉบับ
มูลค่า ๔,๐๐๐,๐๐๐ เยน และส่งมาแจก
จ่ายในประเทศไทยแล้ว ตามโครงการนี้
รัฐบาลญี่ปุ่นจะพิมพ์หนังสือเรื่อง "คู่มือ
วิศวกรรมไฟฟ้า" ใน พ.ศ. ๒๕๑๔ นี้ และ
เรื่อง "คู่มือซ่อมบำรุงรถยนต์" ใน พ.ศ.
๒๕๑๕ ส่วนประเทศที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ
จะได้ รับ ความ ช่วยเหลือ ตามโครงการนี้
คือ อินโดนีเซีย, สาธารณรัฐเวียดนาม
และ ฟิลิปปินส์ "วารสารห้องสมุด" ของ
อนุโมทนาเป็นอย่างยิ่งในกุศลกรรมกรรมนี้.

พิธีเปิดงานอนุสรณ์ "คอกไม้สลักไม้"

เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ เวลา
๑๕.๐๐ น. ณ หอสมุดแห่งชาติ ทำวาศกริ
พระนคร ฯ พล.ร. สุกิจ นิมมานเหมินท์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้
เป็นประธานในพิธี เปิดงาน "คอกไม้สลัก
ไม้" ซึ่งกรมศิลปากรได้จัดขึ้นเพื่อ
เป็นเกียรติยศแก่ พล.ร. ขุนพา (บุญชู)
นิมมานเหมินท์ เจ้าของนามปากกา "คอก
ไม้สลัก" นักประพันธ์สตรีไทยผู้ได้รับการ
ยกย่องจากวรรณกรรมว่า เป็นผู้บุกเบิก
นวนิยายเรื่องยาวให้นักประพันธ์สตรีไทย
ยุคปัจจุบันควมอย่าง วงการนักอ่านกล่าว
ว่า อักษรทุกตัวในทุกเรื่องไม่มีอะไรก็
คอกไม้สลักที่สลักไว้จะอยู่ชั่วนาตาปี นายเชื้อ
สาริमान อธิบดีกรมศิลปากร อ่านราย
งานเปิดงานตอนหนึ่งมีความว่า "วันนี
วันที่กรมศิลปากรได้ กำหนดไว้สำหรับจิต
กิจกรรม เพื่อเชิดมรดกถึงนักประพันธ์
ท่านหนึ่งซึ่งวายชนม์ไปแล้ว เพราะเมื่อย
มีชีวิตอยู่ท่านผู้นี้ได้ประจักษ์คุณงามความ
ดีและบำเพ็ญประโยชน์ แก่ประเทศชาติใน
อดีต ด้วยการให้ความรู้ ความคิด
ประสบการณ์ กำลังกาย กำลังใจของ
ท่านเพื่อสร้างสรรค์ทางศิลปะแห่งวรรณกรรม

ให้ปรากฏไว้ใน วงวรรณคดี ของไทยในยุค
ปัจจุบัน ช่วยให้อนุชนรุ่นหลังได้เห็นตัว
อย่างอันงดงามที่พึงจกทำดำเนินรอยตามต่อ
ไป ท่านผู้ชื่อน.ด. ขุนมา นิมมานเท-
มินท์ ซึ่งใช้นามปากกาว่า “ตอกไม้สัค”
“ตอกไม้สัค” เป็นผู้ที่ได้รับความนิยม
ยกย่องจากผู้อ่านทั่ว ๆ ไป ตลอดมาครู
อาจารย์และนักศึกษาในวิชาภาษาไทยและ
วรรณคดีไทย วิทยาลัยครูและวิทยาลัย
วิชาการ ศึกษาได้ กำหนดให้นวนิยาย ของ
“ตอกไม้สัค” เป็น หนังสืออ่านในวิชาทั้ง
กล่าว กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
ได้คัดเลือก เนื้อเรื่อง บางตอน ของนวนิยาย
เรื่อง “ผู้ดี” ใช้เป็นตัวอย่างการเรียบเรียง
ภาษาไทยที่สละสลวย ได้มีผู้ออกอนุญาต
แปลเรื่อง “น้แทะโลก” เป็นภาษาญี่ปุ่น
ส่งเข้า ประกวด จน ได้รับรางวัล ในการ
ประกวดนวนิยาย ระหว่างชาติ ที่ประเทศ
ญี่ปุ่น เรื่อง “พลเมืองดี” ได้รับการพิจารณา
จากสมาคมนักประพันธ์ออสเตรเลีย (The
Fellowship of Australian Writers) เลื่อน
เพ้นให้แปลเป็นภาษาอังกฤษ และลงพิมพ์
ในหนังสือ SPAN มหาวิทยาลัยในต่าง
ประเทศบางแห่ง เช่น สถาบันเอเชียอาค-
เนย์ ของมหาวิทยาลัยโคเปนเฮเกน เดน-

มาร์ค ได้กำหนดให้นวนิยายบางเรื่องของ
“ตอกไม้สัค” เป็นหนังสืออ่านของนักศึกษา
ที่เรียนวิชาภาษาไทย เป็นต้น เมื่อ
พิจารณาถึงผลงานต่าง ๆ แล้ว จึงนับได้ว่า
“ตอกไม้สัค” เป็นผู้ที่ได้ประกอบการอัน
ควรแก่ความนิยมยกย่องอย่างยิ่ง” ต่อจาก
จากนั้นได้มีพิธีมอบลิขสิทธิ์ยทประพันธ์ของ
“ตอกไม้สัค” ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ
เพื่อ นำผล ประโยชน์มาบำรุงหอสมุดแห่ง
ชาติตามความประสงค์ของผู้ประพันธ์ โดย
นางสุนทรี ชมธวัช ทายาทมรดก รัฐ-
มนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าว
ขอบคุณ ทายาท ลิขสิทธิ์ยท ประพันธ์ ของ
“ตอกไม้สัค” และปราศรัยเปิดงาน
คำปราศรัยตอนหนึ่งมีความว่า “มีความ
ยินดีที่ได้รับเชิญมาในวัน “ตอกไม้สัค
รำลึก” มีความพึงพอใจที่ทราบว่า กรม
ศิลปกรรมนโยบายส่งเสริมเกียรติคุณผู้ท
คุณงาม ความดี และ บำเพ็ญประโยชน์ แะ
บ้านเมืองในต่าง ๆ เช่น กวี, ศิลปิน
นักประพันธ์, นักปกครอง และรัฐบุรุษ เป็
ต้น การกระทำเช่นนี้จะเป็นเครื่องส่งเสริม
เยาวชนให้ มีกำลังใจในการปฏิบัติตน เป็
คนดีและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม น
เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษา จากชีวิตนอก

โรงเรียน" ต่อจากนั้น เวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. ณ ห้องประชุม หอสมุดแห่งชาติ ได้มีการอภิปรายเรื่องนวนิยายของ "คอกไม้สด" โดย ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, รองศาสตราจารย์กุหลาบ มลลิกมาศ, นางอารีย์ นักดนตรี, และ นายวิลาศ มณีวัต เป็นผู้ดำเนินการ อภิปราย สาระสำคัญของการอภิปรายพอจะสรุปความได้ดังนี้ "คอกไม้สด" เป็น นามปากกาของหม่อมหลวงบุษยา นิมมาน-heimin ที่ เกิดที่วังบ้านหม้อ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๔๘ เป็นธิดาของเจ้าพระยาเทเวศวงศ์วิวัฒน์ (ม.ร.ว. หลาน กุญชร) และหม่อมมาลัยมีพี่น้องร่วมบิดา ๒๕ คน ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ เป็นน้องสาว "คอกไม้สด" เริ่มงาน ประพันธ์ ครั้งแรก เมื่ออายุประมาณ ๒๐ ปี นวนิยายเรื่องแรกคือ "ศัตรูของเจ้าหล่อน" ลงพิมพ์ในวารสาร "ไทยเซซม" ฉบับวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๔๗๒ แต่เรื่อง "ความ ผิดครั้งแรก" ซึ่งลงพิมพ์ในวารสาร "นารี-นาถ" เป็นเรื่องที่ทำชื่อเสียงให้มาก ถึง แว่กล่อม ประสบการณ์ในชีวิตจริงและการ ได้ อ่าน หนังสือ มาก ได้ มีอิทธิพล และ แรง บัณฑิตให้ "คอกไม้สด" เป็นนักเขียนที่มี

ชื่อเสียง "คอกไม้สด" สมรสกับ ๑ พณ ๑ สุกิจ นิมมานheimin ใน พ.ศ. ๒๔๙๕ และถึงแก่กรรม ณ บ้านพักสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงเคลย์ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๖ นายวิลาศ มณีวัต ได้กล่าวสรุป "คอกไม้สด" ไว้ว่า "... ทวง ไฟที่รัฐมนตรีรัก ประเดิยวักจะภัย แต่ ความระลึกถึง "คอกไม้สด" คู่กับวรรณกรรมไทยจะไม่วันดับ ...".

นวนิยายบทประพันธ์ของ "คอกไม้สด" ที่เคยพิมพ์เป็นเล่มออกเผยแพร่นั้น คือ (๑) ศัตรูของเจ้าหล่อน, (๒) นิธิ, (๓) กรรมเก่า, (๔) ความผิดครั้งแรก, (๕) ชัยชนะของหลวงนฤบาล, (๖) สามชาย, (๗) หนึ่งในร้อย, (๘) นั้แหละโลก, (๙) อุบัติเหตุ, (๑๐) นันทวัน, (๑๑) พักกลิ่น, (๑๒) ผู้ดี, และ (๑๓) ขุนชาบวรรณ.

พิชิตมอบหนังสือคดีตามญัตติ บทกวีของ รพินทรนาถ ตระกอร์

เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ เวลา ๑๑.๐๐ น. ณ ห้องประชุมรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ๑ พณ ๑ พ.เค. แบ-เนอรัจ เอกอัครราชทูตอินเดียนประจำ

ประเทศไทย ได้ประกอพยพิมอบหนังสือเรื่อง “กิตาญชลี” บทกวีของรพินทรนาถ ตะกอร์ (Sir Rabindranath Tagore, 1861—1941) ฉบับภาษาไทยซึ่งแปลโดย นายกรุณา กุศลาสัย และนางเรืองอุไร กุศลาสัย จำนวน ๑๕๐ เล่มให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ ๗๗๗ สุกิจ นิมนานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับมอบ “กิตาญชลี” (Gitanjali) เป็นบทกวีของรพินทรนาถ ตะกอร์ ที่ได้รับการยกย่องว่า มีแนวความคิดทางปรัชญาอย่างลึกซึ้ง สะท้อนให้เห็นจิตารมณ์และความใฝ่ฝันใน ความเป็นอิสระ ของมนุษย์อย่างแรงกล้า และได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลโนเบล สาขาวรรณกรรมใน ค.ศ. ๑๙๑๓ รพินทรนาถ ตะกอร์ เป็นนักประพันธ์และจิตรกรชาวอินเดีย เกิดที่เมืองกัลกัตตา (Calcutta) ใน ค.ศ. ๑๘๖๑ สำเร็จการศึกษาวชิราภพมาจากประเทศอังกฤษใน ค.ศ. ๑๘๘๗ เป็นผู้จักการผล

ประโยชน์จากที่ดินอันกว้างไพศาลในเมืองเบงกอลของบิคาอญ์ระยะหนึ่ง แล้วเขาเป็นสมาชิกของคณะชาตินิยมอินเดีย เขาได้นิพนธ์บทเพลงและบทกวีให้เป็นจำนวนมากเพื่อใช้ในการหาความนิยม ต่อมาเขาได้เปลี่ยนแปลงลักษณะ การเขียน มาเป็นการพรรณนาถึงธรรมชาติกับศาสนา และความใฝ่ฝันทางปรัชญา รพินทรนาถ ตะกอร์ ได้เขียน (๑) บทละคร ๕๐ เรื่อง, (๒) กวีนิพนธ์ ๑๐๐ เล่ม, (๓) นวนิยายและปรัชญา ๕๐ เล่ม, ผลงานของเขาส่วนมากเป็นภาษาเบงกาลี (Bengali) แต่มีอยู่หลายเรื่องได้แปลเป็นภาษาอังกฤษ ใน ค.ศ. ๑๙๐๑ เขาได้สร้างโรงเรียนขึ้นแห่งหนึ่งในเมืองเบงกอล ซึ่งต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๒๒ ได้เปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัย Visva-Bharati University “วารสารห้องสมุด” ขออนุโมทนาเป็นอย่างยิ่งในกุศลกรรมของเอกอัครราชทูตอินเดีย ประจำประเทศไทย ครองนทวญ.

ศูนย์สื่อสัมพันธ์บรรณารักษ์

คอลัมน์นี้จัดขึ้นเพื่อความมุ่งหมายเบื้องต้น ๔ ประการ คือ:-

๑. ให้เป็นศูนย์กลางกระชับความสัมพันธ์ระหว่าง “วารสารห้องสมุด” และสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย กับสมาชิก ผู้ประกอบการ และผู้อ่านทุก ๆ ท่าน.

๒. ให้เป็นศูนย์กลางแห่งการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทัศนะซึ่งกันและกันระหว่างผู้ที่มีความคิดก้าวหน้า มีเหตุผล และประสงค์ที่จะให้มีการพัฒนากิจการห้องสมุดของไทย.

๓. ให้เป็นศูนย์กลางที่บรรณารักษ์, ผู้ส่วนรับผิดชอบในการดำเนินงานห้องสมุด และผู้ใช้บริการห้องสมุด ใช้เป็นกระบอกออกซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นในใจ และเสนออุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานห้องสมุดเพื่อขอความคิดเห็น การเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น.

๔. ให้เป็นศูนย์กลางรับฟังความคิดเห็น การติชม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำ “วารสารห้องสมุด” จากบุคคลผู้หวังดี ซึ่งจะเป็นผู้ใดก็ได้ เพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้น.

ชลัช ลีชะวณิช ผู้ควบคุม.

อารมณ์บทชนต้นบทสอง

“ศูนย์สื่อสัมพันธ์บรรณารักษ์” ยังคงอยู่ในความต้องการของ “คณะกรรมการจัดทำวารสารประจำปี ๒๕๑๔-๒๕๑๕” โดยให้คงมีอยู่ใน “วารสารห้องสมุด” ต่อไปอีก แต่เนื่องจาก “คณะกรรมการจัดทำวารสาร” มีความประสงค์จะให้มวล สมาชิกและ บรรดา ผู้อ่านที่ สนใจใน เรื่องห้องสมุดและวิชาบรรณารักษศาสตร์ ผู้ซึ่งมีปัญหาหรือข้อข้องใจหรือเผชิญกับอุปสรรคในการดำเนินงานห้องสมุดหรือไม่ เข้าใจในเรื่องวิชาบรรณารักษศาสตร์ได้มี ทรัพยากรความคืบใจ, ที่ปรึกษาไขข้อ

ข้องใจ, และที่ขอคำแนะนำในเรื่องนั้น ๆ ได้สะดวกและอย่างกว้างขวาง “คณะกรรมการจัดทำวารสาร” จึงมอบให้ อาจารย์ลมูล รัตติกาล เปิดคอลัมน์ “ท่านถาม-เราตอบ” เพื่อตอบปัญหาทางวิชาการโดยเฉพาะขึ้นใน “วารสารห้องสมุด” คอลัมน์ “ท่านถาม-เราตอบ” จะเริ่มมีตั้งแต่ ฉบับประจำเดือน มีนาคม-เมษายน ๒๕๑๕ คือฉบับหน้าเป็นต้นไป และด้วยสาเหตุนี้เอง ในบางฉบับ “ศูนย์สื่อสัมพันธ์บรรณารักษ์” อาจต้องหายหน้าไปบ้าง.

ชลัช ลีชะวณิช

ตอบรับบทความเรื่องปัญหาและข้อคิด เรื่องห้องสมุด โรงเรียนประถมศึกษา

ถาม

๑. ดิฉันส่งต้นฉบับ "ปัญหาและข้อคิดเรื่องห้องสมุด โรงเรียนประถมศึกษา" สำหรับ "วารสารห้องสมุด" ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยค่ะ อาจารย์จะคัดส่วนไหนที่เห็นว่าไม่สำคัญออกก็ได้ค่ะ แล้วดิฉันจะหาเรื่องอื่นส่งมาให้อีกในเวลาอันสมควรสำหรับให้อาจารย์พิจารณา.

๒. ยะลา มีไต้หนาวเหมือนอย่างกรุงเทพมหานคร ๑ ดิฉันกลับไปถึงยะลานั้นแห้งหมดแล้ว และฝนก็ไม่ตกเลย ซึ่งก็แปลกที่ตรงกันข้ามกับข่าวหนังสือพิมพ์ หรือน่าจะยังท่วมมาไม่ถึงยะลาที่ไม่ทราบ แต่รู้สึกวุ่นวายอากาศเย็น ๆ นิดหน่อย.

๓. ดิฉันรู้สึกสบายใจที่ไม่ต้องเขียนเลียบในรถเมล์ แต่ก็ห่างไกลบ้านและหลาย ๆ อย่าง ดิฉันเพิ่งกลับไปทำงานเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคมนี้เองค่ะ เพราะอยู่ปฏิบัติราชการ ค่อยจากเสรีภาพประชุมสามัญประจำปี ๒๕๑๔ ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.

เสาวณิต ลาภานันต์

สำนักงานการศึกษา ๒ ยะลา

ตอบ

๑. ก่อนอื่นผมต้องขอขอบคุณอาจารย์เป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาสละเวลา และความกตัญญูเขียนบทความจากประสบการณ์ส่งมาเป็นของกำนัลแก่ "วารสารห้องสมุด" ซึ่งที่ตัวอยู่ห่างไกลกว่า ๗๐๐ กิโลเมตร และมั่งงานเต็มมือ "น้ำใจ" ของอาจารย์เป็นสิ่งที่มีค่าต่อผู้ที่ทำ "วารสารห้องสมุด" โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับ ตัวผม นั้นมากเหลือเกิน นอกจากนี้ "น้ำใจ" ของอาจารย์ยังเป็นเครื่องพิสูจน์ได้อีกอย่างหนึ่งว่า ลงใต้มี "น้ำใจและศรัทธา" เสียอย่างหนึ่งแล้ว คนเราไม่ว่าจะอยู่ ณ แห่งไหน ค่ายใดไหนและอยู่ห่างไกลโดยระยะทางกันเพียงใด ย่อมมีเวลาที่จะเอากุลกันได้เสมอ บทความเรื่องนั้น ผม ได้ลงพิมพ์แล้วในวารสารฉบับนี้ และกำลังรอคอยบทความต่อไปของอาจารย์อยู่ด้วยความหวังว่าจะได้รับในเร็ว ๆ นี้ จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

๒. การเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์โดยระยะทางที่อยู่ห่างไกลกันและเป็นงานเร่งด่วนนั้น บางครั้งซึ่งอาจเป็นด้วยความบกพร่อง ทางด้านเทคนิคก็อาจทำให้ ข่าวสารนั้นออกเผยแพร่ผิดแผกแตกต่างไปจาก

ความเป็นจริงได้เสมอ การประเมินค่าของ
ข่าวสารในเรื่องนี้ ถ้าได้หลักของ
“บริการตอบคำถาม” (Reference Service)
แล้วผมเชื่อเหลือเกินว่าเป็นไม่ผิดพลาดแน่.

๓. นับตั้งแต่เวลาที่ผมได้เริ่มรู้จักกับ
อาจารย์มาจนถึงเวลานี้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า
๑๒ ปีแล้ว ผมเห็นอาจารย์มีแต่รับอาสา
ไปทำงาน อยู่แต่ในส่วนภูมิภาค อยู่ตลอดเวลา
ทั้ง ๆ ที่ควรมีความสามารถของ
อาจารย์เปิดโอกาสให้อาจารย์เลือกสถานที่
ทำงานที่สะดวกสบาย และปลอดภัยใน
นครหลวงได้เป็นอย่างดี ถ้าผมจำไม่ผิด
อาจารย์เคยประจำอยู่ที่ ศ.อ.ศ.อ. อุบล-
ราชธานี, สำนักงานภาคศึกษา ๗
พิษณุโลก และสำนักงานภาคศึกษา ๒
ยะลา คงจะเป็นตัวบุคคลธรรมดาที่อาจารย์
ได้ขว้เพื่องเพื่อการพัฒนาศึกษาของ
ชาติอยู่ตลอดเวลาเองที่ส่งผลให้อาจารย์
ประสบแต่ “ความสุขกายสบายใจ” อยู่
ตลอดเวลา ไม่ว่าสภาพของสังคมและ
สภาพแวดล้อมจะผันแปรไปอย่างไร ซึ่ง
ผมได้อุ่นโมทนาอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน.

ชัช ลีชะวนิช

บรรณารักษ์ไม่ใช่ข้าราชการครู

ถาม

๑. ข้อความใน “วารสารห้องสมุด”
ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๕ เดือนกันยายน-ตุลาคม
๒๕๑๓ ซึ่งอาจารย์ได้ตอบปัญหาเกี่ยวกับ
กับตัวผมนั้น ผมได้อ่านทราบแล้ว แต่
ทุกข้อของ ผมมิได้ หาคู่ไปทั้งที่ อาจารย์ คิด
ผมจึงขอส่งผลการปฏิบัติงานอันเป็นผลสถิติ
ของผมมาเพื่อทราบ กับเรื่องส่วนตัว
ผม ได้ชวนช่วยเพิ่มพูนความรู้ เพื่อความ
ก้าวหน้าในงานอาชีพ คือผมได้พยายาม
เรียนจนสอบได้วิชาครูชุด พ.ม. และสมัคร
สอบ คัดเลือกเพื่อ เลื่อนเป็น ชั้น ครุ ๒,
หนังสือ ขอความเห็น จาก กองการ ศึกษา
ผู้ใหญ่ เพื่อความก้าวหน้า และหนังสือขอ
เปลี่ยนประเภทสมาชิก ฯ ทางคุรุสภา
รวมเรื่องส่งมาให้อาจารย์พิจารณาและขอ
ปรึกษาว่าผมควรจะทำอย่างไรต่อไป เพื่อ
งาน, เพื่อตัวผมเอง และเพื่อเพื่อน ๆ
ซึ่งตกอยู่ในสภาพเดียวกับผมจะได้มีหนทาง
ก้าวหน้า ทั้งจะได้เป็นกำลังใจแก่ผมด้วย.

๒. วันนี้ ผมไปปรึกษากับเจ้าหน้าที่
ทาง จังหวัด อีก เขาก็ให้เหตุผลว่า
“บรรณารักษะนั้นไม่เป็นข้าราชการครู ไม่
มีทางทำอะไรให้ก้าวหน้าได้ทั้งสิ้น” และ

ที่ผมขอให้ทางจังหวัดมีหนังสือถึงกรม-
สามัญศึกษา ท่านมาก ที่ สช. ๒๓/
๑๔๗๔๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๓
เรื่องการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการครู
ตามวุฒิในบัญชีประมาณ ๒๕๑๔ (วงที่ ๑
ตุลาคม ๒๕๑๓) นั้น เจ้าหน้าที่ทางจังหวัด
ก็ว่า คงไม่ไปผลักดัน เห็นจะต้องผิดหัว
อีกตามเคย เพราะผมเป็นบรรณารักษ์
ไม่ใช่เป็นครู ซึ่งผลก็เป็นเช่นนั้นจริง ๆ
ทั้งหนังสือของเลขาธิการคุรุสภา ที่ คส.
๐๑๐๓/๕๘๕ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม
๒๕๑๔ เรื่องเปลี่ยนประเภทสมาชิกคุรุสภา
ตอบยืนยัน โดยอ้างมาตรา ๒๔ (๔) แห่ง
พระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๘
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘.

๓. ด้วยเหตุนี้ ผมจึงขอปรึกษา
อาจารย์ว่า จะทำอะไรต่อไปดี โปรด
ตอบให้ทราบด้วย จะเป็นพระคุณมาก
เพราะว่า “ทุก ๆ คนจะต้องเดินไปข้างหน้า...”

พัน ศรียา

ห้องสมุดประชาชนจังหวัดสงขลา

ตอบ

เมื่อได้ทราบเกี่ยวกับอุปสรรคเรื่องการ
เลื่อนขั้นเป็นขั้นครูของคุณนั้นแล้ว ผม
ต้องขอแสดงความเสียใจ และเห็นใจกับ
คุณด้วยเป็นอย่างยิ่งที่ทราบว่า คุณพิน
คงยากจนจนใจความขึ้นอยู่ยากตามเคย และ
ต้องขออภัยเป็นอย่างยิ่งที่การนำเอา
เรื่องราวของคุณพินมาลงพิมพ์ใน “วาร
สารห้องสมุด” แทนที่จะช่วยแบ่งเบาภาระ
เป็นการเพิ่มความทุกข์ให้เกิดกับคุณพินอีก
แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อได้อ่านจดหมายฉบับ
นี้แล้ว ผมก็รู้สึกเข้าใจทำให้ผมพอจะ
ทราบถึงความมุ่งหมายอันแท้จริงของ
คุณพิน เช่น ตอนหนึ่งคุณพินเขียนว่า
“... ขอปรึกษาว่า ผมควรจะทำอย่างไร
ต่อไปดี เพื่องาน, เพื่อตัวผมเอง และ
เพื่อเพื่อน ๆ ซึ่งตกอยู่ในสภาพเดียวกับผม
จะได้มีหนทางก้าวหน้า...” และอีกตอน
หนึ่งว่า “... เพราะว่า ทุก ๆ คนจะต้อง
เดินไปข้างหน้า...” ซึ่งตรงกับความต้องการ
ของผมที่ปรารถนาอย่างจริงใจที่จะ
เห็น “บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน”
ทุก ๆ คนพ้นจากสภาพอันต่ำต้อยมีท่า
ก้าวหน้าในงานอาชีพข้าราชการเทียบ
เทียบให้ลบล้างบรรณารักษ์ห้องสมุดประเภท
อื่น ๆ.

ในเวลานี้ เลี้ยงโอศุภครวญของคุณพัน และของผมนายยังไม่คงพอที่จะสันตะเทือน สติปัญญาของ “ผู้ใหญ่ในวงการพัฒนาการศึกษาของชาติ” ได้ คำขวัญอันสวยหรือที่ว่า “ห้องสมุดประชาชนคือมหาวิทยาลัยของประชาชน” (The Public Library is the University of the People) ก็คงเป็น แต่เพียง “ความฝัน” อันยากที่จะเป็นความจริงขึ้นมาได้ แต่ในวันหนึ่งข้างหน้า ถ้ามีเลี้ยงโอศุภครวญจากผู้เห็นอกเห็นใจกัน และประสบชตากรรมเช่นเดียวกันทั้งชนพร้อม ๆ กัน ในวันนั้นผมคิดว่า “ผู้ใหญ่ในวงการพัฒนาการศึกษาของชาติ” จะเข้าใจและเห็นความสำคัญของ “บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน” บ้าง แต่ “วันนั้น” มิใช่ “วันนี้” และจะเป็น “วันนั้น” ในระยะเวลาพวงน หรือ ๑๐ ปี หรือ ๑๕ ปี หรือ ๒๐ ปีข้างหน้าก็ได้ เพราะไม่ว่าอะไร ในเมืองไทยดูเหมือนจะเป็นเหมือนเพลงลูกทุ่งที่ชื่อว่า “มันบ่แน่คอกนาย” เสียหมด.

สำหรับคำตอบต่อไปนี้ ผมขอตอบรวม ๆ กัน และขอให้คุณพันอย่าได้ถือว่าเป็นคำตอบเลย ขอให้ถือว่าเป็นเพียงคำเปรียบทุกซ์แสดงความเห็นอกเห็นใจกันเท่านั้น เพราะผมเองจนด้วยปัญญาที่จะช่วยเหลือจริง ๆ ก็ได้แต่ตะโกนโหวกเหวกเหมือนเด็ก ๆ อยู่อย่างนั้น.

๑. ความจริง เรื่องการขอเลื่อนขึ้นเป็นชั้นตรีของคุณพันนั้น ผู้บังคับบัญชาทั้งโดยตรงและโดยทางอ้อมของคุณพัน ท่านก็ได้พยายามหาทางต่อสู้ช่วยเหลือเพื่อให้ได้มาอยู่แล้ว ถึงขอความในสำเนาจดหมายของคุณวิระ นวพันธ์ หัวหน้าแผนกการศึกษาประชาชน ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓ ที่คุณพันส่งมาให้ผม ซึ่งผมขอแนบมาลงพิมพ์ไว้ในต้นควย เพื่อขอให้ผู้อ่านคนอื่น ๆ ที่สนใจจะได้ช่วยกันพิจารณาควย.

“... จดหมายของคุณที่มีไปถึงท่านหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์, ท่านหัวหน้ากอง และรวมถึงผมด้วยนั้น ผู้ใหญ่ทั้งสองท่านได้หารือกันแล้ว มีความยินดีมากที่เทศบาล สมาชิกผู้แทน อำเภอ ตลอดจนประชาชน สนใจ และเห็นคุณค่าของห้องสมุดประชาชนมาก จึงมอบให้ผมตอบมาให้คุณพันทราบ รวมกันมาในฉบับเดียวกัน ดังนี้ คือ:—

เงินเดือนบรรณารักษ์และอัตราสามัญดำเนินการให้แล้ว เหตุที่ลาซากดงทตอบเป็นทางราชการมา เรื่องข่าวหนังสือพิมพ์อัตราภารโรง จะพยายามให้ได้ในปี ๒๕๑๔.

ครุภัณฑ์คงยังจนปัญญาอยู่ในปัจจุบันนี้ เพราะว่าจะต้องขอตงงบประมาณไว้อีก และในฐานะที่เป็นห้องสมุดอำเภอ ก็จะต้อง ข้างแรงและขอตงเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งสำนักงานงบประมาณจะอนุมัติหรือไม่ยังไม่แน่ใจ จึง ขอยากขอเสนอช่วยอย่างอื่น คือ ค่าน้ำ ประปา และค่ากระแสไฟฟ้า.

ผู้ช่วยบรรณารักษ์ จะให้ใดก็จะต้อง คุยให้มีปริมาณงาน พอที่จะ ต่อสู้ ข้างแรง ต่อ ก.พ. ให้ได้เสียก่อน คงกินเวลาพอสมควร เรืองนี้เป็นเรื่องที่ทางกรม ฯ และกอง ฯ เองทำไม่ได้ แม้ใจจะอยากให้ แต่พอจะ รัยได้ว่าพยายามหาทาง ดังนั้นจึงจะให้ ภารโรงมาก่อนในปี ๒๕๑๔ (ถ้าหากไม่ ถูกสำนักงานงบประมาณคัดอัตราภารโรงที่ขอ ไปออกเสีย).

โดยเฉพาะเรื่องคุณสอขวดี พ.ม. ได้ เราดีใจ และขอ แสดงความยินดีที่ช่วยเป็น อย่างมาก แต่หนทางช่วยให้พวกบรรณารักษ์เป็นข้าราชการชั้นตรี และมีความ ก้าวหน้าเลื่อนชั้นไปให้เหมือนข้าราชการ ครูนั่น เราพยายามมาหลายครั้งหลายหน ๔ ปีติดต่อกันแล้ว ทาง ก.พ. ยังไม่ยอม อนุมัติเลยสักตำแหน่งเดียว ถึงแม้สำนักงาน งบประมาณ จะให้อัตรารายเงินเดือนมาแล้ว

อย่างไรก็ตามเรายังไม่ท้อใจ วิจัยไม่ ก็แสวงหาวิธีอื่นต่อไป จนกว่าจะสำเร็จ เป็นกำลังใจแก่บรรณารักษ์ของเราทั้งหมด ให้ได้ หวังว่า คุณพินคงเข้าใจเจตนาขอ เราดี.

ในโอกาสนี้ ท่าน ห.คน. และท่า ทกญ. ได้ฝากขอบคุณมายังคุณพิน ที่ เจตนาและกำลังใจเข้มแข็ง ช่วยพัฒนา ห้องสมุดให้เป็นตัวอย่างแก่จังหวัดอื่น ๆ เป็นอย่างดี...".

๒. พิจารณาตามเจตหมายของหัวหน้า แผนกการ ศึกษาประชาชน แล้วทำให้ได้ เข้าใจว่า การขอเลื่อนชั้นขึ้นเป็นชั้น ๒ ของคุณพินแทบจะไม่มีอุปสรรคเลยถ้าไม่ คำว่า "... ทาง ก.พ. ยังไม่ยอมอนุมัติเลยสักตำแหน่งเดียว..." ปัญหาจึง อยู่ที่ว่า ทำไม ก.พ. จึงทำตนเป็น "มา ฉญา" อยู่ตลอดเวลา ซึ่งตามปกติแล้ว ไม่น่าจะขัดข้อง เพราะว่า (๑) ผลก ำงาน และปริมาณงานเป็นที่พอใจ ของ บัณฑิตบัญชา (๒) ส่วนงบประมาณ อัตรารายเงินเดือนมาแล้ว ผมเข้าใจว่า คง มีการไม่เข้าใจกันระหว่างกระทรวงศึกษา ธิการกับสำนักงาน ก.พ. ในเรื่องนี้เป็น ำนำที่กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้บังคับ

อยู่ซาโดยตรงของคุณพันควระวิบัติติดต่อ
ขอให้สำนักงาน ก.พ. ชี้แจงแถลงมาตรการ
ระเบียบการ และเหตุผลแห่งการบังคับให้
กระทรวงแจ้งแล้วกระทรวงศึกษาธิการ ทำ
ความเข้าใจแก้ไขเสียให้ถูกต้อง การทำ
งานช้า ๆ ชาก ๆ โดยไม่ก่อให้เกิด
ประโยชน์แก่ประเทศชาติก็จะหมดไป
คุณพันเองก็ได้มี “ขวัญ” ในการทำงาน
ด้วย เพราะตามทฤษฎีเคฟี่ พินเอกจินคา
ณ สงขลา เลขาธิการ ก.พ. แล้คง
ปรากฏอยู่ในระหว่างการประชุมสามัญ

ประจำปี ๒๕๑๒ ของสมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทย ณ ห้องประชุม หอสมุด
แห่งชาติ ท่าสาธุกรี ท่านกล่าวว่าท่าน
เห็น ความสำคัญ ของงาน ห้องสมุดเสมอ
และยินดีให้ความสนับสนุนเสมอ ซึ่งผม
ก็เชื่อว่าท่านพูดออกมาจากใจจริง ทั้งนี้
ในยังประมาณใหม่นี้ถ้าผู้บังคับบัญชาของ
คุณพันไม่ละความพยายามเสียก่อน ความ
สำเร็จก็คงไม่ไปไหนเสีย ผมมั่นใจเช่นนั้น.

ชดช ลียะวณิช

คู่มือบรรณารักษ์

1. Dewey Decimal Classification and Relative Index, Divised by Melvil Dewey. 17th. ed. New York, Lake Placid Club Education Foundation, 1965. 2 vols. (2153 p.).
2. Sears List of Subject Headings, ed. by Babara Marietta Westby. 9th. ed. New York, H.W. Wilson Company, 1965. 641 p.
3. แผนการจัดหมวดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของคิวและครรชนสัมพันธ แปลจาก Dewey Decimal Classification and Relative Index (7 th. ed.), โดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๐๖. ๒๑๓, ๒๑๖ หน้า. ราคา ๑๐๐ บาท.
4. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย, รวบรวมโดย แม้นมาส ชวลิต และคนอื่น ๆ. พิมพ์แก้ไขและปรับปรุงใหม่. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๒๔๘ หน้า. ราคา ๔๐ บาท.
5. วิธีคิดเลขหมู่ที่อาจแบ่งได้ตามแบบเลขหมู่บางหมู่ในแผนการจัดหมู่แบบทศนิยม, โดย ลมุล รัตติกาล. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๕๓ หน้า. ราคา ๕ บาท.
6. การสอนให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุด, โดย ลมุล รัตติกาล และคนอื่น ๆ. พระนคร, สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. ๑๒๐ หน้า. ราคา ๑๐ บาท.

บรรณารักษ์ และห้องสมุด สนใจในเรื่องคู่มือบรรณารักษ์ทั้ง ๖ เล่มนี้ หรือเรื่องอื่น ๆ หรือหนังสือสำหรับเด็ก ตลอดจนอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด. กรุณาขอรายละเอียดได้ที่ เลขานุการบริหาร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ธนาคารตั้งจ่าย ป.ณ. บางลำพู กรุงเทพฯ ๑ ๒.

ใหม่สำหรับในรอบเดือน

สาวสองพันปี	ชุดเซอร์ เอช. โรเดอร์ แสกการ์ด โดย ไชยวัฒน์ กระดาษปรู๊ฟ ๓๕ บาท
สาวสองพันปี	ชุดเซอร์ เอช. โรเดอร์ แสกการ์ด โดย ไชยวัฒน์ กระดาษปอนด์ ๔๕ บาท
สาวร้อยมฤตยู	ชุดเซอร์ เอช. โรเดอร์ แสกการ์ด โดย ไชยวัฒน์ กระดาษปรู๊ฟ ๔๐ บาท
สาวร้อยมฤตยู	ชุดเซอร์ เอช. โรเดอร์ แสกการ์ด โดย ไชยวัฒน์ กระดาษปอนด์ ๖๐ บาท
สาวสองพันปีคนซัพ	ชุดเซอร์ เอช. โรเดอร์ แสกการ์ด โดย ไชยวัฒน์ กระดาษปรู๊ฟ ๔๐ บาท
สาวสองพันปีคนซัพ	ชุดเซอร์ เอช. โรเดอร์ แสกการ์ด โดย ไชยวัฒน์ กระดาษปอนด์ ๕๕ บาท
คำคมในสามก๊ก	โดย วิจิตรวรรณกรรม กระดาษปรู๊ฟ ๓๕ บาท
คำคมในสามก๊ก	โดย วิจิตรวรรณกรรม กระดาษปอนด์ ๔๕ บาท
ศิลป์ในบางกอก	โดย น. ณ ปากน้ำ ๔๐ บาท
คู่มือเตรียมสอบงานสารบรรณพร้อมด้วย ของ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	คำถาม — คำตอบ เรียบเรียงโดย นายสนั่น สดงคุณเห้ น.บ. หัวหน้ากองประมวลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓๐ บาท
คุณประโยชน์ของอาหารและพืชผล	โดย ร.ต.อ. เปี่ยม บุลยะโชติ ๒๕ บาท
คำพยากรณ์ความฝัน	โดย พลุลวง ๓๕ บาท
แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ อันมีชื่อเสียงว่าลือทั่วโลก	

ท่านสนใจติดต่อสั่งซื้อได้ที่

สำนักพิมพ์เบชมบรรณกิจ

เลขที่ ๒๓๒ - ๒๓๔ เวียงนครเขมร กรุงเทพฯ ๑ โทร. ๒๑๑๓๓๕

การเงินส่งในนาม "ผู้จัดการเบชมบรรณกิจ" เป็นผู้รับ ส่งจ่าย ป.ท. วัดเลียบ (จดส่งทาง พ.ก.ง.)
หมายเหตุ ท่านผู้สนใจในหนังสืออื่นๆ ของสำนักพิมพ์นี้ โปรดเขียนชื่อที่อยู่ให้ชัดเจนส่งไปขอรายการ
หนังสือได้ฟรี นอกจากนี้สำนักพิมพ์รับบริการจัดหาหนังสือของสำนักพิมพ์อื่น ๆ ให้ด้วย

สารคดี บันเทิงคดีพิเศษใหม่

๑. ชีวิตพัฒนา วิทยาการใหม่ เพื่อชีวิตใหม่ โดย จุฑามาศ เป็นหนังสือแนะนำแนวเสริมสร้างสุขภาพ ความงาม และความมั่งคั่งขึ้น เป็นหนังสือเกี่ยวกับวิชาโภชนศาสตร์ กระดาษปอนด์ ๕๑๑ หน้า เล่มละ ๓๕ บาท
๒. กินเพื่อสวย แนะนำอาหารเพื่อเสริมสวย โดย อุทัย พิศลบทร B.Sc. Cert. in Nutrition การรับประทานให้ถูกสัดส่วนนั้น สามารถแก้ไขส่งเสริมและบำรุงความงาม รวมทั้งสุขภาพของแต่ละคน ได้เป็นอย่างดี โดยไม่จำเป็นต้องเป็นอาหารราคาแพง กระดาษปอนด์ ๓๔๕ หน้า เล่มละ ๓๕ บาท
๓. ตำราอาหารชุดพิเศษสุด อาหารโปรดของบุคคลสำคัญ โดย กลุ่มนักข่าวหญิงเป็นตำราอาหารที่ กลุ่มนักข่าวหญิงทำขึ้น ในเวลาห้าเดือนพิมพ์ถึงสี่ครั้ง ครั้งที่สี่ “แพร่พิทยา” ได้รับลิขสิทธิ์ให้จัดพิมพ์ จำนวน ๑๕๐ หน้า เล่มละ ๑๕ บาท
๔. โลกีย์สี่เลือด เผยชีวิตโลกีย์ของเด็กสาววัยรุ่น ๒๑๔ คน โดย ทาวร สุวรรณ นำชีวิตของสาว วัยรุ่น ๒๑๔ คน ที่ถูกปีศาจในคราบมนุษย์เอาไปขายไว้ในแหล่งโสเภณีที่ด่าบลเสม็ด อำเภอเมือง ชลบุรี มาตีแผ่ให้ท่านรู้ถึงพฤติกรรมแห่งมารสังคม กระดาษปอนด์ ๔๑๕ หน้า เล่มละ ๓๕ บาท
๕. ไม้ร่วมกอ นวนิยายที่ให้ประโยชน์และความเพลิดเพลิน โดย สุกร บุนนาค เขียนถึงสภาพแวดล้อมของเด็กวันหลังสงครามครั้งที่แล้ว ยากที่เขาเหล่านั้นจะดำรงตัวไว้ในสภาพที่ดั่งเดิมที่มันคง อยู่ในกรอบประเพณีนิยมอย่างไทย ๆ ได้ กระดาษปอนด์ ๒ เล่มจบ ๑๕๕๒ หน้า เล่มละ ๔๕ บาท
๖. พจนานุกรม ฝรั่งเศส-ไทย โดย น.อ. ศิริ พงศทัต ร.น. มีคำออกเสียงกำกับทุกคำ ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คำ ประโยคตัวอย่างมากกว่า ๕๐,๐๐๐ ประโยคผนวกศัพท์วิทยาการใหม่ ๆ ตลอดจนสำนวนที่ใช้ประจำวันจำนวนมาก กระดาษปอนด์ ๑๓๓ ขด เล่มละ ๕๕ บาท
๗. ดิคชันนารี นิวสแตนดาร์ด เซอร์มัน-ไทย โดย James McIntyre มีคำมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ในหนังสือขนาดห้าสิบกว่าขด ท่านจะใช้ได้ง่าย อ่านง่าย เข้าใจง่าย เพราะทุกศัพท์ได้วาง อักษรย่อตามความหมายของภาษาไวยากรณ์ไว้ในรูปภาษาอังกฤษ เพื่อจะได้เข้าใจได้ทันทีที่ได้เห็น กระดาษปอนด์ ๘๐๖ หน้า เล่มละ ๖๕ บาท
๘. แนะทางออก จิตวิทยาเพื่อความก้าวหน้าและความสุข โดย สุโท เจริญสุข ป.ม., กศ.บ. (เกียรตินิยม), M.A. in Ed. จิตวิทยาที่มีคุณค่าสำคัญในการครองชีวิต และที่จะต้องนำมาใช้ ประจำวัน มากไปด้วยคำแนะนำที่ได้ผลแน่นอนตามสมควร เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่จำเป็นยิ่งสำหรับ ชีวิต กระดาษปอนด์ ๕๑๔ หน้า เล่มละ ๓๕ บาท

สนใจโปรดติดต่อ

แพร่พิทยา ๗๑๖-๗๑๘ วังบูรพา พระนคร กรุงเทพฯ ๒

โทร. ๒๑๔๒๘๓, ๒๒๑๒๘๖